

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

8470 *Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen aquesta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

I

La Constitució Espanyola estableix en l'article 39 l'obligació dels poders públics d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica de la família, i en especial dels menors d'edat, de conformitat amb els acords internacionals que vetlen pels seus drets.

Entre aquests acords i instruments internacionals destaquen dues convencions de Nacions Unides: la Convenció sobre els Drets del Xiquet, de 20 de novembre de 1989, ratificada el 30 de novembre de 1990, i els seus Protocols facultatius, i la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat, de 13 de desembre de 2006, instrument de ratificació de 23 novembre de 2007. A més, resulten ressenyables dos convenis impulsats per la Conferència de l'Haia de dret internacional privat: el Conveni relatiu a la protecció del xiquet i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, de 29 de maig de 1993, ratificat el 30 de juny de 1995 i el Conveni relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels xiquets, de 28 de maig de 2010, ratificat el 6 de setembre de 2010. D'altra banda, han de destacar-se també tres convenis del Consell d'Europa: el relatiu a l'adopció de menors, fet a Estrasburg el 27 de novembre de 2008, ratificat el 16 de juliol de 2010; el relatiu a la protecció dels xiquets contra l'explotació i l'abús sexual, fet a Lanzarote el 25 d'octubre de 2007, ratificat el 22 de juliol de 2010, així com el Conveni Europeu sobre l'Exercici dels Drets dels Xiquets, fet a Estrasburg el 25 de gener de 1996, ratificat l'11 de novembre de 2014. I, finalment, el Reglament (CE) núm. 2201/2003, del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental, pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 1347/2000.

La Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil, d'ara en avant llei orgànica de protecció jurídica del menor, constitueix, junt amb les previsions del Codi Civil en aquesta matèria, el principal marc regulador dels drets dels menors d'edat, garantint-los una protecció uniforme en tot el territori de l'Estat. Aquesta llei ha sigut el referent de la legislació que les comunitats autònomes han anat aprovant posteriorment, d'acord amb les seues competències en aquesta matèria.

No obstant això, transcorreguts quasi vint anys des de la seua publicació, s'han produït canvis socials importants que incideixen en la situació dels menors i que demanen una millora dels instruments de protecció jurídica, per a aconseguir compliment efectiu de l'esmentat article 39 de la Constitució i les normes de caràcter internacional mencionades.

Així es constata en diverses propostes i observacions formulades aquests anys arrere pel Comitè dels Drets del Xiquet de Nacions Unides (singularment, l'Observació general núm. 13 de 2011, sobre el dret del xiquet a no ser objecte de cap forma de violència, i les

observacions finals a Espanya de 3 de novembre de 2010), pel Defensor del Poble (en els seus documents «Menors o adults. Procediments per a la determinació de l'edat», de 2011, i «El comerç d'éssers humans a Espanya: víctimes invisibles» de 2012), per la Fiscalia General de l'Estat (en les seues circulars 8/2011, de 16 de novembre, sobre criteris per a la unitat d'actuació especialitzada del Ministeri Fiscal en matèria de protecció de menors, i l'1/2012, de 3 d'octubre, sobre el tractament substantiu i processal davant de transfusions de sang i altres intervencions mèdiques sobre menors d'edat en cas de risc greu), i en les conclusions i recomanacions de la Comissió Especial del Senat d'estudi de la problemàtica de l'adopció nacional i altres temes afins (BOCG. Senat, sèrie I, núm. 545, de 17 de novembre de 2010).

D'acord amb tot això, la present llei té com a objecte introduir els canvis necessaris en la legislació espanyola de protecció a la infància i a l'adolescència que permeten continuar garantint als menors una protecció uniforme en tot el territori de l'Estat i que constituïska una referència per a les comunitats autònomes en el desplegament de la seua respectiva legislació en la matèria. A més, i de manera recíproca, aquesta llei incorpora algunes novetats que ja han sigut introduïdes per algunes normes autonòmiques aquests anys arrere.

La reforma consta de quatre articles, vint-i-una disposicions finals, a més de set disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries i una disposició derogatòria. En l'article primer s'hi recullen les modificacions de la Llei Orgànica de protecció jurídica del menor; en el segon, les que afecten el Codi Civil; en el tercer, les corresponents a la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'Adopció Internacional, d'ara en avant Llei d'Adopció Internacional; en el quart, les relatives a la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, d'ara en avant Llei d'Enjudiciament Civil; en la disposició final primera, les que afecten la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, d'ara en avant, Llei de jurisdicció contenciosa administrativa; en la disposició final segona, les relatives a la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, d'ara en avant Llei de l'Autonomia del Pacient; en la disposició final tercera, la relativa al Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors; en la disposició final quarta, la que afecta la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic; en la disposició final cinquena, les que afecten la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses; en les disposicions finals sisena i setena, les relatives a la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, i a la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa; en la disposició final huitena, les corresponents a la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació; en la disposició final novena, la que afecta la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència; en les disposicions finals desena a catorzena, les que afecten la modificació del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny, a la Llei d'Enjudiciament Criminal, la Llei 35/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, i el text refós de la Llei de Classes Passives de l'Estat, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 670/1987, de 30 d'abril. Les set últimes disposicions finals es refereixen al títol competencial, habilitació normativa a les ciutats de Ceuta i Melilla i al Govern en general, a la creació del registre central de delinqüents sexuals, a les modificacions i desplegaments reglamentaris, a la incorporació de normativa europea, al no-increment de la despesa pressupostària i a l'entrada en vigor.

En la disposició addicional primera, s'hi recull la referència a la utilització en els textos legals de l'expressió «entitat pública» en relació a l'entitat pública de protecció de menors competent territorialment; en la disposició addicional segona, les referències a l'acolliment preadoptiu, a l'acolliment simple i a les entitats col·laboradores d'adopció internacional; la disposició addicional tercera habilita el Govern a promoure, amb les comunitats autònomes, l'establiment de criteris comuns i mínims estàndards de cobertura, qualitat i accessibilitat en l'aplicació de la present llei; la disposició addicional quarta estableix el règim jurídic dels

centres específics de protecció de menors amb problemes de conducta d'entitats privades col·laboradores de les entitats públiques competents; la disposició addicional cinquena estableix un mecanisme interterritorial d'assignacions de famílies per a acolliment, o, si és el cas, adopció; i la disposició addicional sisena estableix una equiparació de règims jurídics d'acolliment previstos en la present llei amb relació a les normes existents amb anterioritat a aquesta i a les legislacions corresponents de les comunitats autònomes. Les dues primeres disposicions transitòries estableixen la normativa aplicable als procediments judicials ja iniciats en la data de la seua entrada en vigor, així com al cessament dels acolliments constituïts judicialment.

II

Les modificacions de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor es refereixen, bàsicament, a l'adaptació dels principis d'actuació administrativa a les noves necessitats que presenta la infància i l'adolescència a Espanya, com ara la situació dels menors estrangers que són víctimes de violència i la regulació de determinats drets i deures. D'altra banda, es realitza una profunda revisió de les institucions del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.

Els articles 5 i 7 experimenten modificacions derivades de la ratificació per Espanya de la Convenció de drets de les persones amb discapacitat i la necessitat d'adaptar la regulació en conseqüència.

Així mateix, s'introdueix una menció expressa a l'alfabetització digital i mediàtica, com a eina imprescindible perquè els menors puguen desenvolupar el seu pensament crític i prendre part activa en una societat participativa i en un món actual que no pot entendre's al marge de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació.

S'introdueix un nou capítol III en el títol I amb la rúbrica «Deures del menor», en línia amb diverses normes internacionals i també autonòmiques, en el qual, des de la concepció dels menors com a ciutadans, se'ls reconeix com a coresponsables de les societats en què participen i, per tant, no sols titulars de drets sinó també de deures. En aquest sentit, s'hi introdueixen quatre nous articles en què es regulen els deures dels menors en general i en els àmbits familiar, escolar i social en particular.

En l'article 10 es reforcen les mesures per a facilitar l'exercici dels drets dels menors i s'estableix un marc regulador adequat dels relatius als menors estrangers, reconeixent, respecte dels que es troben a Espanya i amb independència de la seua situació administrativa, els seus drets a l'educació, a l'assistència sanitària i als serveis socials, tal com es recullen en la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, i en la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.

Així mateix, es reconeix el dret a obtindre la preceptiva documentació de residència a tots els menors estrangers que estiguen tutelats per les entitats públiques una vegada que haja quedat acreditada la impossibilitat de retorn amb la seua família o al país d'origen.

En l'article 11 s'hi introdueix com a principi rector de l'actuació administrativa la protecció dels menors contra qualsevol forma de violència, incloent-hi la produïda en el seu entorn familiar, de gènere, el comerç i el tràfic d'éssers humans i la mutilació genital femenina, entre altres. D'acord amb això, els poders públics desenvoluparan actuacions de sensibilització, prevenció, assistència i protecció enfront de qualsevol forma de maltractament infantil, establint els procediments que asseguren la coordinació entre les administracions públiques competents.

En estreta relació amb l'anterior, en l'article 12 es garanteix el suport necessari perquè els menors sota la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment d'una víctima de violència de gènere o domèstica puguen romandre amb aquesta. Així mateix, s'hi introdueix la presumpció de minoria d'edat d'una persona la majoria d'edat de la qual no haja pogut establir-se amb seguretat, fins que es determine finalment aquesta.

En aquest mateix article s'hi recullen els principis rectors de la reforma de les institucions de protecció a la infància i a l'adolescència assenyalant que es donarà prioritat a les mesures estables enfront de les temporals, a les familiars enfront de les residencials

i a les consensuades enfront de les imposades. Aquests principis, vertebradors del sistema, ja havien sigut establits en les directrius sobre les modalitats alternatives de cura dels xiquets de l'Assemblea General de Nacions Unides de 24 de febrer de 2010, i en diversos documents aprovats pel Servei Social Internacional. A més, en l'article 12 s'hi recull un altre dels eixos d'aquesta reforma, com és l'obligació de les entitats públiques de revisar, en terminis concrets, les mesures de protecció adoptades. D'aquesta manera, s'obliga a realitzar un seguiment personal de cada xiquet, xiqueta o adolescent i una revisió de la mesura de protecció.

En l'article 13 s'hi incorporen dos nous apartats en relació als delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, comerç d'éssers humans i explotació dels menors. D'una banda, s'estableix el deure que tenen totes les persones que tinguen notícia d'un fet que puga constituir un delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, de comerç d'éssers humans o d'explotació de menors, de comunicar-lo al Ministeri Fiscal. S'estableix, a més, com a requisit per a poder accedir i exercir una professió o activitat que implique contacte habitual amb menors, no haver sigut condemnat per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, comerç d'éssers humans o explotació de menors, amb la qual cosa es compleixen els compromisos assumits per Espanya en ratificar el Conveni relatiu a la protecció dels xiquets contra l'explotació i abús sexual, de 25 d'octubre de 2007, i a la Directiva del Parlament Europeu i del Consell 2011/93/UE, de 13 de desembre de 2011, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil i per la qual se substitueix la Decisió Marc 2004/68/JAI del Consell.

Directament relacionat amb l'anterior i als efectes de prevenció, es crea, dins del sistema de registres administratius de suport a l'Administració de Justícia, el Registre Central de Delinqüents Sexuals, que contindrà la identitat dels condemnats per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, comerç d'éssers humans, o explotació de menors, i informació sobre el seu perfil genètic d'ADN. Amb això es pretén fer possible un seguiment i control de les persones condemnades per aquests delictes no sols a Espanya sinó també en altres països. Així mateix, l'Administració General de l'Estat col·laborarà amb les autoritats competents dels estats membres de la Unió Europea per a facilitar l'intercanvi d'informació en aquest àmbit.

D'acord amb els principis mencionats anteriorment, s'opera la reforma de les institucions de protecció a la infància i a l'adolescència, i s'estableix una regulació estatal més completa de les situacions de risc i de desemparament, conceptes jurídics indeterminats que, per primera vegada, es defineixen en una normativa de rang estatal que bàsicament incorpora, com a contingut substantiu d'aquelles, el que la jurisprudència i la legislació autonòmica havien recollit en aquests anys.

Així, en l'article 14 es regula la institució de la guarda provisional dins de les mesures d'atenció immediata, que posteriorment es desplegarà en l'article 172 del Codi Civil.

En relació amb la situació de risc, i per mitjà de la reforma de l'article 17, es desenvolupa de manera integral aquesta figura i el seu procediment, qüestions ambdues que no estaven regulades en l'àmbit estatal. La intervenció adequada per a pal·liar i intervindre en les situacions de risc en què poden trobar-se els menors es torna de capital importància per a preservar el seu superior interès, evitant en molts casos que la situació s'agreuge i que hagen d'adoptar-se decisions molt més traumàtiques i de major cost individual, familiar i social, com la separació del menor de la seua família.

La regulació preveu que el projecte d'actuació puga ser consensuat amb els progenitors o altres responsables legals, responen així al principi ja al·ludit de fer prevaldre les solucions consensuades enfront de les imposades. En cas que es neguen a la seua subscripció o no hi col·laboren posteriorment, es declararà la situació de risc mitjançant una resolució administrativa, a fi de garantir-los la informació de com han d'actuar per a evitar una ulterior declaració de desemparament.

Especial rellevància s'atorga a la intervenció en les situacions de possible risc prenatal als efectes d'evitar amb posterioritat una eventual declaració de situació de risc o desemparament del nou-nat. També es preveu una solució per als casos d'atenció sanitària

necessària per al menor no consentida pels seus progenitors o altres responsables legals, que comporta també la modificació de la Llei de l'Autonomia del Pacient.

Són dues les principals novetats respecte de la regulació del desemparament. En l'article 18 s'aborda la definició de la situació de desemparament regulada en l'article 172 del Codi Civil, establint-se, per primera vegada en una norma de caràcter estatal, les circumstàncies que la determinen, amb la qual cosa s'introdueix un important aclariment i unificació de criteris per a la seua declaració. Ha d'advertir-se que als efectes de l'apartat d), que estableix com a causa de desemparament el consum habitual de substàncies amb potencial addictiu per part de progenitors, tutors o guardadors, es consideren com a habituals els criteris de consum perjudicial, abús o dependència, segons les definicions de l'Organització Mundial de la Salut o de l'Associació Americana de Psiquiatria.

A més, es regula per primera vegada la competència de les entitats públiques respecte a la protecció dels menors espanyols en situació de desprotecció en un país estranger i el procediment que s'ha de seguir en cas de trasllat d'un menor protegit des d'una comunitat autònoma a una altra de distinta, qüestions que no estaven regulades fins al moment.

En l'article 19 s'estableix la duració màxima de dos anys de la guarda de menors sol·licitada pels progenitors, llevat que l'interés superior aconselle excepcionalment la pròrroga d'aquella. D'aquesta manera, es pretén evitar que es facen cròniques situacions de guardes voluntàries en què els progenitors cedeixen la cura dels seus fills a les administracions públiques «sine die», privant-los per aquesta via de solucions familiars i permanents precisament durant els anys clau de la primera infància.

Ha de destacar-se el principi de la prioritat de la família d'origen, tant a través de la ja mencionada regulació de la situació de risc, com quan s'assenyala, en el nou article 19 bis que, en els casos de guarda o tutela administrativa del menor, l'entitat pública haurà d'elaborar un pla individual de protecció en què s'inclourà un programa de reintegració familiar, quan aquesta última siga possible. Aquest article incorpora els criteris que la sentència 565/2009, de 31 de juliol de 2009, del Tribunal Suprem, ha establert per a decidir si la reintegració familiar és procedent en interès superior del menor, entre els quals destaquen el pas del temps o la integració en la família d'acollida. En aquest mateix article es preveu la reagrupació familiar dels menors estrangers no acompanyats.

En l'article 20, a fi d'afavorir l'agilitat i preservar l'interès dels menors, se simplifica la constitució de l'acolliment familiar, equiparant-lo al residencial, fins i tot encara que no existisca prèvia conformitat dels progenitors o tutors, sense perjudici del control jurisdiccional d'aquell. D'altra banda, i per raons de tècnica jurídica i millora d'ubicació, es trasllada a l'article 20 allò que s'havia establert fins ara en l'article 173 del Codi Civil sobre formalització de l'acolliment i contingut del document annex que ha d'acompanyar aquest, i s'hi introdueix la necessitat, com ocorre en l'adopció, que es valore l'adequació dels acollidors, i es defineixen els criteris d'aquesta, criteris que no estaven fins ara recollits en la normativa estatal. A més, es defineixen, de manera més coincident amb la realitat de la protecció de menors actual, els dos tipus d'acolliment en relació amb les característiques de la família acollidora, referint-se a l'acolliment en la pròpia família extensa del menor o en família aliena.

En l'article 20 bis, per primera vegada, es regula l'estatut de l'acollidor familiar com a conjunt de drets i deures. La transcendent funció exercida per les famílies d'acollida fa molt convenient que una disposició general profile el seu estatus, i així s'havia destacat en les conclusions de la Comissió Especial del Senat d'Estudi de la Problemàtica de l'Adopció Nacional i altres temes afins. Així mateix, s'ha inclòs un article 21 bis, en el qual es recullen els drets dels menors acollits.

En relació a l'acolliment residencial, l'article 21 recull la previsió de la prioritat de l'acolliment familiar respecte al residencial. Es tracta d'una disposició ambiciosa el fonament de la qual consisteix en el fet que el menor necessita un ambient familiar per a un adequat desenvolupament de la seua personalitat, aspecte aquest en què hi ha total consens entre els psicòlegs i pedagogs. Si aquest objectiu és comú per a tots, quan són menors de sis anys, i de manera encara més assenyalada i imprescindible si són menors

de tres, la conveniència es torna necessitat ineludible, sense perjudici d'introduir una previsió flexible per a donar cobertura als supòsits en què, per motius degudament justificats, l'ingrés en centre de protecció siga l'única mesura de què es dispose, o quan l'acolliment residencial convinga a l'interés superior del menor.

D'altra banda, i quant als serveis d'acolliment residencial (denominats fins ara serveis especialitzats i ara anomenats «acolliment residencial» per a utilitzar una terminologia equivalent a la d'«acolliment familiar»), s'estableixen amb caràcter general les seues característiques bàsiques, el seu necessari ajust a criteris de qualitat i el caràcter preferent de les solucions familiars.

Així mateix, tots els centres d'acolliment residencial que presten serveis dirigits a menors en l'àmbit de la protecció hauran d'estar sempre habilitats administrativament per l'entitat pública.

D'altra banda, l'article 22 bis recull l'obligació de l'Administració de preparar per a la vida independent els joves extutelats, qüestió de gran importància social i de la qual ja hi ha bones pràctiques d'entitats públiques i del tercer sector d'acció social a Espanya.

L'article 22 ter estableix la creació d'un sistema d'informació estatal sobre protecció de menors a realitzar per les entitats públiques i l'Administració General de l'Estat que permetrà el coneixement i el seguiment de la situació de la protecció de la infància i l'adolescència a Espanya, no sols a efectes estadístics sinó també de seguiment concret de les mesures de protecció adoptades respecte de cada menor, així com de les persones que s'ofereixen per a l'acolliment i l'adopció. L'article 22 quater introdueix normes que regulen el tractament de dades de caràcter personal dels menors atenent el seu interés superior i l'article 22 quinquies estableix l'obligació de valorar l'impacte en la infància i adolescència en tots els projectes normatius.

Finalment, els articles 23 i 24 experimenten reformes terminològiques.

III

Les principals modificacions del Codi Civil estan referides al sistema espanyol de protecció de menors i, per tant, es troben en estreta relació amb les ja assenyalades en l'apartat anterior. No obstant això, es modifiquen també altres aspectes relacionats amb aquesta matèria.

Es reformen, en primer lloc, les normes de dret internacional privat, en concret els apartats 4, 6 i 7 de l'article 9, normes de conflicte relatives a la llei aplicable a la filiació, a la protecció de menors i majors i a les obligacions d'aliments. Aquestes modificacions responen, d'una banda, a la incorporació de normes comunitàries o internacionals i adaptacions terminològiques a aquestes, i, d'un altra, a millores tècniques en la determinació dels supòsits de fet o dels punts de connexió i la seua precisió temporal.

S'introdueix un nou apartat en l'article 19 per a preveure el reconeixement, per part de l'ordenament jurídic espanyol, de la doble nacionalitat en supòsits d'adopció internacional, en els quals la legislació del país d'origen del menor adoptat preveu la conservació de la seua nacionalitat d'origen.

D'altra banda, es modifiquen les normes sobre accions de filiació. La regulació que es proposa respon al fet que el primer paràgraf de l'article 133 ha sigut declarat inconstitucional quan impedeix al progenitor no matrimonial la reclamació de la filiació en els casos d'inexistència de possessió d'estat (sentències del Tribunal Constitucional número 273/2005, de 27 d'octubre de 2005, i número 52/2006, de 16 de febrer).

En termes semblants ha sigut declarat inconstitucional el primer paràgraf de l'article 136 quan comporta que el termini per a l'exercici de l'acció d'impugnació de la paternitat matrimonial comence a córrer encara que el marit ignore no ser el progenitor biològic de qui ha sigut inscrit com a fill seu en el Registre Civil (sentències del Tribunal Constitucional 138/2005, de 26 de maig de 2005, i 156/2005, de 9 de juny de 2005), sent aquesta la principal raó de la reforma que es proposa. Es completa el quadre de reformes en aquest punt amb les recollides en els articles 137, 138 i 140 del Codi Civil.

S'opera una modificació de l'article 158 del Codi Civil, partint del principi d'agilitat i immediatesa aplicables als incidents cautelars que afecten menors, per a evitar perjudicis

innecessaris que puguen derivar-se de rigideses o encotillaments processals, permetent adoptar mecanismes protectors, tant respecte al menor víctima dels maltractaments com en relació amb els qui, sense ser víctimes, puguen trobar-se en situació de risc. Amb la modificació de l'article 158 es possibilita l'adopció de noves mesures, prohibició d'aproximació i de comunicació, en les relacions paternofiliales.

L'article 160 amplia el dret del menor a relacionar-se amb els seus parents incloent-hi expressament els germans.

En relació amb la regulació del règim de visites i comunicacions, amb la modificació efectuada en l'article 161, s'aclareix la competència de l'entitat pública per a establir per resolució motivada el règim de visites i comunicacions respecte als menors en situació de tutela o guarda, així com la seua suspensió temporal, informant d'això el Ministeri Fiscal. Ha de tindre's en compte que el reconeixement internacional del dret del xiquet a mantindre contacte directe i regular amb els dos progenitors, llevat que això siga contrari al seu superior interès (article 9.3 de la Convenció de Drets del Xiquet), s'estén també als menors separats de la seua família per l'entitat pública.

En relació amb la regulació del desemparament, i a més del que preveu l'article 18 de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor ja esmentat, l'anterior article 172 del Codi Civil es desplega en tres articles a fi de separar la regulació de les situacions de desemparament (article 172), de la guarda a sol·licitud dels progenitors o tutors (article 172 bis) i de les mesures de la intervenció en els dos supòsits (article 172 ter) per mitjà de l'acolliment residencial i familiar.

En relació amb l'article 172 es manté la legitimació dels progenitors per a promoure la revocació de la resolució administrativa de desemparament i per a oposar-se a les decisions que s'adopten respecte a la protecció del menor durant el termini de dos anys des de la notificació, i s'afegeix que transcorreguts aquests dos anys únicament estarà legitimat el Ministeri Fiscal per a impugnar les resolucions que sobre el menor dicte l'entitat pública. D'altra banda, s'assenyala que durant aquest període de dos anys les entitats públiques, ponderant la situació, podran adoptar qualsevol mesura de protecció que consideren necessària, incloent-hi la proposta d'adopció quan hi haja un pronòstic d'irreversibilitat.

En aquest mateix article s'estableix la possibilitat d'assumir la guarda provisional sense declaració prèvia de desemparament ni sol·licitud expressa dels progenitors, mentre tenen lloc les diligències necessàries per a la identificació del menor, la investigació de les seues circumstàncies i la constatació de la situació real de desemparament. La guarda provisional, encara que imprescindible per a atendre situacions d'urgència, ha de tindre límits temporals, ja que en qualsevol altre cas podrien generar-se situacions d'inseguretat jurídica. Per això, es preveuen les obligacions de les entitats i el paper que ha d'exercir el Ministeri Fiscal com a superior vigilant de l'actuació administrativa. A més, es preveuen nous supòsits de cessament de la tutela administrativa que responen a la creixent mobilitat d'alguns menors protegits.

En relació amb la guarda voluntària, en estreta connexió amb l'article 19 de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor, en l'article 172 bis s'estableix que la guarda a petició dels progenitors no podrà sobrepassar el termini màxim de dos anys, excepte pròrroga per concórrer circumstàncies excepcionals, transcorregut el qual, o la pròrroga, el menor ha de tornar amb els seus progenitors o tutors o ha de ser dictada una nova mesura de protecció permanent.

En l'article 172 ter s'hi recull la prioritat de l'acolliment familiar respecte al residencial, i es regula també la possibilitat que siguen acordades per les entitats públiques estades, eixides de cap de setmana o vacances amb famílies, d'origen o alternatives, o institucions adequades per als menors en acolliment, i s'estableix la possibilitat que, en els casos de desemparament o guarda a petició dels progenitors, l'entitat pública pugua fixar una quantitat a abonar pels progenitors o tutors en concepte d'aliments i despeses de cura i atenció del menor.

Després d'algunes lleus modificacions en l'article 173, l'article 173 bis redefineix les modalitats d'acolliment familiar en funció de la seua duració. Se suprimeix l'acolliment

provisional, que ja no serà necessari davant de la simplificació de l'acolliment familiar, així com l'acolliment preadoptiu, que, en definitiva, és actualment una fase del procediment d'adopció. Amb això s'introdueix claredat en els vertaders supòsits d'acolliment familiar, que quedaran concretats en acolliment d'urgència, acolliment temporal (fins ara denominat simple), amb una duració màxima de dos anys, llevat que l'interès superior del menor aconselle una pròrroga, i acolliment permanent.

Les altes funcions que s'encomanen al Ministeri Fiscal, com a superior vigilant de l'actuació administrativa en protecció de menors, han de veure's acompanyades dels suficients mitjans a fi que puga exercir-les de manera efectiva, de manera que s'evite que els seus esforços queden limitats a un simple voluntarisme sense operativitat pràctica o que la seua actuació siga merament simbòlica. A aquest efecte, expressament se li assigna la possibilitat de sol·licitar informes addicionals als presentats per l'entitat pública.

En l'article 175 i en relació amb la capacitat dels adoptants, s'estableix la incapacitat per a adoptar d'aquells que no puguem ser tutors, i, a més de la previsió sobre la diferència d'edat mínima entre adoptant i adoptat, s'estableix també una diferència d'edat màxima per a evitar que les discrepàncies que existeixen en la normativa autonòmica sobre edats màximes en la idoneïtat provoquen distorsions no desitjables.

D'altra banda, s'incorpora a l'article 176 una definició de la idoneïtat per a adoptar a fi d'enfortir la seguretat jurídica, i s'hi inclou expressament una previsió en funció de la qual no podran ser declarats idonis per a l'adopció els progenitors que es troben privats de la pàtria potestat o tinguen suspès el seu exercici, o hagen confiat la guarda del seu fill a una entitat pública. En relació amb l'actuació de l'entitat pública en el procediment judicial d'adopció, es produeixen dos importants novetats. En primer lloc, s'exigeix que la declaració d'idoneïtat dels adoptants siga necessàriament prèvia a la proposta d'adopció que l'entitat pública formula al jutge, qüestió que no estava clarament establida; i, en segon lloc, es modifiquen els supòsits en què no és preceptiva la proposta prèvia de l'entitat pública de protecció de menors per a iniciar l'expedient judicial d'adopció.

S'introdueix un article 176 bis, que regula «ex novo» la guarda amb fins d'adopció. Aquesta previsió legal permetrà que, amb anterioritat al fet que l'entitat pública formule la corresponent proposta al jutge per a la constitució de l'adopció, puga iniciar-se la convivència provisional entre el menor i les persones considerades idònies per a la dita adopció fins que es dicte l'oportuna resolució judicial, a fi d'evitar que el menor haja de romandre durant aquest temps en un centre de protecció o amb una altra família. Això podrà tindre lloc per mitjà de la corresponent delegació de guarda de l'entitat pública.

En relació amb el procediment d'adopció, l'article 177 afig, entre els qui han d'assentir a l'adopció, la persona a qui estiga unida per anàloga relació d'afectivitat a la conjugal. D'altra banda, a fi de donar coherència al sistema, s'assenyala que, sense perjudici del dret a ser oïts, no serà necessari l'assentiment dels progenitors per a l'adopció quan hagen transcorregut dos anys sense exercir accions de revocació de la situació de desemparament o quan, havent-se exercit, aquestes hagen sigut desestimades. Igualment s'estableix, en aquest article, que l'assentiment de la mare no podrà prestar-se fins que hagen transcorregut sis setmanes des del part, en compte dels 30 dies ara vigents, de manera que es dona així compliment al que disposa el Conveni Europeu d'Adopció fet a Estrasburg el 27 de novembre de 2008 i ratificat per Espanya.

En l'article 178 s'hi inclou, com una important novetat, la possibilitat que, a pesar que en constituir-se l'adopció s'extingisquen els vincles jurídics entre l'adoptat i la seua família de procedència, puga mantindre's amb algun membre d'aquella alguna forma de relació o contacte a través de visites o de comunicacions, la qual cosa podria denominar-se com a adopció oberta. Per a això serà necessari que en la resolució de constitució de l'adopció així ho acorde el jutge, a proposta de l'entitat pública, prèvia valoració positiva en interès del menor per part dels professionals d'aquesta entitat pública, i consentit per la família adoptiva i el menor que tinga suficient maduresa i, en tot cas, si té més de dotze anys. Els professionals de l'entitat pública hauran de donar suport a les parts i participar en el seguiment de la dita relació, informant sobre la conveniència o no de la seua permanència en el temps, a partir d'una valoració dels resultats i conseqüències que aquella tinga per al

menor, com a prioritat absoluta, més enllà de l'interés que puga suposar per als adoptants i la seua família d'origen.

Es tracta d'una figura establida amb diferent amplitud i contingut en la legislació de diversos països, com ara els Estats Units d'Amèrica, Gran Bretanya, Àustria, Canadà o Nova Zelanda. En uns casos està configurada com «un acord privat entre les parts», amb supervisió i suport de les entitats públiques, i en altres ha de ser confirmat per un jutge, a qui correspondrà la decisió sobre la seua possible modificació o finalització, com és el model que s'inclou en aquesta llei.

L'oportunitat d'introduir aquesta figura en el nostre ordenament jurídic obeeix a la cerca d'alternatives consensuades, familiars i permanents que permeten dotar d'estabilitat familiar alguns menors, especialment els més grans, l'adopció dels quals presenta més dificultats. A través de l'adopció oberta, es flexibilitza la institució de l'adopció, possibilitant que la família d'origen accepte millor la «pèrdua», i que el menor puga beneficiar-se d'una vida estable en la seua família adoptant, mantenint vincles amb la família de la qual prové, en especial amb els seus germans, i amb la qual, en molts casos, ha mantingut relació durant l'acolliment, relació que encara que no estiga formalitzada continua per la via de fet.

L'article 180 reforça el dret d'accés als orígens de les persones adoptades, obligant les entitats públiques a garantir-lo i mantindre la informació durant el termini previst en el Conveni Europeu d'Adopció, i la resta d'entitats a col·laborar amb les primeres i amb el Ministeri Fiscal.

L'article 216 conté la limitació de la legitimació activa per a sol·licitar les mesures i disposicions previstes en l'article 158 del Codi Civil, en el cas dels menors que estiguen sota la tutela de l'entitat pública, a instància d'aquesta, del Ministeri Fiscal o del mateix menor.

S'introdueixen les oportunes modificacions en la regulació de la tutela ordinària de menors i persones amb la capacitat modificada judicialment en situació de desemparament prevista en els articles 239 i 239 bis. D'altra banda, en l'article 303 s'hi inclou la possibilitat d'atorgar judicialment facultats tutelars als guardadors de fet. S'estableixen, a més, els supòsits de guarda de fet que han de motivar la declaració de desemparament i els supòsits davant els quals ha de procedir-se a la privació de la pàtria potestat o nomenament de tutor.

Finalment, es dóna una nova redacció als articles 1263 i 1264 en relació a la prestació del consentiment dels menors en determinats àmbits.

IV

Les modificacions que es proposen a la Llei d'Adopció Internacional responen a diverses necessitats. D'una banda, s'aclearix l'àmbit d'aplicació de la llei, que, en la seua redacció inicial, només al·ludia al contingut dels títols II i III, obviant el títol I, i es defineix el concepte d'adopció internacional als efectes d'aquesta com ho fa el Conveni de l'Haia de 1993, atés que amb la definició que apareixia en l'apartat 2 de l'article 1, les previsions del títol I no eren aplicables a molts dels casos d'adopcions internacionals sense desplaçament internacional dels menors, havent-se generat confusió en situacions concretes.

Es delimiten les competències de les diverses administracions públiques. Així, es determinen com a competències de l'Administració General de l'Estat, per afectar la política exterior, la decisió d'iniciar, suspendre o limitar la tramitació d'adopcions amb determinats països, així com l'acreditació dels organismes per a actuar com a intermediaris en les adopcions internacionals, en terminologia del Conveni de l'Haia, amb referència a les abans denominades entitats col·laboradores d'adopció internacional, sense perjudici de la necessària intervenció de les entitats públiques de les comunitats autònomes.

D'altra banda, es manté la competència autonòmica per al control, inspecció i seguiment dels organismes acreditats quant a les seues actuacions en el seu territori, però es preveu que l'Administració General de l'Estat siga la competent per al control i el seguiment respecte a la intermediació que l'organisme acreditat du a terme a l'estranger.

Se subratlla l'interés superior del menor com a consideració fonamental en l'adopció i es defineixen els futurs adoptants no com a sol·licitants, sinó com a persones que

s'ofereixen per a l'adopció. Seguint la terminologia del Conveni de l'Haia, les entitats col·laboradores d'adopció internacional passen a denominar-se organismes acreditats per a l'adopció internacional.

A més, es reforcen les previsions de garantia de les adopcions internacionals assenyalant que només podran realitzar-se a través de la intermediació d'organismes acreditats i en els casos de països signataris del Conveni de l'Haia i amb determinades condicions per la intermediació de les entitats públiques. Es reforcen en els articles 4, 6 i 26 els controls sobre els beneficis financers indeguts.

Es detallen amb més claredat en l'article 11 les obligacions dels adoptants, tant en la fase preadoptiva, atés que la informació i formació prèvia és la major garantia per a l'èxit de les adopcions, com en la fase postadoptiva per mitjà de l'establiment de conseqüències jurídiques de l'incompliment de les obligacions postadoptives a les quals els progenitors i les administracions públiques estan obligades respecte dels països d'origen dels menors.

S'introdueixen importants modificacions en les normes de dret internacional privat que bàsicament responen a les qüestions següents: suprimir les referències a la modificació i revisió de l'adopció, figures jurídiques inexistents en el nostre dret (article 15); millorar la regulació de l'adopció consular circumscribint-la als supòsits en què no es requereix proposta de l'entitat pública (article 17); establir la impossibilitat de constituir adopcions de menors la llei nacional dels quals les prohibisca, amb alguna matisació, per a evitar l'existència d'adopcions claudicants que atempten greument a la seguretat jurídica del menor (article 19.4); modificar els pressupostos de reconeixement d'adopcions constituïdes per autoritats estrangeres, reformulant el control de la competència internacional de l'autoritat estrangera a través de la determinació dels vincles raonables amb l'estat estranger les autoritats del qual l'han constituïda, la qual cosa pot valorar-se a través de la bilateralització de les normes espanyoles de competència previstes en els articles 14 i 15 de la llei, cosa que permet a l'autoritat que reconeix realitzar la seua funció sense haver d'acudir a una complexa i innecessària prova de dret estranger. D'altra banda, se substitueix el pressupòsit del control de la llei aplicada o aplicable, alié al sistema espanyol de reconeixement de decisions i resolucions estrangeres, pel de la no-contrarietat de l'adopció constituïda a l'estranger amb l'ordre públic espanyol, concretant aquest concepte jurídic indeterminat en els casos d'adopcions en què el consentiment de la família d'origen no ha existit, no s'ha informat sobre aquest o s'ha obtingut per mitjà de preu, per a evitar que en aquest àmbit de l'adopció internacional es produïsquen supòsits de «xiquets robats».

Finalment, es modifica l'article 24 per a regular la cooperació internacional d'autoritats en els casos d'adopcions realitzades per adoptant espanyol i resident en el país d'origen de l'adoptat.

A l'últim, i en relació amb les altres mesures de protecció de menors, s'introdueix l'oportuna referència a dos reglaments comunitaris i un conveni de l'Haia essencials en aquesta matèria, i es millora el sistema de reconeixement a Espanya d'aquestes mesures, de manera semblant a la prevista en el dret francès, que ha sigut recentment avalat pel Tribunal Europeu de Drets Humans en el cas «Harroudj c. França», de 4 de gener de 2013.

V

Es modifica la Llei d'Enjudiciament Civil a fi de reforçar la tutela judicial efectiva en defensa dels drets i interessos dels menors, introduint millores en els procediments ja existents, orientades a fer-los més efectius i aclarint punts que en la pràctica han generat interpretacions contradictòries.

A fi d'enfortir el principi de celeritat, vital en els processos en què es resol sobre interessos de menors i amb l'objectiu d'evitar resolucions contradictòries, s'introdueixen disposicions, en línia amb les previsions de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor, per a promoure l'acumulació quan hi haja diversos processos d'impugnació de resolucions administratives en matèria de protecció en curs que afecten un mateix menor.

Per això, s'introdueix en l'article 780 de la Llei d'Enjudiciament Civil la regla general de l'acumulació de processos, i s'introdueix una previsió especial en l'article 76, per a

determinar que, amb caràcter general, tots els processos d'oposició a resolucions administratives que se segueixen respecte d'un mateix menor d'edat s'acumulen al més antic d'aquells i siguen seguits i resolts, amb la deguda economia processal, pel mateix jutjat. Això es garanteix preveient que l'acumulació siga promoguda, fins i tot d'ofici, pel jutjat que tinga coneixement de l'existència d'un segon o posterior procés.

La necessitat d'aclarir aspectes processals de la protecció de la infància i l'adolescència es posa de manifest en el règim actual d'execució provisional de les sentències dictades en els processos d'oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors. Encara que la interpretació generalitzada de l'article 525 de la Llei d'Enjudiciament Civil condueix a la impossibilitat d'execució provisional d'aquesta classe de sentències i, en particular, de les dictades com a conseqüència d'un procés dels previstos per l'article 780 de la Llei d'Enjudiciament Civil, la veritat és que el contingut literal de l'apartat 1r de l'esmentat article 525 no es refereix clarament i expressament a aquelles.

S'introdueix, en conseqüència, de manera expressa, clara i terminant en aquest article la prohibició d'execució provisional de les sentències que es dicten en els processos d'oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, a fi d'evitar els perjudicis que per al menor d'edat suposaria la revocació d'una sentència de aquesta naturalesa que s'execute provisionalment. Quan la sentència dictada en primera instància decideix revocar una mesura de protecció i l'entitat pública o el Ministeri Fiscal recorren, l'interés superior del menor exigeix que no es modifique el seu estatus fins que la qüestió no siga resolta en segona instància, perquè un altra manera de procedir podria lesionar greument els seus drets i pertorbar la necessària estabilitat en les seues relacions familiars. Això justifica àmpliament l'expressa previsió de l'exclusió de l'execució provisional d'aquest tipus de sentències.

D'altra banda, en els articles 779 i 780, a més d'incloure-s'hi les adaptacions terminològiques necessàries en coherència amb la Llei orgànica de protecció jurídica del menor, s'unifica el termini a dos mesos per a formular oposició respecte a totes les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, de manera que s'elimina la diferenciació que es feia respecte a les declaracions de desemparament.

S'estableix un mateix procediment per a l'oposició a totes les resolucions administratives, amb independència del seu contingut o de les persones afectades, de manera que s'amplia la legitimació activa.

I, finalment, amb la reforma de l'article 781 es concentren en un sol procediment els supòsits en què durant la tramitació de l'expedient d'adopció els progenitors de l'adoptand pretenguen que se'ls reconega necessitat d'atorgar el seu assentiment a l'adopció, amb la finalitat de donar unitat d'actuació a aquestes pretensions, la qual cosa repercutirà en una agilització del procediment.

VI

En la disposició final primera es modifica la Llei de jurisdicció contenciosa administrativa. L'atribució de la competència per a l'autorització d'entrada en domicili per a l'execució d'una resolució administrativa en matèria de protecció de menors al jutjat de primera instància i no als jutjats contenciosos administratius, com fins ara, fa necessària la modificació de les competències atribuïdes a aquells en l'esmentada llei.

La Llei de l'Autonomia del Pacient és reformada en la disposició final segona incorporant els criteris recollits en la Circular 1/2012, de la Fiscalia General de l'Estat, sobre el tractament substantiu i processal dels conflictes davant de transfusions de sang i altres intervencions mèdiques sobre menors d'edat en cas de risc greu. Aquesta circular postula en les seues conclusions la necessària introducció del criteri subjectiu de maduresa del menor junt amb l'objectiu, basat en l'edat. Aquest criteri mixt és assumit en el text legal.

S'introdueix, per a més claredat, un nou apartat 4 en l'article 9 referit als menors emancipats o majors de 16 anys en relació als quals no cal atorgar el consentiment per representació, excepte quan es tracte d'una actuació de greu risc per a la vida o salut.

D'altra banda, s'afeg a aquest article 9 un apartat 6, en el qual s'estableix que en els casos en què el consentiment haja d'atorgar-lo el representant legal o les persones

vinculades per raons familiars o de fet, la decisió ha d'adoptar-se atenent sempre el major benefici per a la vida o salut del pacient, i en cas contrari se n'haurà d'informar l'autoritat judicial, directament o a través del Ministeri Fiscal, perquè adopte la resolució corresponent.

La disposició final tercera modifica l'Estatut dels Treballadors, l'article 37 del qual, apartat 3.f), preveu el permís de la treballadora «pel temps indispensable per a la realització d'exàmens prenatals i tècniques de preparació al part que hagen de realitzar-se dins de la jornada de treball». Aquest article només té en compte la maternitat biològica i no la maternitat/paternitat adoptiva i, en alguns casos, l'acolliment familiar. Les famílies adoptants, guardadores amb fins d'adopció i acollidores, en algunes comunitats autònomes, han d'acudir obligatòriament a unes sessions informatives i a una preparació, i en cas de l'adopció han d'obtenir preceptivament un certificat d'idoneïtat després d'un estudi psicosocial que de vegades suposa més de cinc entrevistes. Aquestes exigències legals podrien considerar-se pròpiament una preparació per a l'adopció i, per tant, haurien de regular-se normativament com a permisos retribuïts, ja que són obligatòries per a totes les famílies adoptants, a diferència de la preparació al part, que no ho és. A més, en aquests casos, els dos progenitors han d'acudir a la preparació i a les entrevistes, en contrast amb els exàmens prenatals i les tècniques de preparació al part, als quals només és estrictament necessari que acudisca la mare. Per tot això, aquesta modificació equipara les famílies adoptants o acollidores a les biològiques.

En relació amb aquesta iniciativa, ha de destacar-se que, si bé la modificació introduïda seria aplicable al personal laboral de les administracions públiques, no resulta aplicable al personal funcionari, que es regeix pel que disposa la Llei 7/2007, de 12 d'abril. Per això, s'incorpora en la disposició final quarta la modificació de l'article 48, lletra e), d'aquesta llei, que inclou la mateixa previsió de l'Estatut dels Treballadors, a fi que també els funcionaris públics puguin gaudir d'aquest permís.

La disposició final cinquena modifica la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, per a reformar les condicions de manteniment dels efectes del títol oficial de família nombrosa. La normativa actual condiona la vigència del títol fins que el nombre de fills que complisquen els requisits previstos siga el mínim establert. Això suposa que quan els germans majors van eixint del títol, per deixar de complir el requisit d'edat, fonamentalment, la família pot perdre el dret al títol si queden menys de tres o dos germans que complisquen els requisits, i es dona la paradoxa que els germans menors que han generat per a la família el dret al títol després no poden gaudir d'aquests beneficis. Tenint en compte que, en un percentatge elevadíssim, els títols vigents corresponen a famílies nombroses amb tres o dos fills, el compliment de l'edat màxima per part del major arrossega la pèrdua del títol i de tots els beneficis per a tota la família amb prou freqüència. Per això, aquesta reforma pretén acomodar-se a la situació efectiva de les famílies nombroses i evitar una situació de discriminació entre els germans.

Les disposicions finals sisena i setena introdueixen sengles modificacions de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, i de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, per a revisar els criteris d'assignació de plaça escolar amb vista a tindre en compte la condició legal de família nombrosa i situació d'acolliment familiar de l'alumne o l'alumna, així com incrementar la reserva de places en els centres educatius per a casos de l'inici d'una mesura d'acolliment familiar en l'alumne o l'alumna.

La disposició final huitena modifica la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, com a conseqüència de la necessitat de protecció de les persones que hagen sigut víctimes de comerç d'éssers humans.

La disposició final novena modifica la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, perquè les prestacions econòmiques no puguin ser embargades excepte en el cas del pagament d'aliments, en el qual serà el tribunal el qui fixarà la quantitat que puga ser objecte d'embargament. D'aquesta manera es preserva l'interés del menor a qui la persona en situació de dependència puga deure aliments.

Per la seua transcendència i importància mereixen ser destacades les disposicions finals desena a catorzena, que introdueixen modificacions en la Llei General de la Seguretat Social, la Llei de Classes Passives de l'Estat, la Llei d'Enjudiciament Criminal i la Llei reguladora de la jurisdicció social, a fi de regular les conseqüències del delictes d'homicidi dolós en l'àmbit de les prestacions de mort i supervivència del sistema de la Seguretat Social i a favor de familiars del Règim de Classes Passives de l'Estat, des d'una perspectiva global que reforça la lluita contra la violència de gènere i garanteix els drets dels col·lectius més vulnerables, singularment dels menors.

Més específicament, la nova normativa impedeix l'accés a les esmentades prestacions i el manteniment del seu gaudi als qui siguen condemnats per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi, en qualsevol de les seues formes, quan la víctima siga el subjecte causant de la prestació. I tot això és acompanyat per instruments que, des del respecte de les garanties jurídiques necessàries, permeten a l'Administració la suspensió cautelar de l'abonament de les prestacions que, si és el cas, s'hagen reconegut quan haja recaigut sobre el sol·licitant resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals de criminalitat per la comissió de l'indicat delictes, així com la revisió d'ofici dels drets reconeguts quan recaiga sentència ferma respecte d'això. A més, s'articulen els mecanismes de comunicació i coordinació necessaris amb els jutjats i tribunals de justícia per a una més adequada aplicació de la nova regulació, dins d'un context que també presta atenció als drets dels òrfens, a fi d'evitar que les persones condemnades pel delictes d'homicidi dolós puguen percebre en nom seu la pensió corresponent, regulant-se igualment els increments de quantia pertinents quan la pensió de viudetat siga denegada o retirada als condemnats.

Es completa així un nou entorn normatiu que millora l'anteriorment existent i suposa un pas addicional de gran importància des de la perspectiva dels mecanismes de protecció social dins d'un àmbit especialment sensible i en el qual ha de comptar-se amb iniciatives i actuacions des de les diferents àrees per a garantir un marc de protecció integral.

Article primer. *Modificació de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil.*

La Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica la rúbrica del títol I, que queda redactada com segueix:

«TÍTOL I

Dels drets i deures dels menors»

Dos. Es modifiquen els apartats 1 i 3 de l'article 5, que queden redactats com segueix:

«1. Els menors tenen dret a buscar, rebre i utilitzar la informació adequada al seu desenvolupament.

Es prestarà especial atenció a l'alfabetització digital i mediàtica, de manera adaptada a cada etapa evolutiva, que permeta als menors actuar en línia amb seguretat i responsabilitat i, en particular, identificar situacions de risc derivades de la utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, així com les eines i estratègies per a afrontar els dits riscos i protegir-se'n.»

«3. Les administracions públiques incentivaran la producció i difusió de materials informatius i altres de destinats als menors, que respecten els criteris enunciats, al mateix temps que facilitaran l'accés dels menors als serveis d'informació, documentació, biblioteques i la resta de serveis culturals incloent-hi

una adequada sensibilització sobre l'oferta legal d'oci i cultura en Internet i sobre la defensa dels drets de propietat intel·lectual.

En particular, vetllaran perquè els mitjans de comunicació en els seus missatges dirigits a menors promoguen els valors d'igualtat, solidaritat, diversitat i respecte als altres, eviten imatges de violència, explotació en les relacions interpersonals, o que reflectisquen un tracte degradant o sexista, o un tracte discriminatori cap a les persones amb discapacitat. En l'àmbit de l'autoregulació, les autoritats i organismes competents impulsaran entre els mitjans de comunicació la generació i supervisió del compliment de codis de conducta destinats a salvaguardar la promoció dels valors anteriorment descrits, limitant l'accés a imatges i continguts digitals lesius per als menors, d'acord amb allò que s'ha previst en els codis d'autoregulació de continguts aprovats. Es garantirà l'accessibilitat, amb els ajustos raonables necessaris, dels dits materials i serveis, incloent-hi els de tipus tecnològic, per als menors amb discapacitat.

Els poders públics i els prestadors fomentaran el gaudi ple de la comunicació audiovisual per als menors amb discapacitat i l'ús de bones pràctiques que evite qualsevol discriminació o repercussió negativa cap a aquestes persones.»

Tres. Es modifica l'apartat 1 de l'article 7, que queda redactat com segueix:

«1. Els menors tenen dret a participar plenament en la vida social, cultural, artística i recreativa del seu entorn, així com a una incorporació progressiva a la ciutadania activa.

Els poders públics promouran la constitució d'òrgans de participació dels menors i de les organitzacions socials d'infància i adolescència.

Es garantirà l'accessibilitat dels entorns i la provisió d'ajustos raonables perquè els menors amb discapacitat puguen desenvolupar la seua vida social, cultural, artística i recreativa.»

Quatre. S'introdueix un nou capítol III en el títol I, amb la redacció següent, passant l'actual capítol III a ser el capítol IV:

«CAPÍTOL III

Deures del menor

Article 9 bis. *Deures dels menors.*

1. Els menors, d'acord amb la seua edat i maduresa, hauran d'assumir i complir els deures, obligacions i responsabilitats inherents o conseqüents a la titularitat i a l'exercici dels drets que tenen reconeguts en tots els àmbits de la vida, tant familiar, escolar com social.

2. Els poders públics promouran la realització d'accions dirigides a fomentar el coneixement i compliment dels deures i responsabilitats dels menors en condicions d'igualtat, no-discriminació i accessibilitat universal.

Article 9 ter. *Deures relatius a l'àmbit familiar.*

1. Els menors han de participar en la vida familiar respectant els seus progenitors i germans així com altres familiars.

2. Els menors han de participar i coresponsabilitzar-se en la cura de la llar i en la realització de les tasques domèstiques d'acord amb la seua edat, amb el seu nivell d'autonomia personal i capacitat, i amb independència del seu sexe.

Article 9 quater. *Deures relatius a l'àmbit escolar.*

1. Els menors han de respectar les normes de convivència dels centres educatius, estudiar durant les etapes d'ensenyança obligatòria i tindre una actitud positiva d'aprenentatge durant tot el procés formatiu.
2. Els menors han de respectar els professors i altres empleats dels centres escolars, així com la resta dels seus companys, evitant situacions de conflicte i assetjament escolar en qualsevol de les seues formes, incloent-hi el ciberassetjament.
3. A través del sistema educatiu s'implantarà el coneixement que els menors han de tindre dels seus drets i deures com a ciutadans, incloent-hi entre aquests aquells que es generen com a conseqüència de la utilització en l'entorn docent de les tecnologies de la informació i comunicació.

Article 9 quinques. *Deures relatius a l'àmbit social.*

1. Els menors han de respectar les persones amb qui es relacionen i l'entorn en què es desenvolupen.
2. Els deures socials inclouen, en particular:
  - a) Respectar la dignitat, integritat i intimitat de totes les persones amb qui es relacionen amb independència de la seua edat, nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, sexe, orientació i identitat sexual, discapacitat, característiques físiques o socials o pertinença a determinats grups socials, o qualsevol altra circumstància personal o social.
  - b) Respectar les lleis i normes que els siguen aplicables i els drets i llibertats fonamentals de les altres persones, així com assumir una actitud responsable i constructiva en la societat.
  - c) Conservar i fer un bon ús dels recursos i instal·lacions i equipaments públics o privats, mobiliari urbà i qualssevol altres en què desenvolupen la seua activitat.
  - d) Respectar i conèixer el medi ambient i els animals, i col·laborar en la seua conservació dins d'un desenvolupament sostenible.»

Cinc. Es modifiquen els apartats 1, 3 i 4, i s'introdueixen una nova lletra f) en l'apartat 2 i un apartat 5 a l'article 10, que queden redactats com segueix:

«1. Els menors tenen dret a rebre de les administracions públiques, o a través de les seues entitats col·laboradores, la informació en format accessible i assistència adequada per a l'efectiu exercici dels seus drets, així com que es garantisca el seu respecte.»

«2. (...)

f) Presentar denúncies individuals al Comitè de Drets del Xiquet, en els termes de la Convenció sobre els Drets del Xiquet i de la normativa que la desplegue.»

«3. Els menors estrangers que es troben a Espanya tenen dret a l'educació, assistència sanitària i serveis i prestacions socials bàsiques, en les mateixes condicions que els menors espanyols. Les administracions públiques vetllaran pels grups especialment vulnerables com els menors estrangers no acompanyats, els que presenten necessitats de protecció internacional, els menors amb discapacitat i els que siguen víctimes d'abusos sexuals, explotació sexual, pornografia infantil, de comerç o de tràfic d'éssers humans, garantint el compliment dels drets previstos en la llei.

Els poders públics, en el disseny i elaboració de les polítiques públiques, tindran com a objectiu aconseguir la plena integració dels menors estrangers en la societat espanyola, mentre romanguen en el territori de l'Estat espanyol, en els termes

establits en la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

4. Quan l'entitat pública assumisca la tutela d'un menor estranger que es trobe a Espanya, l'Administració General de l'Estat li facilitarà, si no la té, a la major celeritat, i junt amb la presentació del certificat de tutela expedit per la dita entitat pública, la documentació acreditativa de la seua situació i l'autorització de residència, una vegada que haja quedat acreditada la impossibilitat de retorn amb la seua família o al país d'origen, i segons el que disposa la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració.

5. Pel que fa als menors tutelats o guardats per les entitats públiques, el reconeixement de la seua condició d'assegurat en relació amb l'assistència sanitària es realitzarà d'ofici, prèvia presentació de la certificació de la seua tutela o guarda expedida per l'entitat pública, durant el període de duració d'aquestes.»

Sis. Es modifica l'article 11, que queda redactat com segueix:

«Article 11. *Principis rectors de l'acció administrativa.*

1. Les administracions públiques facilitaran als menors l'assistència adequada per a l'exercici dels seus drets, incloent-hi els recursos de suport que necessiten.

Les administracions públiques, en els àmbits que els són propis, articularan polítiques integrals encaminades al desenvolupament de la infància i l'adolescència i, de manera especial, les referides als drets enumerats en aquesta llei. Els menors tindran dret a accedir a aquests serveis per si mateixos o a través dels seus progenitors, tutors, guardadors o acollidors, els quals al seu torn tindran el deure d'utilitzar-los en interès dels menors.

S'impulsaran polítiques compensatòries dirigides a corregir les desigualtats socials. En tot cas, el contingut essencial dels drets del menor no podrà quedar afectat per falta de recursos socials bàsics. Es garantiran als menors amb discapacitat i a les seues famílies els serveis socials especialitzats que la seua discapacitat requerisca.

Les administracions públiques hauran de tindre en compte les necessitats dels menors a l'exercir les seues competències, especialment en matèria de control sobre productes alimentaris, consum, habitatge, educació, sanitat, serveis socials, cultura, esport, espectacles, mitjans de comunicació, transports, temps lliure, joc, espais lliures i noves tecnologies (TIC).

Les administracions públiques tindran particularment en consideració l'adequada regulació i supervisió d'aquells espais, centres i serveis en què romanguen habitualment menors, pel que fa a les seues condicions fisicoambientals, higienicosanitàries, d'accessibilitat i disseny universal i de recursos humans, així com als seus projectes educatius inclusius, a la participació dels menors i a les altres condicions que contribuïsqen a assegurar els seus drets.

2. Seran principis rectors de l'actuació dels poders públics en relació amb els menors:

- a) La supremacia del seu interès superior.
- b) El manteniment en la seua família d'origen, llevat que no siga convenient per al seu interès, i en aquest cas es garantirà l'adopció de mesures de protecció familiars i estables prioritant, en aquests supòsits, l'acolliment familiar enfront de l'institucional.
- c) La seua integració familiar i social.
- d) La prevenció i la detecció precoç de totes aquelles situacions que puguen perjudicar el seu desenvolupament personal.
- e) La sensibilització de la població davant de situacions de desprotecció.
- f) El caràcter educatiu de totes les mesures que s'adopten.
- g) La promoció de la participació, voluntariat i solidaritat social.

h) L'objectivitat, imparcialitat i seguretat jurídica en l'actuació protectora, garantint el caràcter col·legiat i interdisciplinari en l'adopció de mesures que els afecten.

i) La protecció contra tota forma de violència, incloent-hi el maltractament físic o psicològic, els castics físics humiliants i denigrants, la descurança o tracte negligent, l'explotació, la realitzada a través de les noves tecnologies, els abusos sexuals, la corrupció, la violència de gènere o en l'àmbit familiar, sanitari, social o educatiu, incloent-hi l'assetjament escolar, així com el comerç i el tràfic d'éssers humans, la mutilació genital femenina i qualsevol altra forma d'abús.

j) La igualtat d'oportunitats i no-discriminació per qualsevol circumstància.

k) L'accessibilitat universal dels menors amb discapacitat i els ajustos raonables, així com la seua inclusió i participació plenes i efectives.

l) El lliure desenvolupament de la seua personalitat d'acord amb la seua orientació i identitat sexual.

m) El respecte i la valoració de la diversitat ètnica i cultural.

3. Els poders públics desenvoluparan actuacions encaminades a la sensibilització, prevenció, detecció, notificació, assistència i protecció de qualsevol forma de violència contra la infància i l'adolescència per mitjà de procediments que asseguren la coordinació i la col·laboració entre les distintes administracions, entitats col·laboradores i serveis competents, tant públics com privats, per a garantir una actuació integral.

4. Les entitats públiques disposaran de programes i recursos destinats al suport i orientació dels qui, estant en acolliment, aconseguixen la majoria d'edat i queden fora del sistema de protecció, amb especial atenció als que presenten discapacitat.»

Set. Es modifica l'article 12, que queda redactat com segueix:

«Article 12. *Actuacions de protecció.*

1. La protecció dels menors pels poders públics es realitzarà per mitjà de la prevenció, detecció i reparació de situacions de risc, amb l'establiment dels serveis i recursos adequats per a tal fi, l'exercici de la guarda i, en els casos de declaració de desemparament, l'assumpció de la tutela per ministeri de la llei. En les actuacions de protecció hauran de prevaldre, en tot cas, les mesures familiars enfront de les residencials, les estables enfront de les temporals i les consensuades enfront de les imposades.

2. Els poders públics vetlaran perquè els progenitors, tutors, guardadors o acollidors desenvolupen adequadament les seues responsabilitats i els facilitaran serveis accessibles de prevenció, assessorament i acompanyament en totes les àrees que afecten el desenvolupament dels menors.

3. Quan els menors es troben sota la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment d'una víctima de violència de gènere o domèstica, les actuacions dels poders públics estaran encaminades a garantir el suport necessari per a procurar la permanència dels menors, amb independència de la seua edat, amb aquella, així com la seua protecció, atenció especialitzada i recuperació.

4. Quan no puga ser establida la majoria d'edat d'una persona, serà considerada menor d'edat als efectes del que preveu aquesta llei, mentre es determina la seua edat. A aquest efecte, el fiscal haurà de realitzar un judici de proporcionalitat que pondere adequadament les raons per les quals es considera que el passaport o document equivalent d'identitat presentat, si és el cas, no és fiable. La realització de proves mèdiques per a la determinació de l'edat dels menors se sotmetrà al principi de celeritat, exigirà el previ consentiment informat de l'afectat i es durà a terme amb respecte a la seua dignitat i sense que supose un risc per a la seua salut, no podent aplicar-se indiscriminadament, especialment si són invasives.

5. Qualsevol mesura de protecció no permanent que s'adopte respecte de menors de tres anys es revisarà cada tres mesos, i respecte de majors d'aquesta edat es revisarà cada sis mesos. En els acolliments permanents la revisió tindrà lloc el primer any cada sis mesos, i, a partir del segon any, cada dotze mesos.

6. A més, de les distintes funcions atribuïdes per llei, l'entitat pública remetrà al Ministeri Fiscal un informe justificatiu de la situació d'un determinat menor quan aquest s'haja trobat en acolliment residencial o acolliment familiar temporal durant un període superior a dos anys, havent de justificar l'entitat pública les causes per les quals no s'ha adoptat una mesura protectora de caràcter més estable en el dit interval.

7. Els poders públics garantiran els drets i obligacions dels menors amb discapacitat pel que fa a la seua custòdia, tutela, guarda, adopció o institucions semblants, vetllant al màxim per l'interés superior del menor. Així mateix, garantiran que els menors amb discapacitat tinguen els mateixos drets respecte a la vida en família. Per a fer efectius aquests drets i a fi de previndre la seua ocultació, abandó, negligència o segregació, vetllaran perquè es proporcione amb anticipació informació, serveis i suport generals als menors amb discapacitat i a les seues famílies.»

Huit. Es modifica l'apartat 1 i s'afigen els apartats 4 i 5 a l'article 13, que queden redactats com segueix:

«1. Tota persona o autoritat i especialment aquells que per la seua professió o funció detecten una situació de maltractament, de risc o de possible desemparament d'un menor, ho comunicaran a l'autoritat o els seus agents més pròxims, sense perjudici de prestar-li l'auxili immediat que requerisca.»

«4. Tota persona que tinga notícia, a través de qualsevol font d'informació, d'un fet que puga constituir un delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, de comerç d'éssers humans, o d'explotació de menors, tindrà l'obligació de comunicar-ho al Ministeri Fiscal, sense perjudici del que disposa la legislació processal penal.»

«5. Serà requisit per a l'accés i exercici a les professions, oficis i activitats que impliquen contacte habitual amb menors el fet de no haver sigut condemnat per sentència ferma per algun delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, que inclou l'agressió i abús sexual, assetjament sexual, exhibicionisme i provocació sexual, prostitució i explotació sexual i corrupció de menors, així com per comerç d'éssers humans. A aquest efecte, qui pretenga l'accés a les dites professions, oficis o activitats haurà d'acreditar aquesta circumstància per mitjà de l'aportació d'una certificació negativa del Registre Central de Delinqüents Sexuals.»

Nou. Es modifica l'article 14, que queda redactat com segueix:

«Article 14. *Atenció immediata.*

Les autoritats i serveis públics tindran l'obligació de prestar l'atenció immediata que necessite qualsevol menor, d'actuar si correspon al seu àmbit de competències o de traslladar en qualsevol altre cas a l'òrgan competent i de comunicar els fets als representants legals del menor o, quan siga necessari, a l'entitat pública i al Ministeri Fiscal.

L'entitat pública podrà assumir, en compliment de l'obligació de prestar l'atenció immediata, la guarda provisional d'un menor prevista en l'article 172.4 del Codi Civil, que serà comunicada al Ministeri Fiscal, i procedirà simultàniament a practicar les diligències necessàries per a identificar el menor, investigar les seues circumstàncies i constatar, si és el cas, la situació real de desemparament.»

Deu. Es modifica l'article 17, que queda redactat com segueix:

«Article 17. *Actuacions en situació de risc.*

1. Es considerarà situació de risc aquella en què, a causa de circumstàncies, carències o conflictes familiars, socials o educatius, el menor es veja perjudicat en el seu desenvolupament personal, familiar, social o educatiu, en el seu benestar o en els seus drets de manera que, sense aconseguir l'entitat, intensitat o persistència que fonamentarien la seua declaració de situació de desemparament i l'assumpció de la tutela per ministeri de la Llei, siga necessària la intervenció de l'administració pública competent, per a eliminar, reduir o compensar les dificultats o inadaptació que l'afecten i evitar el seu desemparament i exclusió social, sense haver de ser separat del seu entorn familiar. A aquest efecte, es considerarà indicador de risc, entre altres, el fet de tindre un germà declarat en aquesta situació llevat que les circumstàncies familiars hagen canviat de manera evident. La concurrència de circumstàncies o carències materials es considerarà indicador de risc, però no podrà desembocar mai en la separació de l'entorn familiar.

2. En situació de risc de qualsevol índole, la intervenció de l'administració pública competent haurà de garantir, en tot cas, els drets del menor i s'orientarà a disminuir els indicadors de risc i dificultat que incidisquen en la situació personal, familiar i social en què es troba, i a promoure mesures per a la seua protecció i preservació de l'entorn familiar.

3. La intervenció en la situació de risc correspon a l'administració pública competent d'acord amb el que disposa la legislació estatal i autonòmica aplicable, en coordinació amb els centres escolars i serveis socials i sanitaris i, si és el cas, amb les entitats col·laboradores del respectiu àmbit territorial o qualssevol altres.

4. La valoració de la situació de risc comportarà l'elaboració i posada en marxa d'un projecte d'intervenció social i educatiu familiar que haurà de recollir els objectius, actuacions, recursos i previsió de terminis, promovent els factors de protecció del menor i mantenint aquest en el seu medi familiar. Es procurarà la participació dels progenitors, tutors, guardadors o acollidors en l'elaboració del projecte. En tot cas, serà oïda i tinguda en compte l'opinió d'aquests en l'intent de consensuar el projecte, que haurà de ser firmat per les parts, per a la qual cosa els serà comunicat de manera comprensible i en format accessible. També li serà comunicat al menor, i aquest serà consultat si té suficient maduresa i, en tot cas, a partir dels dotze anys.

5. Els progenitors, tutors, guardadors o acollidors, dins de les seues respectives funcions, col·laboraran activament, segons la seua capacitat, en l'execució de les mesures indicades en el mencionat projecte. L'omissió de la col·laboració prevista en aquest donarà lloc a la declaració de la situació de risc del menor.

6. La situació de risc serà declarada per l'administració pública competent d'acord amb el que disposa la legislació estatal i autonòmica aplicable per mitjà d'una resolució administrativa motivada, amb audiència prèvia als progenitors, tutors, guardadors o acollidors i del menor si té suficient maduresa i, en tot cas, a partir dels dotze anys. La resolució administrativa inclourà les mesures tendents a corregir la situació de risc del menor, incloent-hi les referents als deures respecte d'això dels progenitors, tutors, guardadors o acollidors. Enfront de la resolució administrativa que declare la situació de risc del menor, es podrà interposar un recurs d'acord amb la Llei d'Enjudiciament Civil.

7. Quan l'administració pública competent desenvolupe una intervenció davant d'una situació de risc d'un menor i tinga notícia que serà traslladat a l'àmbit d'una altra entitat territorial, l'administració pública d'origen ho comunicarà a la de destinació a l'efecte que, si és procedent, aquesta continue la intervenció que es realitzava, amb remissió de la informació i documentació necessària. Si l'administració pública d'origen desconeix el lloc de destinació, podrà sol·licitar

l'auxili de les Forces i Cossos de Seguretat a fi que procedisquen a esbrinar-lo. Una vegada coneguda la localització del menor, se n'informarà l'entitat pública competent en el dit territori, que continuarà la intervenció.

8. En els supòsits en què l'administració pública competent per a apreciar i intervindre en la situació de risc estime que hi ha una situació de desprotecció que pot requerir la separació del menor del seu àmbit familiar o quan, conclòs el període previst en el projecte d'intervenció o conveni, no s'hagen aconseguit canvis en l'exercici dels deures de guarda que garantisquen que el menor compta amb la necessària assistència moral o material, ho comunicarà a l'entitat pública a fi que valore la procedència de declarar la situació de desemparament, i ho comunicarà també al Ministeri Fiscal.

Quan l'entitat pública considere que no és procedent declarar la situació de desemparament, a pesar de la proposta en aquest sentit formulada per l'administració pública competent per a apreciar la situació de risc, ho comunicarà a l'administració pública que haja intervingut en la situació de risc i al Ministeri Fiscal. Aquest últim farà una supervisió de la situació del menor, i per a això podrà demanar la col·laboració dels centres escolars i els serveis socials, sanitaris o qualssevol altres.

9. L'administració pública competent per a intervindre en la situació de risc adoptarà, en col·laboració amb els serveis de salut corresponents, les mesures adequades de prevenció, intervenció i seguiment de les situacions de possible risc prenatal, als efectes d'evitar amb posterioritat una eventual declaració de situació de risc o desemparament del nounat. A aquest efecte, es considerarà com a situació de risc prenatal la falta d'atenció física de la dona gestant o el consum abusiu de substàncies amb potencial addictiu, així com qualsevol altra acció pròpia de la dona o de tercers tolerada per aquesta, que perjudique el normal desenvolupament o pugua provocar malalties o anomalies físiques, mentals o sensorials al nounat. Els serveis de salut i el personal sanitari hauran de notificar aquesta situació a l'administració pública competent, així com al Ministeri Fiscal. Després del naixement es mantindrà la intervenció amb el menor i la seua unitat familiar perquè, si és necessari, es declare la situació de risc o desemparament del menor per a la seua adequada protecció.

10. La negativa dels progenitors, tutors, guardadors o acollidors a prestar el consentiment respecte dels tractaments mèdics necessaris per a salvaguardar la vida o integritat física o psíquica d'un menor constitueix una situació de risc. En aquests casos, les autoritats sanitàries comunicaran immediatament a l'autoritat judicial, directament o a través del Ministeri Fiscal, les dites situacions als efectes que s'adopte la decisió corresponent en salvaguarda del millor interès del menor.»

Onze. Es modifica l'article 18, que queda redactat com segueix:

«Article 18. *Actuacions en situació de desemparament.*

1. Quan l'entitat pública constate que el menor es troba en situació de desemparament, actuarà en la forma prevista en l'article 172 i següents del Codi Civil, assumint la tutela d'aquell per ministeri de la llei, adoptant les oportunes mesures de protecció i comunicant-ho al Ministeri Fiscal i, si és el cas, al jutge que va acordar la tutela ordinària.

2. D'acord amb el que estableix l'article 172 i següents del Codi Civil, es considerarà situació de desemparament la que es produeix de fet a causa de l'incompliment, o de l'impossible o inadequat exercici dels deures de protecció establits per les lleis per a la guarda dels menors, quan aquests queden privats de la necessària assistència moral o material.

La situació de pobresa dels progenitors, tutors o guardadors no podrà ser tinguda en compte per a la valoració de la situació de desemparament. Així mateix,

no se separarà en cap cas un menor dels seus progenitors a causa d'una discapacitat del menor, dels dos progenitors o d'un d'ells.

Es considerarà un indicador de desemparament, entre altres, el fet de tindre un germà declarat en aquesta situació, llevat que les circumstàncies familiars hagen canviat de manera evident.

En particular es considerarà que hi ha situació de desemparament quan es done alguna o algunes de les següents circumstàncies amb la suficient gravetat que, valorades i ponderades d'acord amb els principis de necessitat i proporcionalitat, suposen una amenaça per a la integritat física o mental del menor:

a) L'abandó del menor, bé perquè falten les persones a qui per llei correspon l'exercici de la guarda, o bé perquè aquestes no vulguen o no puguem exercir-la.

b) El transcurs del termini de guarda voluntària, bé quan els seus responsables legals es troben en condicions de fer-se càrrec de la guarda del menor i no vulguen assumir-la, o bé quan, desitjant assumir-la, no estiguen en condicions per a fer-ho, excepte els casos excepcionals en què la guarda voluntària puga ser prorrogada més enllà del termini de dos anys.

c) El risc per a la vida, salut i integritat física del menor. En particular, quan es produïsquen maltractaments físics greus, abusos sexuals o negligència greu en el compliment de les obligacions alimentàries i de salut per part de les persones de la unitat familiar o de tercers amb consentiment d'aquelles; també quan el menor siga identificat com a víctima de comerç d'éssers humans i hi haja un conflicte d'interessos amb els progenitors, tutors i guardadors; o quan existisca un consum reiterat de substàncies amb potencial addictiu o l'execució d'un altre tipus de conductes addictives de manera reiterada per part del menor amb el coneixement, consentiment o la tolerància dels progenitors, tutors o guardadors. Es considera que hi ha el dit consentiment o tolerància quan no s'hagen realitzat els esforços necessaris per a pal·liar aquestes conductes, com la sol·licitud d'assessorament o el fet de no haver col·laborat suficientment amb el tractament, una vegada conegudes aquestes. També es considera que hi ha desemparament quan es produïsquen perjudicis greus al noutat causats per maltractament prenatal.

d) El risc per a la salut mental del menor, la seua integritat moral i el desenvolupament de la seua personalitat a causa del maltractament psicològic continuat o a la falta d'atenció greu i crònica de les seues necessitats afectives o educatives per part de progenitors, tutors o guardadors. Quan aquesta falta d'atenció estiga condicionada per un trastorn mental greu, per un consum habitual de substàncies amb potencial addictiu o per altres conductes addictives habituals, es valorarà com un indicador de desemparament l'absència de tractament per part de progenitors, tutors o guardadors o la falta de col·laboració suficient durant aquest.

e) L'incompliment o l'impossible o inadequat exercici dels deures de guarda com a conseqüència del greu deteriorament de l'entorn o de les condicions de vida familiars, quan donen lloc a circumstàncies o comportaments que perjudiquen el desenvolupament del menor o la seua salut mental.

f) La inducció a la mendicitat, delinqüència o prostitució, o qualsevol altra explotació del menor de semblant naturalesa o gravetat.

g) L'absència d'escolarització o falta d'assistència reiterada i no justificada adequadament al centre educatiu i la permisivitat continuada o la inducció a l'absentisme escolar durant les etapes d'escolarització obligatòria.

h) Qualsevol altra situació greument perjudicial per al menor que porte causa de l'incompliment o de l'impossible o inadequat exercici de la pàtria potestat, la tutela o la guarda, les conseqüències de la qual no puguem ser evitades mentre romanga en el seu entorn de convivència.

3. Cada entitat pública designarà l'òrgan que exercirà la tutela d'acord amb les seues estructures orgàniques de funcionament.

4. En cas de trasllat permanent de residència d'un menor subjecte a una mesura de protecció des de la comunitat autònoma que la va adoptar a una altra de distinta, correspon a aquesta assumir aquella mesura o adoptar la que siga procedent en un termini màxim de tres mesos des que aquesta última siga informada per la primera del dit trasllat. No obstant això, quan la família d'origen del menor romanga a la comunitat autònoma d'origen i siga previsible una reintegració familiar a curt o mitjà termini, es mantindrà la mesura adoptada i l'entitat pública del lloc de residència del menor col·laborarà en el seguiment de l'evolució d'aquest. No serà tampoc necessària l'adopció de noves mesures de protecció en els casos de trasllat temporal d'un menor a un centre residencial ubicat en una altra comunitat autònoma o quan s'establisca un acolliment amb família resident en aquesta, amb l'acord de les dos comunitats autònomes.

5. En els supòsits en què es detecte una situació de possible desprotecció d'un menor de nacionalitat espanyola que es trobe fora del territori nacional, per a la seua protecció a Espanya serà competent l'entitat pública corresponent a la comunitat autònoma en què residisquen els progenitors o tutors del menor. A falta d'això, serà competent l'entitat pública corresponent a la comunitat autònoma amb la qual el menor o els seus familiars tinguen majors vincles. Quan, d'acord amb aquests criteris, no puga determinar-se la competència, serà competent l'entitat pública de la comunitat autònoma en què el menor o els seus familiars hagen tingut la seua última residència habitual.

En tot cas, quan el menor que es troba fora d'Espanya haja sigut objecte d'una mesura de protecció prèviament al seu desplaçament, serà competent l'entitat pública que exercisca la seua guarda o tutela.

Els possibles conflictes de competència que puguen originar-se hauran de resoldre's d'acord amb els principis de celeritat i d'interés superior del menor, evitant dilacions en la presa de decisions que puguen generar perjudicis a aquest.

L'Administració General de l'Estat s'encarregarà del trasllat del menor a Espanya. La comunitat autònoma que corresponga assumirà la competència des del moment que el menor es trobe a Espanya.

6. En els supòsits en què les mesures de protecció adoptades en un estat estranger hagen de complir-se a Espanya, caldrà ajustar-se, en primer lloc, al que preveu el Reglament (CE) núm. 2201/2003, del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de les resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental, pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 1347/2000, o norma europea que el substituïska. En els casos no regulats per la normativa europea, caldrà ajustar-se als tractats i convenis internacionals en vigor per a Espanya i, en especial, al Conveni relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels xiquets, fet a l'Haia el 19 d'octubre de 1996, o conveni que el substituïska. En defecte de tota normativa internacional, caldrà ajustar-se a les normes espanyoles de producció interna sobre eficàcia a Espanya de mesures de protecció de menors.»

Dotze. Es modifica l'article 19, que queda redactat com segueix:

«Article 19. *Guarda de menors.*

1. A més de la guarda dels menors tutelats per trobar-se en situació de desemparament, l'entitat pública haurà d'assumir la guarda en els termes que preveu l'article 172 bis del Codi Civil, quan els progenitors o tutors no puguen cuidar d'un menor per circumstàncies greus i transitòries o quan així ho acorde el jutge en els casos en què legalment siga procedent.

2. La guarda voluntària tindrà una duració màxima de dos anys, llevat que l'interés superior del menor aconselle, excepcionalment, la pròrroga de la mesura per la previsible reintegració familiar en un termini breu de temps.

En aquests supòsits de guarda voluntària serà necessari el compromís de la família de sotmetre's, si és el cas, a la intervenció professional.»

Tretze. S'inclou un article 19 bis, que queda redactat com segueix:

«Article 19 bis. *Disposicions comunes a la guarda i tutela.*

1. Quan l'entitat pública assumisca la tutela o guarda del menor, elaborarà un pla individualitzat de protecció que establirà els objectius, la previsió i el termini de les mesures d'intervenció a adoptar amb la seua família d'origen, incloent-hi, si és el cas, el programa de reintegració familiar.

En cas de tractar-se d'un menor amb discapacitat, l'entitat pública garantirà la continuïtat dels suports que reba o l'adopció d'altres de més adequats per a les seues necessitats.

2. Quan del pronòstic se'n derive la possibilitat de retorn a la família d'origen, l'entitat pública aplicarà el programa de reintegració familiar, tot això sense perjudici del que disposa la normativa relativa als menors estrangers no acompanyats.

3. Per a acordar el retorn del menor desemparat a la seua família d'origen serà imprescindible que s'haja comprovat una evolució positiva d'aquesta, objectivament suficient per a restablir la convivència familiar, que s'hagen mantingut els vincles, que concórrega el propòsit d'exercir les responsabilitats parentals adequadament i que es constate que el retorn amb aquella no suposa riscos rellevants per al menor a través del corresponent informe tècnic. En els casos d'acolliment familiar, haurà de ponderar-se, en la presa de decisió sobre el retorn, el temps transcorregut i la integració en la família d'acollida i el seu entorn, així com el desenvolupament de vincles afectius amb aquesta.

4. Quan es procedisca a la reunificació familiar, l'entitat pública realitzarà un seguiment posterior de suport a la família del menor.

5. En el cas dels menors estrangers no acompanyats, es procurarà la cerca de la seua família i el restabliment de la convivència familiar, iniciant el procediment corresponent, sempre que s'estime que la dita mesura respon al seu interès superior i no col·loque el menor o la seua família en una situació que pose en risc la seua seguretat.

6. Les menors i les joves subjectes a mesures de protecció que estiguen embarassades rebran l'assessorament i el suport adequats a la seua situació. En el pla individual de protecció es contemplarà aquesta circumstància, així com la protecció del nounat.»

Catorze. Es modifica l'article 20, que queda redactat com segueix:

«Article 20. *Acolliment familiar.*

1. L'acolliment familiar, d'acord amb la seua finalitat i amb independència del procediment en què s'acorde, revestirà les modalitats establides en el Codi Civil i, quant a la vinculació del menor amb la família acollidora, podrà tindre lloc en la pròpia família extensa del menor o en família aliena.

L'acolliment en família aliena podrà ser especialitzat, considerant-se com a tal el que es desenvolupa en una família en què algun dels seus membres disposa de qualificació, experiència i formació específica per a exercir aquesta funció respecte de menors amb necessitats o circumstàncies especials amb plena disponibilitat i percebent per això la corresponent compensació econòmica, sense suposar en cap cas una relació laboral.

L'acolliment especialitzat podrà ser professionalitzat quan, reunint els requisits anteriorment mencionats de qualificació, experiència i formació específica, existisca una relació laboral de l'acollidor o els acollidors amb l'entitat pública.

2. L'acolliment familiar es formalitzarà per resolució de l'entitat pública que tinga la tutela o la guarda, prèvia valoració de l'adequació de la família per a

l'acolliment. En aquesta valoració es tindrà en compte la seua situació familiar i aptitud educadora, la seua capacitat per a atendre adequadament les necessitats de tota índole del menor o menors de qui es tracte, la congruència entre la seua motivació i la naturalesa i finalitat de l'acolliment segons la seua modalitat, així com la disposició a facilitar el compliment dels objectius del pla individual d'atenció i, si n'hi ha, del programa de reintegració familiar, propiciant la relació del menor amb la seua família de procedència. El règim de visites podrà tindre lloc en els punts de trobada familiar habilitats quan així ho aconselle l'interés superior del menor i el dret a la privacitat de les famílies de procedència i acollidora. Quan el tipus d'acolliment així ho aconselle, es valorarà l'adequació de l'edat dels acollidors amb la del menor acollit, així com la relació prèvia entre ells, prioritzant, llevat que l'interés del menor aconselle una altra cosa, les persones que, pertanyent a la seua família extensa, reunisquen condicions adequades per a l'acolliment.

3. A la resolució de formalització de l'acolliment familiar a què es refereix l'apartat anterior, acordada d'acord amb els termes previstos en el Codi Civil, s'hi adjuntarà un document annex que inclourà els punts següents:

- a) La identitat de l'acollidor o acollidors i de l'acollit.
- b) Els consentiments i audiències necessàries.
- c) La modalitat de l'acolliment, duració prevista per a aquest, així com el seu caràcter d'acolliment en família extensa o en família aliena quant a la vinculació del menor amb la família o persona acollidora.
- d) Els drets i deures de cada una de les parts, i en particular:

1r. El règim de visites, estada, relació o comunicació, en els supòsits de declaració de desemparament, per part de la família d'origen, que podrà modificar l'entitat pública en atenció a l'interés superior del menor.

2n. El sistema de cobertura per part de l'entitat pública dels danys que patisca el menor o dels que puga causar a tercers.

3r. L'assumpció per part dels acollidors de les despeses de manutenció, educació i atenció socio sanitària.

e) El contingut del seguiment que, en funció de la finalitat de l'acolliment, haja de realitzar l'entitat pública i el compromís de col·laboració amb el dit seguiment per part de la família acollidora.

f) En cas de menors amb discapacitat, els recursos de suport que necessita.

g) La compensació econòmica, suports tècnics i un altre tipus d'ajudes que, si és el cas, hagen de rebre els acollidors.

h) El termini en el qual la mesura haja de ser revisada.

La resolució i el document annex es remetran al Ministeri Fiscal en el termini màxim d'un mes.»

Quinze. S'inclou l'article 20 bis, que queda redactat com segueix:

«Article 20 bis. *Drets i deures dels acollidors familiars.*

1. Els acollidors familiars tindran dret a:

a) Rebre informació sobre la naturalesa i els efectes de l'acolliment, així com preparació prèvia, seguiment i suport tècnic especialitzat durant i al terme d'aquell. En cas de menors amb discapacitat, els acollidors tindran dret a orientació, acompanyament i suport adaptats a la discapacitat del menor.

b) Ser oïts per l'entitat pública abans que aquesta adopte qualsevol resolució que afecte el menor, especialment abans de modificar o suspendre temporalment el règim de visites o de relació o comunicació amb la família d'origen.

c) Ser informats del pla individual de protecció així com de les mesures de protecció relacionades amb l'acolliment que s'adopten respecte al menor acollit, de

les revisions periòdiques, i a obtindre informació de l'expedient de protecció del menor que els resulte necessària per a l'exercici de les seues funcions, a excepció d'aquelles qüestions relacionades amb el dret a la intimitat de tercers i a la protecció de dades de caràcter personal.

d) Ser part en tots els processos d'oposició a les mesures de protecció i a la declaració de situació de desemparament del menor acollit i en tots els processos d'oposició relacionats amb la mesura d'acolliment familiar permanent amb funcions de tutela que tinga formalitzada.

e) Cooperar amb l'entitat pública en els plans d'actuació i seguiment establits per a l'acolliment.

f) Disposar de la documentació identificativa, sanitària i educativa del menor que acullen.

g) Exercir tots els drets inherents a la guarda.

h) Ser respectats pel menor acollit.

i) Demanar l'auxili de l'entitat pública en l'exercici de les seues funcions.

j) Realitzar viatges amb el menor sempre que s'informe l'entitat pública i no existisca oposició d'aquesta.

k) Percebre una compensació econòmica i un altre tipus d'ajuda que s'haja estipulat, si és el cas.

l) Facilitar al menor acollit les mateixes condicions que als fills biològics o adoptats, a fi de fer ús de drets o obligacions familiars durant el temps que el menor convisca amb ells.

m) Relacionar-se amb el menor en cessar l'acolliment, si l'entitat pública considera que convé al seu interès superior i ho consenteixen la família d'origen o, si és el cas, la família adoptiva o d'acolliment permanent, i el menor si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys.

n) Ser protegides les seues dades personals respecte de la família d'origen, d'acord amb la legislació vigent.

ñ) Formular formalment queixes o suggeriments davant de l'entitat pública que hauran de ser tramitades en un termini inferior als 30 dies i, en cas de sol·licitar audiència, ser escoltat amb anterioritat al dit termini.

o) La família acollidora tindrà els mateixos drets que l'Administració reconeix a la resta d'unitats familiars.

2. Els acollidors familiars tindran els deures següents:

a) Vetlar pel benestar i l'interès superior del menor, tindre'l en companyia seua, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral en un entorn afectiu. En cas de menor amb discapacitat, haurà de continuar prestant els suports especialitzats que reba o adoptar-ne uns altres de més adequats a les seues necessitats.

b) Oir el menor sempre abans de prendre decisions que l'afecten si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de 12 anys, sense cap exclusió per discapacitat, i transmetre a l'entitat pública les peticions que aquest puga realitzar dins de la seua maduresa.

c) Assegurar la plena participació del menor en la vida de família.

d) Informar l'entitat pública de qualsevol fet de transcendència en relació amb el menor.

e) Respectar i facilitar les relacions amb la família d'origen del menor, en la mesura de les possibilitats dels acollidors familiars, en el marc del règim de visites establert a favor d'aquella i la reintegració familiar, si és el cas.

f) Col·laborar activament amb les entitats públiques en el desenvolupament de la intervenció individualitzada amb el menor i seguiment de la mesura, observant les indicacions i orientacions d'aquesta.

g) Respectar la confidencialitat de les dades relatives als antecedents personals i familiars del menor.

h) Comunicar a l'entitat pública qualsevol canvi en la situació familiar relatiu a les dades i circumstàncies que es van prendre en consideració com a base per a l'acolliment.

i) Garantir el dret a la intimitat i a la identitat dels menors acollits i el respecte a la seua pròpia imatge, així com vetlar pel compliment dels seus drets fonamentals.

j) Participar en les accions formatives que es proposen.

k) Col·laborar en el trànsit de la mesura de protecció del menor a la reintegració al seu entorn d'origen, l'adopció, o una altra modalitat d'acolliment, o a l'entorn que s'establisca després de l'adopció d'una mesura de protecció més estable.

l) Els acollidors familiars tindran les mateixes obligacions respecte del menor acollit que aquelles que la llei estableix per als titulars de la pàtria potestat.»

Setze. Es modifica l'article 21, que queda redactat com segueix:

«Article 21. *Acolliment residencial.*

1. En relació amb els menors en acolliment residencial, les entitats públiques i els serveis i centres on es troben hauran d'actuar d'acord amb els principis rectors d'aquesta llei, amb ple respecte als drets dels menors acollits, i tindran les següents obligacions bàsiques:

a) Asseguraran la cobertura de les necessitats de la vida quotidiana i garantiran els drets dels menors adaptant el seu projecte general a les característiques personals de cada menor, per mitjà d'un projecte socioeducatiu individual que persegueixca el benestar del menor, el seu desenvolupament físic, psicològic, social i educatiu en el marc del pla individualitzat de protecció que definisca l'entitat pública.

b) Comptaran amb el pla individual de protecció de cada menor que establisca clarament la finalitat de l'ingrés, els objectius a aconseguir i el termini per a la seua consecució, en el qual es preveurà la preparació del menor, tant a l'arribada com a l'eixida del centre.

c) Adoptaran totes les seues decisions en relació amb l'acolliment residencial dels menors en interès d'aquests.

d) Fomentaran la convivència i la relació entre germans sempre que això redunde en interès dels menors, i procuraran l'estabilitat residencial dels menors, així com que l'acolliment tinga lloc preferentment en un centre ubicat a la província d'origen del menor.

e) Promouran la relació i col·laboració familiar, programant-se, a aquest efecte, els recursos necessaris per a possibilitar el retorn a la seua família d'origen si es considera que aquest és l'interès del menor.

f) Potenciaran l'educació integral i inclusiva dels menors, amb especial consideració a les necessitats dels menors amb discapacitat, i vetllaran per la seua preparació per a la vida plena, de manera especial la seua escolarització i formació.

En el cas dels menors de setze a díhuit anys, un dels objectius prioritaris serà la preparació per a la vida independent, l'orientació i inserció laboral.

g) Posseiran una normativa interna de funcionament i convivència que responga a les necessitats educatives i de protecció, i tindran recollit un procediment de formulació de queixes i reclamacions.

h) Administraran els medicaments que, si és el cas, necessiten els menors sota prescripció i seguiment mèdic, d'acord amb la praxi professional sanitària. A aquest efecte, es portarà un registre amb la història mèdica de cada un dels menors.

i) Revisaran periòdicament el pla individual de protecció amb l'objecte de valorar l'adequació del recurs residencial a les circumstàncies personals del menor.

j) Potenciaran les eixides dels menors en caps de setmana i períodes vacacionals amb les seues famílies d'origen o, quan això no siga possible o procedent, amb famílies alternatives.

k) Promouran la integració normalitzada dels menors en els serveis i activitats d'oci, culturals i educatives que transcórreguen en l'entorn comunitari en què es troben.

l) Establiran els necessaris mecanismes de coordinació amb els serveis socials especialitzats per al seguiment i ajust de les mesures de protecció.

m) Vetllaran per la preparació per a la vida independent, promovent la participació en les decisions que l'afecten, incloent-hi la mateixa gestió del centre, l'autonomia i l'assumpció progressiva de responsabilitats.

n) Establiran mesures educatives i de supervisió que garantisquen la protecció de les dades personals del menor a l'accedir a les tecnologies de la informació i de la comunicació i a les xarxes socials.

2. Tots els centres d'acolliment residencial que presten serveis dirigits a menors en l'àmbit de la protecció hauran d'estar sempre habilitats administrativament per l'entitat pública, havent de respectar el règim d'habilitació el que disposa la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat. A més, hauran d'existir estàndards de qualitat i accessibilitat per cada tipus de servei.

L'entitat pública regularà el règim de funcionament dels centres d'acolliment residencial i inscriurà en el registre corresponent les entitats d'acord amb les seues disposicions, prestant especial atenció a la seguretat, sanitat, accessibilitat per a persones amb discapacitat, nombre, ràtio i qualificació professional del seu personal, projecte educatiu, participació dels menors en el seu funcionament intern i la resta de condicions que contribuïsquen a assegurar els seus drets.

Així mateix, l'entitat pública promourà models d'acolliment residencial amb nuclis reduïts de menors que convisquen en condicions semblants a les familiars.

3. A fi d'afavorir que la vida del menor es desenvolupe en un entorn familiar, prevaldrà la mesura d'acolliment familiar sobre la d'acolliment residencial per a qualsevol menor, especialment per a menors de sis anys. No s'acordarà l'acolliment residencial per a menors de tres anys excepte en supòsits d'impossibilitat, degudament acreditada, d'adoptar en aquell moment la mesura d'acolliment familiar o quan aquesta mesura no convinga a l'interés superior del menor. Aquesta limitació per a acordar l'acolliment residencial s'aplicarà també als menors de sis anys en el termini més breu possible. En tot cas, i amb caràcter general, l'acolliment residencial d'aquests menors no tindrà una duració superior a tres mesos.

4. Als efectes d'assegurar la protecció dels drets dels menors, l'entitat pública haurà de realitzar la inspecció i supervisió dels centres i serveis semestralment i sempre que així ho exigisquen les circumstàncies.

5. Així mateix, el Ministeri Fiscal haurà d'exercir la vigilància sobre les decisions d'acolliment residencial que s'adopten, així com la inspecció sobre tots els serveis i centres d'acolliment residencial, analitzant, entre altres, els projectes educatius individualitzats, el projecte educatiu del centre i el reglament intern.

6. L'administració pública competent podrà adoptar les mesures adequades per a garantir la convivència del centre, actuant sobre aquelles conductes amb mesures de caràcter educatiu, que no podran atemptar, en cap cas, contra la dignitat dels menors. En casos greus de pertorbació de la convivència, podran limitar-se les eixides del centre d'acollida. Aquestes mesures hauran d'exercir-se de manera immediata i proporcional a la conducta dels menors, tenint en compte les circumstàncies personals d'aquests, la seua actitud i els resultats derivats del seu comportament.

7. D'aquelles mesures que s'imposen per conductes o actituds que siguen atemptatòries contra la convivència en l'àmbit residencial, s'en donarà compte immediat als progenitors, tutors o representants legals del menor i al Ministeri Fiscal.»

Dèset. S'inclou un article 21 bis, que queda redactat com segueix:

«Article 21 bis. *Drets dels menors acollits.*

1. El menor acollit, amb independència de la modalitat d'acolliment en què es trobe, tindrà dret a:

a) Ser oït en els termes de l'article 9 i, si és el cas, ser part en el procés d'oposició a les mesures de protecció i declaració en situació de desemparament d'acord amb la normativa aplicable, i en funció de la seua edat i maduresa. Per a això té dret a ser informat i notificat de totes les resolucions de formalització i cessament de l'acolliment.

b) Ser reconegut beneficiari del dret d'assistència jurídica gratuïta quan es trobe en situació de desemparament.

c) Dirigir-se directament a l'entitat pública i ser informat de qualsevol fet transcendent relatiu a l'acolliment.

d) Relacionar-se amb la seua família d'origen en el marc del règim de visites, relació i comunicació establert per l'entitat pública.

e) Conèixer progressivament la seua realitat sociofamiliar i les seues circumstàncies per a facilitar l'assumpció d'aquestes.

f) Rebre amb la suficient anticipació la informació, els serveis i els suports generals que siguem necessaris per a fer efectius els drets dels menors amb discapacitat.

g) Informar el Ministeri Fiscal de les reclamacions o queixes que considere, sobre les circumstàncies del seu acolliment.

h) Rebre el suport educatiu i psicoterapèutic per part de l'entitat pública, per a superar trastorns psicosocials d'origen, mesura aquesta aplicable tant en acolliment residencial com en acolliment familiar.

i) Rebre el suport educatiu i psicoterapèutic que siga necessari.

j) Accedir al seu expedient i conèixer les dades sobre els seus orígens i parents biològics, una vegada aconseguida la majoria d'edat.

2. En els supòsits d'acolliment familiar, té, a més, els drets següents:

a) Participar plenament en la vida familiar de l'acollidor.

b) Mantindre relació amb la família d'acollida després del cessament de l'acolliment si l'entitat pública considera que convé al seu interès superior i sempre que ho consentisquen el menor si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys, la família d'acollida i la d'origen o, si és el cas, la família adoptiva o d'acolliment permanent.

c) Sol·licitar informació o demanar, per si mateix si té suficient maduresa, el cessament de l'acolliment familiar.

3. En els supòsits d'acolliment residencial, té, a més, els següents drets:

a) Respecte a la privacitat i a conservar les seues pertinences personals sempre que no siguem inadequades per al context educatiu.

b) Participar en l'elaboració de la programació d'activitats del centre i en el desenvolupament d'aquestes.

c) Ser escoltat en cas de queixa i ser informat de tots els sistemes d'atenció i reclamació que té al seu abast, incloent-hi el dret d'audiència en l'entitat pública.»

Díhuit. S'afeg l'article 22 bis, que queda redactat com segueix:

«Article 22 bis. *Programes de preparació per a la vida independent.*

Les entitats públiques oferiran programes de preparació per a la vida independent dirigits als joves que estiguen sota una mesura de protecció,

particularment en acolliment residencial o en situació d'especial vulnerabilitat, des de dos anys abans de la seua majoria d'edat, una vegada complida aquesta, sempre que ho necessiten, amb el compromís de participació activa i aprofitament per part d'aquests. Els programes hauran de propiciar seguiment socioeducatiu, allotjament, inserció sociolaboral, suport psicològic i ajudes econòmiques.»

Dènou. S'afig l'article 22 ter, que queda redactat com segueix:

«Article 22 ter. *Sistema d'informació sobre la protecció a la infància i a l'adolescència.*

Les comunitats autònomes i l'Administració General de l'Estat establiran un sistema d'informació compartit que permeta el coneixement uniforme de la situació de la protecció a la infància i a l'adolescència a Espanya, i d'ofertaments per a l'acolliment i l'adopció, amb dades desagregades per gènere i discapacitat, tant als efectes de seguiment de les mesures concretes de protecció de menors com a efectes estadístics. A aquest mateix efecte, es desenvoluparà el Registre Unificat de Maltractament Infantil.»

Vint. S'afig l'article 22 quater, que queda redactat com segueix:

«Article 22 quater. *Tractament de dades de caràcter personal.*

1. Per al compliment de les finalitats previstes en el capítol I del títol II d'aquesta llei, les administracions públiques competents podran procedir, sense el consentiment de l'interessat, a l'arreglada i tractament de les dades que resulten necessàries per a valorar la situació del menor, incloent-hi tant les relatives a aquest com les relacionades amb el seu entorn familiar o social.

Els professionals, les entitats públiques i privades i, en general, qualsevol persona facilitarà a les administracions públiques els informes i antecedents sobre els menors, els seus progenitors, tutors, guardadors o acollidors, que els siguen requerits per ser necessaris per a aquest fi, sense necessitar consentiment de l'afectat.

2. Les entitats a les quals es refereix l'article 13 podran tractar sense consentiment de l'interessat la informació que siga imprescindible per al compliment de les obligacions establides en el dit precepte amb l'única finalitat de posar les dites dades en coneixement de les administracions públiques competents o del Ministeri Fiscal.

3. Les dades demanades per les administracions públiques podran utilitzar-se únicament i exclusivament per a l'adopció de les mesures de protecció establides en la present llei, atenent en tot cas la garantia de l'interès superior del menor i només podran ser comunicades a les administracions públiques que hagen d'adoptar les resolucions corresponents, al Ministeri Fiscal i als òrgans judicials.

4. Les dades podran ser igualment cedides sense consentiment de l'interessat al Ministeri Fiscal, que les tractarà per a l'exercici de les funcions establides en aquesta llei i en la normativa que li és aplicable.

5. En tot cas, el tractament de les mencionades dades quedarà sotmés al que disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i les seues disposició de desplegament, sent exigible la implantació de les mesures de seguretat de nivell alt previstes en dita normativa.»

Vint-i-u. S'afig l'article 22 quinquies, que queda redactat com segueix:

«Article 22 quinquies. *Impacte de les normes en la infància i en l'adolescència.*

Les memòries de l'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar els avantprojectes de llei i els projectes de reglaments inclouran l'impacte de la normativa en la infància i en l'adolescència.»

Vint-i-dos. Es modifica l'article 23, que queda redactat com segueix:

«Article 23. *Índex de tuteles.*

Per a l'exercici de la funció de vigilància atribuïda al Ministeri Fiscal en el Codi Civil respecte de la tutela assumida per l'entitat pública per ministeri de la llei, es portarà en cada fiscalia un índex de tuteles de menors.»

Vint-i-tres. Es modifica l'article 24 que queda redactat com segueix:

«Article 24. *Adopció de menors.*

L'adopció nacional i internacional s'ajustarà a allò que ha establert la legislació civil aplicable. »

Article segon. *Modificació del Codi Civil.*

El Codi Civil queda modificat en els termes següents:

U. Es modifiquen els apartats 4, 6 i 7 de l'article 9, que queden redactats com segueix:

«4. La determinació i el caràcter de la filiació per naturalesa es regiran per la llei de la residència habitual del fill en el moment de l'establiment de la filiació. A falta de residència habitual del fill, o si aquesta llei no permet l'establiment de la filiació, s'aplicarà la llei nacional del fill en aquell moment. Si aquesta llei no permet l'establiment de la filiació o si el fill no té residència habitual i de nacionalitat, s'aplicarà la llei substantiva espanyola. Quant a l'establiment de la filiació per adopció, caldrà ajustar-se al que disposa l'apartat 5.

La llei aplicable al contingut de la filiació, per naturalesa o per adopció, i a l'exercici de la responsabilitat parental, es determinarà d'acord amb el Conveni de l'Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels xiquets.»

«6. La llei aplicable a la protecció de menors es determinarà d'acord amb el Conveni de l'Haia, de 19 d'octubre de 1996, a què es fa referència en l'apartat 4 d'aquest article.

La llei aplicable a la protecció de les persones majors d'edat es determinarà per la llei de la seua residència habitual. En cas de canvi de la residència a un altre estat, s'aplicarà la llei de la nova residència habitual, sense perjudici del reconeixement a Espanya de les mesures de protecció acordades en altres estats. Serà aplicable, no obstant això, la llei espanyola per a l'adopció de mesures provisionals o urgents de protecció.

7. La llei aplicable a les obligacions d'aliments entre parents es determinarà d'acord amb el Protocol de l'Haia, de 23 de novembre de 2007, sobre la llei aplicable a les obligacions alimentàries, o text legal que el substituïska.»

Dos. S'introdueix un apartat 3 en l'article 19, que queda redactat com segueix:

«3. Sense perjudici del que disposa l'apartat 1, si d'acord amb el sistema jurídic del país d'origen el menor adoptat manté la seua nacionalitat, aquesta serà reconeguda també a Espanya.»

Tres. Es modifica l'article 133, que queda redactat com segueix:

«Article 133.

1. L'acció de reclamació de filiació no matrimonial, quan falte la respectiva possessió d'estat, correspondrà al fill durant tota la seua vida.

Si el fill mor abans de transcórrer quatre anys des que aconseguisca majoria d'edat o recobre capacitat suficient a aquest efecte, o durant l'any següent al descobriment de les proves en què es fonamenta la demanda, la seua acció correspondrà als seus hereus pel temps que falte per a completar els dits terminis.

2. Igualment podran exercir la present acció de filiació els progenitors en el termini d'un any comptat des que hagen tingut coneixement dels fets en què hagen de basar la seua reclamació.

Aquesta acció no serà transmissible als hereus, els quals només podran continuar l'acció que el progenitor haja iniciat en vida.»

Quatre. Es modifica l'article 136, que queda redactat com segueix:

«Article 136.

1. El marit podrà exercir l'acció d'impugnació de la paternitat en el termini d'un any comptat des de la inscripció de la filiació en el Registre Civil. No obstant això, el termini no correrà mentre el marit ignore el naixement. Difunt el marit sense conèixer el naixement, l'any es comptarà des que el conega l'hereu.

2. Si el marit, a pesar de conèixer el fet del naixement de qui ha sigut inscrit com a fill seu, desconeix la seua falta de paternitat biològica, el còmput del termini d'un any començarà a comptar des que tinga aquest coneixement.

3. Si el marit mor abans de transcórrer el termini assenyalat en els paràgrafs anteriors, l'acció correspondrà a cada hereu pel temps que falte per a completar el dit termini.»

Cinc. Es modifica l'article 137, que passa a tindre la redacció següent:

«Article 137.

1. La paternitat podrà ser impugnada pel fill durant l'any següent a la inscripció de la filiació. Si és menor o té la capacitat modificada judicialment, el termini comptarà des que arribe la majoria d'edat o recobre capacitat suficient a aquest efecte.

L'exercici de l'acció, en interès del fill que siga menor o tinga la capacitat modificada judicialment, correspondrà, així mateix, durant l'any següent a la inscripció de la filiació, a la mare que exercisca la pàtria potestat, al seu representant legal o al Ministeri Fiscal.

2. Si el fill, a pesar d'haver transcorregut més d'un any des de la inscripció en el registre, des de la seua majoria d'edat o des de la recuperació de la capacitat suficient a aquest efecte, desconeix la falta de paternitat biològica de qui apareix inscrit com el seu progenitor, el còmput del termini d'un any començarà a comptar des que tinga aquest coneixement.

3. Quan el fill muira abans de transcórrer els terminis establits en els paràgrafs anteriors, la seua acció correspondrà als seus hereus pel temps que falte per a completar els dits terminis.

4. Si falta en les relacions familiars la possessió d'estat de filiació matrimonial, la demanda podrà ser interposada en qualsevol moment pel fill o els seus hereus.»

Sis. Es modifica l'article 138, que passa a tindre la redacció següent:

«Article 138.

El reconeixement i la resta d'actes jurídics que determinen d'acord amb la llei una filiació matrimonial o no matrimonial podran ser impugnats per vici de consentiment segons el que disposa l'article 141. La impugnació de la paternitat per altres causes s'atindrà a les normes contingudes en aquesta secció.»

Set. Es modifica el paràgraf final de l'article 140, que tindrà la redacció següent:

«Els fills tindran en tot cas acció durant un any després d'aconseguir la majoria d'edat o de recobrar capacitat suficient a aquest efecte.»

Huit. Es modifica l'article 154, que queda redactat com segueix:

«Article 154.

Els fills no emancipats estan sota la pàtria potestat dels progenitors.

La pàtria potestat, com a responsabilitat parental, s'exercirà sempre en interès dels fills, d'acord amb la seua personalitat, i amb respecte als seus drets, la seua integritat física i mental.

Aquesta funció comprén els següents deures i facultats:

1r. Vetlar per ells, tindre'ls en companyia seua, alimentar-los, educar-los i procurar-los una formació integral.

2n. Representar-los i administrar els seus béns.

Si els fills tenen suficient maduresa, hauran de ser oïts sempre abans d'adoptar decisions que els afecten.

Els progenitors podran, en l'exercici de la seua funció, demanar l'auxili de l'autoritat.»

Nou. Es modifica el número 4t, s'afigen els números 5é i 6é i es modifica l'últim paràgraf de l'article 158, que queden redactats com segueix:

«4t. La mesura de prohibició als progenitors, tutors, a altres parents o a terceres persones d'aproximar-se al menor i acostar-se al seu domicili o centre educatiu i a altres llocs que freqüente, amb respecte al principi de proporcionalitat.

5é. La mesura de prohibició de comunicació amb el menor, que impedirà als progenitors, tutors, a altres parents o a terceres persones establir contacte escrit, verbal o visual per qualsevol mitjà de comunicació o mitjà informàtic o telemàtic, amb respecte al principi de proporcionalitat.

6é. En general, les altres disposicions que considere oportunes, a fi d'apartar el menor d'un perill o d'evitar-li perjudicis en el seu entorn familiar o enfront de terceres persones. El jutge garantirà que el menor pugua ser oït en condicions idònies per a la salvaguarda dels seus interessos.

En cas de possible desemparament del menor, el jutjat comunicarà les mesures a l'entitat pública.

Totes aquestes mesures podran adoptar-se dins de qualsevol procés civil o penal o bé en un expedient de jurisdicció voluntària.»

Deu. Es modifica l'article 160, que queda redactat com segueix:

«Article 160.

1. Els fills menors tenen dret a relacionar-se amb els seus progenitors encara que aquests no exercisquen la pàtria potestat, llevat que siga disposada una altra cosa per resolució judicial o per l'entitat pública en els casos establits en l'article 161. En cas de privació de llibertat dels progenitors, i sempre que l'interés superior del menor recomane visites a aquells, l'Administració haurà de facilitar el trasllat acompanyat del menor al centre penitenciari, ja siga per un familiar designat per l'administració competent o per un professional, que vetllaran per la preparació del menor a la dita visita. Així mateix, la visita a un centre penitenciari s'haurà de realitzar fora d'horari escolar i en un entorn adequat per al menor.

Els menors adoptats per una altra persona només podran relacionar-se amb la seua família d'origen en els termes que preveu l'article 178.4.

2. No podran impedir-se sense justa causa les relacions personals del menor amb els seus germans, avis i altres parents i persones pròximes.

En cas d'oposició, el jutge, a petició del menor, germans, avis, parents o persones pròximes, resoldrà ateses les circumstàncies. Especialment, haurà d'assegurar que les mesures que es puguen fixar per a afavorir les relacions entre germans, i entre avis i néts, no faculden la infracció de les resolucions judicials que restringisquen o suspenguen les relacions dels menors amb algun dels seus progenitors.»

Onze. Es modifica l'article 161, que queda redactat com segueix:

«Article 161.

L'entitat pública a la qual, en el respectiu territori, estiga encomanada la protecció de menors regularà les visites i comunicacions que corresponguen als progenitors, avis, germans i la resta de parents i persones pròximes respecte als menors en situació de desemparament, podent acordar motivadament, en interès del menor, la suspensió temporal d'aquestes amb audiència prèvia dels afectats i del menor si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys, amb immediata notificació al Ministeri Fiscal. A aquest efecte, el director del centre d'acolliment residencial o la família acollidora o altres agents o professionals implicats informaran l'entitat pública de qualsevol indici dels efectes nocius d'aquestes visites sobre el menor.

El menor, els afectats i el Ministeri Fiscal podran oposar-se a les dites resolucions administratives d'acord amb la Llei d'Enjudiciament Civil.»

Dotze. Es modifica la redacció del punt primer de l'article 162, en els termes següents:

«Els pares que exerceixen la pàtria potestat tenen la representació legal dels seus fills menors no emancipats.

Se n'exceptuen:

1r. Els actes relatius als drets de la personalitat que el fill, d'acord amb la seua maduresa, puga exercir per si mateix.

No obstant això, els responsables parentals intervindran en aquests casos en virtut dels seus deures d'atenció i assistència.

2n. Aquells en què hi haja conflicte d'interessos entre els pares i el fill.

3r. Els relatius a béns que estiguen exclosos de l'administració dels pares.

Per a subscriure contractes que obliguen el fill a realitzar prestacions personals es requereix el previ consentiment d'aquest si té prou judici, sense perjudici del que estableix l'article 158.»

Tretze. Es modifica l'article 172, que queda redactat com segueix:

«Article 172.

1. Quan l'entitat pública a la qual, en el respectiu territori, estiga encomanada la protecció dels menors constata que un menor es troba en situació de desemparament, té per ministeri de la llei la tutela d'aquest i haurà d'adoptar les mesures de protecció necessàries per a la seua guarda, i ho comunicarà al Ministeri Fiscal i, si és el cas, al jutge que va acordar la tutela ordinària. La resolució administrativa que declare la situació de desemparament i les mesures adoptades es notificarà en forma legal als progenitors, tutors o guardadors i al menor afectat si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys, de manera immediata sense que sobrepassi el termini màxim de quaranta-huit hores. La informació serà clara, comprensible i en format accessible, i inclourà les causes que van donar lloc a la intervenció de l'Administració i els efectes de la decisió adoptada, i en el cas del

menor, adaptada al seu grau de maduresa. Sempre que siga possible, i especialment en el cas del menor, aquesta informació es facilitarà de manera presencial.

Es considera com a situació de desemparament la que es produeix de fet a causa de l'incompliment o de l'impossible o inadequat exercici dels deures de protecció establits per les lleis per a la guarda dels menors, quan aquests queden privats de la necessària assistència moral o material.

L'assumpció de la tutela atribuïda a l'entitat pública porta amb si la suspensió de la pàtria potestat o de la tutela ordinària. No obstant això, seran vàlids els actes de contingut patrimonial que realitzen els progenitors o tutors en representació del menor i que siguen en interès d'aquest.

L'entitat pública i el Ministeri Fiscal podran promoure, si és procedent, la privació de la pàtria potestat i la remoció de la tutela.

2. Durant el termini de dos anys des de la notificació de la resolució administrativa per la qual es declare la situació de desemparament, els progenitors que continuen exercint la pàtria potestat però la tinguen suspesa d'acord amb el que preveu l'apartat 1, o els tutors que, d'acord amb el mateix apartat, tinguen suspesa la tutela, podran sol·licitar a l'entitat pública que cesse la suspensió i quede revocada la declaració de situació de desemparament del menor, si, per canvi de les circumstàncies que la van motivar, consideren que es troben en condicions d'assumir novament la pàtria potestat o la tutela.

Igualment, durant el mateix termini podran oposar-se a les decisions que s'adopten respecte a la protecció del menor.

Passat el dit termini, decaurà el dret dels progenitors o tutors a sol·licitar o oposar-se a les decisions o mesures que s'adopten per a la protecció del menor. No obstant això, podran facilitar informació a l'entitat pública i al Ministeri Fiscal sobre qualsevol canvi de les circumstàncies que van donar lloc a la declaració de situació de desemparament.

En tot cas, transcorreguts els dos anys, únicament el Ministeri Fiscal estarà legitimat per a oposar-se a la resolució de l'entitat pública.

Durant aquest termini de dos anys, l'entitat pública, ponderant la situació i informant del Ministeri Fiscal, podrà adoptar qualsevol mesura de protecció, incloent-hi la proposta d'adopció, quan existisca un pronòstic fundat d'impossibilitat definitiva de retorn a la família d'origen.

3. L'entitat pública, d'ofici o a instància del Ministeri Fiscal o de persona o entitat interessada, podrà revocar la declaració de situació de desemparament i decidir el retorn del menor amb la seua família, sempre que es considere que és el més adequat per al seu interès. La dita decisió es notificarà al Ministeri Fiscal.

4. En compliment de l'obligació de prestar l'atenció immediata, l'entitat pública podrà assumir la guarda provisional d'un menor mitjançant una resolució administrativa, i ho comunicarà al Ministeri Fiscal, procedint simultàniament a practicar les diligències necessàries per a identificar el menor, investigar les seues circumstàncies i constatar, si és el cas, la situació real de desemparament.

Aquestes diligències es realitzaran en el termini més breu possible, durant el qual haurà de procedir-se, si és el cas, a la declaració de la situació de desemparament i conseqüent assumpció de la tutela o a la promoció de la mesura de protecció procedent. Si existeixen persones que, per les seues relacions amb el menor o per altres circumstàncies, puguem assumir la tutela en interès d'aquest, es promourà el nomenament de tutor d'acord amb les regles ordinàries.

Quan haja transcorregut el termini assenyalat i no s'haja formalitzat la tutela o adoptat una altra resolució, el Ministeri Fiscal promourà les accions procedents per a assegurar l'adopció de la mesura de protecció més adequada del menor per part de l'entitat pública.

5. L'entitat pública cessarà en la tutela que exercisca sobre els menors declarats en situació de desemparament quan constate, per mitjà dels corresponents informes, la desaparició de les causes que van motivar la seua assumpció, per

algun dels supòsits previstos en els articles 276 i 277.1, i quan comprove fefaentment alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que el menor s'ha traslladat voluntàriament a un altre país.
- b) Que el menor es troba en el territori d'una altra comunitat autònoma l'entitat pública de la qual haja dictat una resolució sobre declaració de situació de desemparament i haja assumit la seua tutela o mesura de protecció corresponent, o considera que ja no cal adoptar mesures de protecció d'acord amb la situació del menor.
- c) Que hagen transcorregut sis mesos des que el menor va abandonar voluntàriament el centre de protecció, i es troba en parador desconegut.

La guarda provisional cessarà per les mateixes causes que la tutela.»

Catorze. S'inclou l'article 172 bis, que queda redactat com segueix:

«Article 172 bis.

1. Quan els progenitors o tutors, per circumstàncies greus i transitòries degudament acreditades, no puguem cuidar el menor, podran sol·licitar de l'entitat pública que aquesta assumisca la seua guarda durant el temps necessari, que no podrà sobrepasar dos anys com a termini màxim de cura temporal del menor, llevat que l'interés superior del menor aconselle, excepcionalment, la pròrroga de les mesures. Transcorregut el termini o la pròrroga, si és el cas, el menor haurà de tornar amb els seus progenitors o tutors o, si no es donen les circumstàncies adequades per a això, ser declarat en situació legal de desemparament.

L'entrega voluntària de la guarda es farà per escrit i es deixarà constància que els progenitors o tutors han sigut informats de les responsabilitats que continuen mantenint respecte del menor, així com de la forma en què la dita guarda serà exercida per l'entitat pública, i es garantirà, en particular als menors amb discapacitat, la continuïtat dels suports especialitzats que van rebre o l'adopció d'altres de més adequats a les seues necessitats.

La resolució administrativa sobre l'assumpció de la guarda per l'entitat pública, així com sobre qualsevol variació posterior de la seua forma d'exercici, serà fonamentada i comunicada als progenitors o tutors i al Ministeri Fiscal.

2. Així mateix, l'entitat pública assumirà la guarda quan així ho acorde el jutge en els casos en què legalment siga procedent, adoptant la mesura de protecció corresponent.»

Quinze. S'afeg l'article 172 ter, amb la redacció següent:

«Article 172 ter.

1. La guarda es realitzarà per mitjà de l'acolliment familiar i, si aquest no és possible o convenient per a l'interés del menor, per mitjà de l'acolliment residencial. L'acolliment familiar el realitzarà la persona o persones que determine l'entitat pública. L'acolliment residencial l'exercirà el director o responsable del centre on estiga acollit el menor, d'acord amb els termes establits en la legislació de protecció de menors.

No podran ser acollidors els qui no puguem ser tutors d'acord amb el que preveu la llei.

La resolució de l'entitat pública en què es formalitze per escrit la mesura de guarda es notificarà als progenitors o tutors que no estiguen privats de la pàtria potestat o tutela, així com al Ministeri Fiscal.

2. Es buscarà sempre l'interés del menor i es prioritzarà, quan no siga contrari a aquest interès, la seua reintegració en la pròpia família i que la guarda dels germans es confie a una mateixa institució o persona perquè romanguen units. La situació del menor en relació amb la seua família d'origen, tant pel que fa a la seua

guarda com al règim de visites i altres formes de comunicació, serà revisada almenys cada sis mesos.

3. L'entitat pública podrà acordar, en relació amb el menor en acollida familiar o residencial, quan siga convenient al seu interès, estades, eixides de caps de setmana o de vacances amb famílies o amb institucions dedicades a aquestes funcions. A aquest efecte, només se seleccionaran persones o institucions adequades a les necessitats del menor. Les dites mesures hauran de ser acordades una vegada haja sigut oït el menor si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys.

La delegació de guarda per a estades, eixides de cap de setmana o vacances contindrà els termes d'aquesta i la informació que siga necessària per a assegurar el benestar del menor, en especial de totes les mesures restrictives que haja establert l'entitat pública o el jutge. La dita mesura serà comunicada als progenitors o tutors, sempre que no hagen sigut privats de l'exercici de la pàtria potestat o remoguts de l'exercici de la tutela, així com als acollidors. Es preservaran les dades d'aquests guardadors quan resulte convenient per a l'interès del menor o concórrega justa causa.

4. En els casos de declaració de situació de desemparament o d'assumpció de la guarda per resolució administrativa o judicial, l'entitat pública podrà establir la quantitat que han d'abonar els progenitors o tutors per a contribuir, en concepte d'aliments i en funció de les seues possibilitats, a les despeses derivades de la cura i atenció del menor, així com els derivats de la responsabilitat civil que puga imputar-se als menors per actes realitzats per aquests.»

Setze. Es modifica l'article 173, que queda redactat com segueix:

«Article 173.

1. L'acolliment familiar produeix la plena participació del menor en la vida de família i imposa a qui el rep les obligacions de vetlar per ell, tindre'l en companyia seua, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral en un entorn afectiu. En cas de menor amb discapacitat, haurà de continuar amb els suports especialitzats que reba o adoptar-ne uns altres de més adequats a les seues necessitats.

2. L'acolliment requerirà el consentiment dels acollidors i del menor acollit si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys.

3. Si sorgeixen problemes greus de convivència entre el menor i la persona o persones a qui haja sigut confiada la guarda en acolliment familiar, aquell, l'acollidor, el Ministeri Fiscal, els progenitors o tutor que no estiguen privats de la pàtria potestat o de la tutela o qualsevol persona interessada podran sol·licitar a l'entitat pública la remoció de la guarda.

4. L'acolliment familiar del menor cessarà:

a) Per resolució judicial.

b) Per resolució de l'entitat pública, d'ofici o a proposta del Ministeri Fiscal, dels progenitors, tutors, acollidors o del mateix menor si té suficient maduresa, quan es considere necessari per a salvaguardar l'interès d'aquest, oïts els acollidors, el menor, els seus progenitors o tutor.

c) Per la mort o declaració de defunció de l'acollidor o acollidors del menor.

d) Per la majoria d'edat del menor.

5. Totes les actuacions de formalització i cessació de l'acolliment es practicaran amb l'obligada reserva.»

Dèset. Es modifica l'article 173 bis, que queda redactat com segueix:

«Article 173 bis.

1. L'acolliment familiar podrà tindre lloc en la pròpia família extensa del menor o en família aliena, podent en aquest últim cas ser especialitzat.

2. L'acolliment familiar podrà adoptar les següents modalitats atenent la seua duració i objectius:

a) Acolliment familiar d'urgència, principalment per a menors de sis anys, que tindrà una duració no superior a sis mesos, mentre es decideix la mesura de protecció familiar que corresponga.

b) Acolliment familiar temporal, que tindrà caràcter transitori, bé perquè de la situació del menor es preveja la reintegració d'aquest en la seua pròpia família, o bé mentre s'adopte una mesura de protecció que revista un caràcter més estable com l'acolliment familiar permanent o l'adopció. Aquest acolliment tindrà una duració màxima de dos anys, llevat que l'interés superior del menor aconselle la pròrroga de la mesura per la previsible i immediata reintegració familiar, o l'adopció d'una altra mesura de protecció definitiva.

c) Acolliment familiar permanent, que es constituirà bé en finalitzar el termini de dos anys d'acolliment temporal per no ser possible la reintegració familiar, o bé directament en casos de menors amb necessitats especials o quan les circumstàncies del menor i la seua família així ho aconsellen. L'entitat pública podrà sol·licitar del jutge que atribuisca als acollidors permanents aquelles facultats de la tutela que faciliten l'exercici de les seues responsabilitats, atenent, en tot cas, l'interés superior del menor.»

Díhuit. Es modifica l'article 174, que queda redactat com segueix:

«Article 174.

1. Incumbeix al Ministeri Fiscal la superior vigilància de la tutela, acolliment o guarda dels menors a qui es refereix aquesta secció.

2. Amb aquest fi, l'entitat pública li donarà notícia immediata dels nous ingressos de menors i li remetrà una còpia de les resolucions administratives de formalització de la constitució, variació i cessació de les tuteles, guardes i acolliments. Igualment, li donarà compte de qualsevol novetat d'interés en les circumstàncies del menor.

El Ministeri Fiscal haurà de comprovar, almenys semestralment, la situació del menor i promourà davant de l'entitat pública o el jutge, segons siga procedent, les mesures de protecció que estime necessàries.

3. La vigilància del Ministeri Fiscal no eximirà l'entitat pública de la seua responsabilitat amb el menor i de la seua obligació d'informar el Ministeri Fiscal de les anomalies que observe.

4. Per al compliment de la funció de la superior vigilància de la tutela, acolliment o guarda dels menors, quan siga necessari, podrà el Ministeri Fiscal demanar l'elaboració d'informes per part dels serveis corresponents de les administracions públiques competents.

A aquest efecte, els serveis corresponents de les administracions públiques competents atendran les sol·licituds d'informació remeses pel Ministeri Fiscal en el curs de les investigacions tendents a determinar la situació de risc o desemparament en què pugua trobar-se un menor.»

Dènou. Es modifica l'article 175, que queda redactat com segueix:

«Article 175.

1. L'adopció requereix que l'adoptant siga major de vint-i-cinc anys. Si són dos els adoptants, bastarà que un d'ells haja aconseguit la dita edat. En tot cas, la diferència d'edat entre adoptant i adoptand serà de, almenys, setze anys i no podrà ser superior a quaranta-cinc anys, excepte en els casos previstos en l'article 176.2. Quan siguen dos els adoptants, serà suficient que un d'ells no tinga aquesta diferència màxima d'edat amb l'adoptand. Si els futurs adoptants estan en disposició

d'adoptar grups de germans o menors amb necessitats especials, la diferència màxima d'edat podrà ser superior.

No poden ser adoptants els qui no puguen ser tutors d'acord amb el que preveu aquest codi.

2. Únicament podran ser adoptats els menors no emancipats. Per excepció, serà possible l'adopció d'un major d'edat o d'un menor emancipat quan, immediatament abans de l'emancipació, haja existit una situació d'acolliment amb els futurs adoptants o de convivència estable amb ells de, almenys, un any.

3. No pot adoptar-se:

1r. Un descendent.

2n. Un parent en segon grau de la línia col·lateral per consanguinitat o afinitat.

3r. Un pupil pel seu tutor fins que haja sigut aprovat definitivament el compte general justificat de la tutela.

4. Ningú podrà ser adoptat per més d'una persona, llevat que l'adopció es realitze conjuntament o successivament pels dos cònjuges o per una parella unida per anàloga relació d'afectivitat a la conjugal. El matrimoni celebrat després de l'adopció permetrà al cònjuge l'adopció dels fills del seu consort. Aquesta previsió serà també aplicable a les parelles que es constituïsquen amb posterioritat. En cas de mort de l'adoptant, o quan l'adoptant patisca l'exclusió prevista en l'article 179, serà possible una nova adopció de l'adoptat.

5. En cas que l'adoptand es trobe en acolliment permanent o guarda amb fins d'adopció de dos cònjuges o d'una parella unida per anàloga relació d'afectivitat a la conjugal, la separació o divorci legal o ruptura de la relació d'aquests que conste fefaentment amb anterioritat a la proposta d'adopció no impedirà que pugua promoure's l'adopció conjunta sempre que s'acredite la convivència efectiva de l'adoptand amb els dos cònjuges o amb la parella unida per anàloga relació de naturalesa anàloga a la conjugal durant almenys dos anys anteriors a la proposta d'adopció.»

Vint. Es modifica l'article 176, que queda redactat com segueix:

«Article 176.

1. L'adopció es constituirà per resolució judicial, que tindrà en compte sempre l'interés de l'adoptand i la idoneïtat de l'adoptant o adoptants per a l'exercici de la pàtria potestat.

2. Per a iniciar l'expedient d'adopció serà necessària la proposta prèvia de l'entitat pública a favor de l'adoptant o adoptants que la dita entitat pública haja declarat idonis per a l'exercici de la pàtria potestat. La declaració d'idoneïtat haurà de ser prèvia a la proposta.

No obstant això, no es requerirà aquesta proposta quan en l'adoptand concórrega alguna de les circumstàncies següents:

1a. Ser orfe i parent de l'adoptant en tercer grau per consanguinitat o afinitat.

2a. Ser fill del cònjuge o de la persona unida a l'adoptant per anàloga relació d'afectivitat a la conjugal.

3a. Portar més d'un any en guarda amb fins d'adopció o haver estat sota tutela de l'adoptant pel mateix temps.

4a. Ser major d'edat o menor emancipat.

3. Es considera com a idoneïtat la capacitat, aptitud i motivació adequades per a exercir la responsabilitat parental, atenent les necessitats dels menors a adoptar, i per a assumir les peculiaritats, conseqüències i responsabilitats que comporta l'adopció.

La declaració d'idoneïtat per l'entitat pública requerirà una valoració psicosocial sobre la situació personal, familiar, relacional i social dels adoptants, així com la seua capacitat per a establir vincles estables i segurs, les seues habilitats educatives i la seua aptitud per a atendre un menor en funció de les seues singulars circumstàncies. Aquesta declaració d'idoneïtat es formalitzarà per mitjà de la corresponent resolució.

No podran ser declarats idonis per a l'adopció els qui es troben privats de la pàtria potestat o tinguen suspès el seu exercici, ni els qui tinguen confiada la guarda del seu fill a l'entitat pública.

Les persones que s'oferisquen per a l'adopció hauran d'assistir a les sessions informatives i de preparació organitzades per l'entitat pública o per entitat col·laboradora autoritzada.

4. Quan concórrega alguna de les circumstàncies 1a, 2a o 3a previstes en l'apartat 2 podrà constituir-se l'adopció, encara que l'adoptant haja mort, si aquest ha prestat ja davant del jutge el seu consentiment o aquest ha sigut atorgat per mitjà de document públic o en testament. Els efectes de la resolució judicial en aquest cas es retrotrauran a la data de prestació del dit consentiment.»

Vint-i-u. S'afig l'article 176 bis, amb la redacció següent:

«Article 176 bis.

1. L'entitat pública podrà delegar la guarda d'un menor declarat en situació de desemparament en les persones que, reunint els requisits de capacitat per a adoptar previstos en l'article 175 i havent prestat el seu consentiment, hagen sigut preparades, declarades idònies i assignades per a la seua adopció. A aquest efecte, l'entitat pública, amb anterioritat a la presentació de la proposta d'adopció, delegarà la guarda amb fins d'adopció fins que es dicte la resolució judicial d'adopció, mitjançant una resolució administrativa degudament motivada, amb audiència prèvia dels afectats i del menor si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys, que es notificarà als progenitors o tutors no privats de la pàtria potestat o tutela.

Els guardadors amb fins d'adopció tindran els mateixos drets i obligacions que els acollidors familiars.

2. Llevat que convinga una altra cosa a l'interés del menor, l'entitat pública procedirà a suspendre el règim de visites i relacions amb la família d'origen quan s'inicie el període de convivència preadoptiva a què es refereix l'apartat anterior, excepte en els casos previstos en l'article 178.4.

3. La proposta d'adopció al jutge haurà de realitzar-se en el termini més breu possible i, en tot cas, abans que hagen transcorregut tres mesos des del dia en què s'haja acordat la delegació de guarda amb fins d'adopció. No obstant això, quan l'entitat pública considere necessari, en funció de l'edat i circumstàncies del menor, establir un període d'adaptació del menor a la família, el dit termini de tres mesos podrà prorrogar-se fins a un màxim d'un any.

En cas que el jutge no considere procedent la dita adopció, l'entitat pública haurà de determinar la mesura protectora més adequada per al menor.»

Vint-i-dos. Es modifica l'article 177, que queda redactat com segueix:

«Article 177.

1. Hauran de consentir l'adopció, en presència del jutge, l'adoptant o adoptants i l'adoptand major de dotze anys.

2. Hauran d'assentir a l'adopció:

1r. El cònjuge o persona unida a l'adoptant per anàloga relació d'afectivitat a la conjugal llevat que hi haja separació o divorci legal o ruptura de la parella que conste

feament, excepte en els supòsits en què l'adopció es formalitze de manera conjunta.

2n. Els progenitors de l'adoptand que no es trobe emancipat, a menys que estiguen privats de la pàtria potestat per sentència ferma o incursos en causa legal per a la dita privació. Aquesta situació només podrà apreciar-se en el procediment judicial contradictori que es tramitarà d'acord amb la Llei d'Enjudiciament Civil.

No serà necessari l'assentiment quan els qui hagen de prestar-lo es troben impossibilitats per a això, impossibilitat que s'apreciarà motivadament en la resolució judicial que constituïska l'adopció.

No serà tampoc necessari l'assentiment dels progenitors que tinguen suspesa la pàtria potestat quan hagen transcorregut dos anys des de la notificació de la declaració de situació de desemparament, en els termes que preveu l'article 172.2, sense oposició a aquesta o quan, interposada en termini, haja sigut desestimada.

L'assentiment de la mare no podrà prestar-se fins que hagen transcorregut sis setmanes des del part.

En les adopcions que exigisquen proposta prèvia, no s'admetrà que l'assentiment dels progenitors es referisca a adoptants determinats.

3. Hauran de ser oïts pel jutge:

1r. Els progenitors que no hagen sigut privats de la pàtria potestat, quan el seu assentiment no siga necessari per a l'adopció.

2n. El tutor i, si és el cas, la família acollidora, i el guardador o guardadors.

3r. L'adoptand menor de dotze anys d'acord amb la seua edat i maduresa.

4. Els consentiments i assentiments hauran d'atorgar-se lliurement, en la forma legal requerida i per escrit, prèvia informació de les seues conseqüències.»

Vint-i-tres. Es modifica l'article 178, que queda redactat com segueix:

«Article 178.

1. L'adopció produeix l'extinció dels vincles jurídics entre l'adoptat i la seua família d'origen.

2. Per excepció subsistiran els vincles jurídics amb la família del progenitor que, segons el cas, corresponga:

a) Quan l'adoptat siga fill del cònjuge o de la persona unida a l'adoptant per anàloga relació d'afectivitat a la conjugal, encara que el consort o la parella haja mort.

b) Quan només un dels progenitors haja sigut legalment determinat, sempre que el dit efecte haja sigut sol·licitat per l'adoptant, l'adoptat major de dotze anys i el progenitor el vincle del qual haja de persistir.

3. El que estableixen els apartats anteriors s'entén sense perjudici d'allò que s'ha disposat sobre impediments matrimonials.

4. Quan l'interés del menor així ho aconselle, quant a la seua situació familiar, edat o qualsevol altra circumstància significativa valorada per l'entitat pública, podrà acordar-se el manteniment d'alguna forma de relació o contacte a través de visites o comunicacions entre el menor, els membres de la família d'origen que es considere i l'adoptiva, afavorint-se especialment, quan això siga possible, la relació entre els germans biològics.

En aquests casos, el jutge, al constituir l'adopció, podrà acordar el manteniment de la dita relació, determinant la seua periodicitat, duració i condicions, a proposta de l'entitat pública o del Ministeri Fiscal i amb el consentiment de la família adoptiva i de l'adoptand si té suficient maduresa i sempre si és major de dotze anys. En tot cas, serà oït l'adoptand menor de dotze anys d'acord amb la seua edat i maduresa. Si és necessari, la dita relació es durà a terme amb la intermediació de l'entitat

pública o entitats acreditades amb aquest fi. El jutge podrà acordar, també, la seua modificació o finalització en atenció a l'interés superior del menor. L'entitat pública remetrà el jutge informes periòdics sobre el desenvolupament de les visites i comunicacions, així com propostes de manteniment o modificació d'aquestes durant els dos primers anys, i, havent transcorregut aquests, a petició del jutge.

Estan legitimats per a sol·licitar la suspensió o supressió de les dites visites o comunicacions l'entitat pública, la família adoptiva, la família d'origen i el menor si té suficient maduresa i, en tot cas, si és major de dotze anys.

En la declaració d'idoneïtat haurà de fer-se constar si les persones que s'ofereixen a l'adopció acceptarien adoptar un menor que mantindria la relació amb la família d'origen.»

Vint-i-quatre. Es modifiquen els apartats 2 i 5 i s'introdueix l'apartat 6 en l'article 180, que queden redactats com segueix:

«2. El jutge acordarà l'extinció de l'adopció a petició de qualsevol dels progenitors que, sense culpa seua, no hagen intervingut en l'expedient en els termes expressats en l'article 177. Serà també necessari que la demanda s'interpose dins dels dos anys següents a l'adopció i que l'extinció sol·licitada no perjudique greument el menor.

Si l'adoptat és major d'edat, l'extinció de l'adopció requerirà el seu consentiment exprés.»

«5. Les entitats públiques asseguraran la conservació de la informació de què disposen relativa als orígens del menor, en particular la informació respecte a la identitat dels seus progenitors, així com la història mèdica del menor i de la seua família, i es conservaran durant almenys cinquanta anys després del moment en què l'adopció s'haja fet definitiva. La conservació es durà a terme només als efectes que la persona adoptada pugua exercir el dret a què es refereix l'apartat següent.

6. Les persones adoptades, aconseguida la majoria d'edat o durant la seua minoria d'edat a través dels seus representants legals, tindran dret a conèixer les dades sobre els seus orígens biològics. Les entitats públiques, prèvia notificació a les persones afectades, prestaran a través dels seus serveis especialitzats l'assessorament i l'ajuda que necessiten per a fer efectiu aquest dret.

A aquest efecte, qualsevol entitat privada o pública tindrà obligació de facilitar a les entitats públiques i al Ministeri Fiscal, quan els siguen requerits, els informes i antecedents necessaris sobre el menor i la seua família d'origen.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'article 216, al qual s'afeg el paràgraf següent:

«Si es tracta de menors que estiguen sota la tutela de l'entitat pública, aquestes mesures només podran ser acordades d'ofici, o a instància d'aquesta, del Ministeri Fiscal o del mateix menor. L'entitat pública serà part en el procediment i les mesures acordades seran comunicades a l'entitat pública, la qual traslladarà de la dita comunicació al director del centre residencial o a la família acollidora.»

Vint-i-sis. Es modifica l'article 239, que queda redactat com segueix:

«Article 239.

1. La tutela dels menors que es troben en situació de desemparament correspondrà per ministeri de la llei a l'entitat pública.

2. No obstant això, es procedirà al nomenament de tutor d'acord amb les regles ordinàries quan existisquen persones que, per les seues relacions amb el menor o per altres circumstàncies, puguen assumir la tutela en interès d'aquest.

En aquests supòsits, prèviament a la designació judicial de tutor ordinari o en la mateixa resolució, haurà d'acordar-se la suspensió o la privació de la pàtria potestat o remoció del tutor, si és el cas.

3. Estaran legitimats per a l'exercici de les accions de privació de pàtria potestat, remoció del tutor i per a la sol·licitud de nomenament de tutor dels menors en situació de desemparament, el Ministeri Fiscal, l'entitat pública i els cridats a l'exercici de la tutela.»

Vint-i-set. S'afegit l'article 239 bis, que queda redactat com segueix:

«Article 239 bis.

L'entitat pública a la qual en el respectiu territori estiga encomanada la protecció i suport de les persones amb la capacitat modificada judicialment serà designada com a tutora quan no haja sigut constituïda la tutela a favor de cap persona conforme a l'article 234.

Així mateix, assumirà per ministeri de la llei la tutela de les persones amb la capacitat modificada judicialment quan es troben en situació de desemparament, havent de donar compte a l'autoritat judicial que va modificar la seua capacitat.

Es considera com a situació de desemparament, a aquest efecte, la que es produeix de fet quan la persona amb la capacitat modificada judicialment quede privada de la necessària assistència a causa de l'incompliment o de l'impossible o inadequat exercici dels deures que incumbeixen a la persona designada per a exercir la tutela, de conformitat a les lleis, o per no tindre tutor.»

Vint-i-huit. Es modifica l'article 303, que queda redactat com segueix:

«Article 303.

1. Sense perjudici del que disposa l'article 228, quan l'autoritat judicial tinga coneixement de l'existència d'un guardador de fet podrà requerir-li que informe de la situació de la persona i els béns del menor, o de la persona que puga necessitar una institució de protecció i suport, i de la seua actuació en relació amb aquests, podent establir així mateix les mesures de control i vigilància que considere oportunes.

Cautelarment, mentre es mantinga la situació de guarda de fet i fins que es constituïska la mesura de protecció adequada, si és procedent, es podran atorgar judicialment facultats tutelars als guardadors. Igualment, si és menor d'edat, es podrà constituir un acolliment temporal, sent acollidors els guardadors.

2. Serà procedent la declaració de situació de desemparament dels menors i de les persones amb la capacitat modificada judicialment en situació de guarda de fet, quan, a més d'aquesta circumstància, es donen els pressupostos objectius de falta d'assistència previstos en els articles 172 i 239 bis.

En els altres casos, el guardador de fet podrà promoure la privació o suspensió de la pàtria potestat, remoció de la tutela o el nomenament de tutor.»

Vint-i-nou. Es modifica l'article 1263, que queda redactat com segueix:

«Article 1263.

No poden prestar consentiment:

1r. Els menors no emancipats, excepte en aquells contractes que les lleis els permeten realitzar per si mateixos o amb assistència dels seus representants, i els relatius a béns i serveis de la vida corrent propis de la seua edat de conformitat amb els usos socials.

2n. Els qui tenen la seua capacitat modificada judicialment, en els termes assenyalats per la resolució judicial.»

Trenta. Es modifica l'article 1264, que queda redactat com segueix:

«Article 1264.

El que preveu l'article anterior s'entén sense perjudici de les prohibicions legals o dels requisits especials de capacitat que les lleis puguen establir.»

Article tercer. *Modificació de la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'Adopció Internacional.*

La Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'Adopció Internacional, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica l'article 1, que queda redactat com segueix:

«Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació de la llei.*

1. La present llei regula la intervenció de l'Administració General de l'Estat, de les entitats públiques i dels organismes acreditats per a l'adopció internacional, la capacitat i requisits que han de reunir les persones que s'ofereixen per a adoptar, així com les normes de dret internacional privat relatives a l'adopció i altres mesures de protecció internacional de menors en els supòsits en què existisca algun element estranger.

2. Als efectes del títol I d'aquesta llei, es considera com a adopció internacional aquella en què un menor considerat adoptable per l'autoritat estrangera competent i amb residència habitual a l'estranger és o serà desplaçat a Espanya per adoptants amb residència habitual a Espanya, bé després de la seua adopció en l'estat d'origen, bé amb la finalitat de constituir la dita adopció a Espanya.»

Dos. Es modifica l'apartat segon de l'article 2, que queda redactat com segueix:

«2. La finalitat d'aquesta llei és protegir els drets dels menors que seran adoptats, considerant també els de les persones que s'ofereixen per a l'adopció i la resta de persones implicades en el procés d'adopció internacional.»

Tres. Es modifica l'article 3, que queda redactat com segueix:

«Article 3. *Principis informadors.*

La regulació continguda en aquesta llei, així com en la resta de normes de l'ordenament jurídic espanyol relatives a l'adopció i altres mesures de protecció internacional de menors, respectaran els principis inspiradors de la Convenció de Drets del Xiquet, de 20 de novembre de 1989; del Conveni de l'Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció de drets del xiquet i a la cooperació en matèria d'adopció internacional; del Conveni de l'Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels xiquets; del Conveni del Consell d'Europa en matèria d'adopció de menors fet a Estrasburg el 27 de novembre de 2008, i del Reglament (CE) núm. 2201/2003, del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental.

L'Estat, en la mesura que siga possible, inclourà els estàndards i salvaguardes previstos en els dits instruments en els acords o convenis bilaterals relatius a l'adopció i protecció internacional de menors que subscriga amb estats no contractants o obligats per aquells.»

Quatre. Es modifica l'article 4, que queda redactat com segueix:

«Article 4. *Política exterior.*

1. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, determinarà la iniciació de la tramitació d'adopcions amb cada país d'origen dels menors, així com la suspensió o paralització d'aquella.

2. No es tramitaran oferiments per a l'adopció de menors nacionals d'un altre país o amb residència habitual en un altre estat en les circumstàncies següents:

a) Quan el país en què el menor adoptand tinga la residència habitual es trobe en conflicte bèl·lic o immers en un desastre natural.

b) Si no existeix en el país una autoritat específica que controle i garantisca l'adopció i que remeta les autoritats espanyoles la proposta d'assignació amb informació sobre l'adoptabilitat del menor i la resta de la informació recollida en el paràgraf e) de l'article 5.1.

c) Quan en el país no es donen les garanties adequades per a l'adopció i les pràctiques i tràmits d'aquesta no respecten l'interès del menor o no complisquen els principis ètics i jurídics internacionals indicats en l'article 3.

3. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, determinarà en cada moment quins països estan incursos en alguna de les circumstàncies previstes en l'apartat anterior als efectes de decidir si és procedent iniciar o suspendre la tramitació d'adopcions en aquells.

4. La tramitació d'oferiments per a l'adopció d'aquells menors estrangers que hagen sigut desplaçats a Espanya en programes humanitaris d'estada temporal per motiu de vacances, estudis o tractament mèdic requerirà que aquestes estades hagen finalitzat i que en el seu país d'origen hagen sigut declarats adoptables.

5. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, establirà el nombre d'expedients d'adopció internacional que remetrà anualment a cada país d'origen dels menors, tenint en compte la mitjana d'adopcions constituïdes en els últims dos anys i el nombre d'expedients que es troben pendents d'assignació d'un menor.

A aquest efecte, no podrà tramitar-se amb cada país un nombre d'expedients superior a tres vegades la mitjana d'adopcions constituïdes en el dit període, llevat que els canvis de legislació, pràctiques i polítiques sobre adopció internacional dels països d'origen ho justifiquen.

En el supòsit d'inici de la tramitació amb un nou país, es fixarà aquest nombre en funció de la informació disponible sobre expectatives d'adopció amb aquest país.

La distribució d'aquest nombre màxim entre comunitats autònomes i organismes acreditats es fixarà per acord amb les entitats públiques.

No s'establirà cap quota per a la tramitació d'adopcions de menors amb necessitats especials, llevat que hi haja circumstàncies que ho justifiquen.

El que disposa el present apartat es realitzarà amb els criteris i amb el procediment que reglamentàriament es determinen.

6. L'Administració General de l'Estat, abans de determinar la iniciació, suspensió o paralització de la tramitació d'adopcions amb cada país d'origen dels menors, demanarà informació dels organismes acreditats, si n'hi ha. També podrà demanar informació d'aquells tercers països que hagen iniciat, suspès o paralitzat la tramitació d'adopcions amb l'esmentat país d'origen, així com amb l'Oficina Permanent de la Conferència de l'Haia de Dret Internacional Privat.»

Cinc. Es modifica la rúbrica del capítol II del títol I, que passa a tindre la redacció següent:

«CAPÍTOL II

Entitats públiques i organismes acreditats»

Sis. Es modifica l'article 5, que queda redactat com segueix:

«Article 5. *Intervenció de les entitats públiques.*

1. En matèria d'adopció internacional correspon a les entitats públiques:

a) Organitzar i facilitar la informació sobre legislació, requisits i tràmits necessaris a Espanya i en els països d'origen dels menors, vetllant perquè aquesta informació siga tan completa, veraç i actualitzada com siga possible i de lliure accés per a les famílies interessades i pels organismes acreditats.

b) Facilitar a les famílies la formació necessària al llarg de tot el procés que els permeta comprendre i afrontar les implicacions de l'adopció internacional, preparant-les per a l'adequat exercici de les seues responsabilitats parentals una vegada constituïda aquella. Podran delegar aquesta funció en organismes acreditats o en institucions o entitats degudament autoritzades.

c) Rebre els oferiments per a l'adopció en tot cas, i la seua tramitació, ja siga directament o a través d'organismes acreditats.

d) Expedir, en tot cas, els certificats d'idoneïtat, prèvia elaboració, bé directament o a través d'institucions o entitats degudament autoritzades, de l'informe psicosocial de les persones que s'ofereixen per a l'adopció, i, quan ho exigisca el país d'origen de l'adoptand, el compromís de seguiment.

e) Rebre l'assignació del menor de les autoritats competents del país d'origen en què figure informació sobre la seua identitat, la seua adoptabilitat, el seu medi social i familiar, la seua història mèdica i necessitats particulars; així com la informació relativa a l'atorgament dels consentiments de persones, institucions i autoritats requerides per la legislació del país d'origen.

f) Donar la conformitat respecte a l'adequació de les característiques del menor assignat per l'organisme competent del país d'origen amb les que figuren en l'informe psicosocial que acompanya el certificat d'idoneïtat.

g) Oferir al llarg del procés d'adopció internacional suport tècnic dirigit als menors i a les persones que s'ofereixen per a l'adopció, prestant-se particular atenció a les persones que adoptaran o hagen adoptat menors amb característiques o necessitats especials. Durant l'estada dels adoptants a l'estranger podran comptar amb la col·laboració del servei exterior.

h) Realitzar els informes dels seguiments requerits pel país d'origen del menor, que podran encomanar-se als organismes acreditats o a altres entitats autoritzades.

i) Establir recursos qualificats de suport postadoptiu i de mediació per a la cerca d'òrgens, per a l'adequada atenció d'adoptats i adoptants, que podran encomanar-se a organismes acreditats o a entitats autoritzades.

j) Informar preceptivament l'Administració General de l'Estat sobre l'acreditació dels organismes, així com controlar, inspeccionar i elaborar les directrius de seguiment dels organismes que tinguen la seu en el seu àmbit territorial per a aquelles activitats d'intermediació que es duguen a terme en el seu territori.

2. En les seues actuacions en matèria d'adopció internacional, les entitats públiques promouran mesures per a aconseguir la màxima coordinació i col·laboració entre si. En particular, procuraran l'homogeneïtzació de procediments, terminis i costos.

3. Les entitats públiques facilitaran a l'Administració General de l'Estat informació estadística sobre la tramitació d'expedients d'adopció internacional.»

Set. Es modifica l'article 6, que queda redactat com segueix:

«Article 6. *L'activitat d'intermediació en l'adopció internacional.*

1. Es considera com a intermediació en adopció internacional tota activitat que tinga com a objecte interindre posant en contacte o en relació les persones que s'ofereixen per a l'adopció amb les autoritats, organitzacions i institucions del país d'origen o residència del menor susceptible de ser adoptat i prestar l'assistència suficient perquè l'adopció es puga dur a terme.

2. La funció d'intermediació en l'adopció internacional podran efectuar-la les entitats públiques directament amb les autoritats centrals en els països d'origen dels menors que hagen ratificat el Conveni de l'Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció del xiquet i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, sempre que en la fase de tramitació administrativa en el país d'origen no intervinga persona física o jurídica o organisme que no haja sigut degudament acreditat.

La funció d'intermediació en l'adopció internacional podran efectuar-la els organismes degudament acreditats.

No podrà interindre cap altra persona o entitat en funcions d'intermediació per a adopcions internacionals.

No obstant això, l'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, podrà establir que, respecte a un determinat estat, únicament es tramiten oferiments d'adopció internacional a través d'organismes acreditats o autoritzats per les autoritats dels dos estats.

3. Les funcions que han de realitzar els organismes acreditats per a la intermediació seran les següents:

a) Informació als interessats en matèria d'adopció internacional.

b) Assessorament, formació i suport a les persones que s'ofereixen per a l'adopció en el significat i implicacions de l'adopció, en els aspectes culturals rellevants i en els tràmits que necessàriament han de realitzar a Espanya i en els països d'origen dels menors.

c) Intervenció en la tramitació d'expedients d'adopció davant de les autoritats competents, tant espanyoles com estrangeres.

d) Intervenció en la tramitació i realització de les gestions corresponents per al compliment de les obligacions postadoptives establides per als adoptants en la legislació del país d'origen del menor adoptat, que els seran encomanades en els termes fixats per l'entitat pública espanyola on residisca la família que s'ofereix per a l'adopció.

4. Els organismes acreditats interindran en els termes i amb les condicions establides en aquesta llei i en les normes de les comunitats autònomes.

5. Els organismes acreditats podran establir entre si acords de cooperació per a resoldre situacions sobrevingudes o per a un millor compliment dels seus fins.

6. En les adopcions internacionals no podran mai produir-se beneficis financers diferents d'aquells que siguen necessaris per a cobrir estrictament les despeses necessàries de la intermediació i aprovats per l'Administració General de l'Estat i per les entitats públiques.»

Huit. Es modifica l'article 7, que queda redactat com segueix:

«Article 7. *Acreditació, seguiment i control dels organismes acreditats.*

1. Només podran ser acreditades per a l'adopció internacional les entitats sense ànim de lucre inscrites en el registre corresponent que tinguen com a finalitat en els seus estatuts la protecció de menors, disposen en territori nacional dels mitjans materials i equips pluridisciplinaris necessaris per al desenvolupament de les funcions encomanades i estiguen dirigides i administrades per persones

qualificades per la seua integritat moral, per la seua formació i per la seua experiència en l'àmbit de l'adopció internacional.

2. Competirà a l'Administració General de l'Estat, en els termes i amb el procediment que reglamentàriament s'establisquen, l'acreditació dels organismes anteriorment referenciats, amb un informe previ de l'entitat pública en el territori de la qual tinguen la seua seu, així com el seu control i seguiment respecte a les activitats d'intermediació que desenvoluparan en el país d'origen dels menors.

En l'Administració General de l'Estat existirà un registre públic nacional específic d'organismes acreditats, el funcionament del qual serà objecte de desplegament reglamentari.

3. El control, inspecció i seguiment d'aquests organismes respecte a les activitats que es desenvoluparan en el territori de cada comunitat autònoma correspondrà a l'entitat pública competent en cada una d'aquestes, d'acord amb la normativa autonòmica aplicable.

Les entitats públiques competents procuraran la major homogeneïtat possible en els requisits bàsics per a la realització d'aquesta activitat de control, inspecció i seguiment.

4. Els organismes acreditats designaran la persona que actuarà com el seu representant i de les famílies davant de l'autoritat del país d'origen del menor. Els professionals empleats dels organismes acreditats en els països d'origen dels menors es consideraran personal adscrit a l'organisme, que serà responsable dels actes d'aquets professionals en l'exercici de les seues funcions d'intermediació. Aquests professionals hauran de ser avaluats per l'Administració General de l'Estat, prèvia informació de les entitats públiques.

5. En cas que el país estranger per al qual es preveu l'autorització fixe un nombre limitat d'organismes acreditats, l'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques i amb les autoritats del dit país, determinarà quins són els organismes que han de ser acreditats per a actuar en aquest.

Si algun país d'origen de menors susceptibles d'adopció estableix un límit en el nombre d'expedients a tramitar per cada organisme acreditat i resulta que algun d'aquests amb quota assignada no té expedients a tramitar en el dit país, aquests podran tramitar, amb l'autorització prèvia de l'Administració General de l'Estat en col·laboració amb les entitats públiques i amb el consentiment de les persones que s'ofereixen per a l'adopció, expedients que tramiten altres organismes acreditats.

6. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les comunitats autònomes, podrà establir un nombre màxim d'organismes acreditats per a intermediació en un país concret, en funció de les necessitats d'adopció internacional en el dit país, les adopcions constituïdes o altres qüestions sobre la previsió de possibilitats d'adopció internacional en aquest.

7. L'Administració general d'Estat, a iniciativa pròpia o a proposta de les entitats públiques en el seu àmbit territorial, podrà suspendre o retirar, per mitjà d'expedient contradictori, l'acreditació concedida a aquells organismes que deixen de complir les condicions que van motivar la seua concessió o que infringisquen en la seua actuació l'ordenament jurídic. Aquesta suspensió o retirada de l'acreditació podrà tindre lloc amb caràcter general per a tots els països autoritzats o només per a algun país concret. En aquests casos es podrà determinar, si és procedent, la necessària finalització dels expedients pendents per part de l'organisme acreditat objecte de pèrdua d'habilitació.

8. Per al seguiment i control dels organismes acreditats, s'establirà la corresponent coordinació de l'Administració General de l'Estat amb les entitats públiques.

9. Els organismes acreditats facilitaran a l'Administració General de l'Estat informació estadística sobre la tramitació d'expedients d'adopció internacional.

10. L'Administració General de l'Estat exercirà les competències previstes en els apartats 2, 4, 5, 6, 7 i 8 del present article, en els termes i amb el procediment que reglamentàriament es determinen.»

Nou. Es modifica l'article 8, que queda redactat com segueix:

«Article 8. *Relació de les persones que s'ofereixen per a l'adopció i els organismes acreditats.*

1. Les persones que s'ofereixen per a l'adopció podran contractar els serveis d'intermediació de qualsevol organisme que es trobe acreditat per l'Administració General de l'Estat.

2. L'organisme i les persones que s'ofereixen per a l'adopció formalitzaran un contracte referit exclusivament a les funcions d'intermediació que aquella assumeix respecte a la tramitació de l'ofertament d'adopció.

El model bàsic de contracte ha de ser prèviament homologat per l'Administració General de l'Estat i les entitats públiques, en la forma en què es determine reglamentàriament.

3. Per a l'exclusiu compliment de les competències establides en els articles 5.1.j) i 7.2, l'Administració General de l'Estat i les entitats públiques portaran un registre de les reclamacions i d'incidències sobre processos d'adopció internacional, el funcionament del qual serà objecte de desplegament reglamentari.

4. Els organismes acreditats hauran de portar un registre únic de procediments d'adopció en què figuren totes aquelles persones que s'ofereixen per a l'adopció per a la tramitació de la qual tinguen firmat un contracte, independentment de quina siga la comunitat autònoma de residència.»

Deu. Es modifica l'article 9, que queda redactat com segueix:

«Article 9. *Comunicació entre autoritats competents espanyoles i autoritats competents d'altres estats.*

La comunicació entre les autoritats centrals espanyoles competents i les autoritats competents d'altres estats es coordinarà d'acord amb el que preveu el Conveni de l'Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció del xiquet i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, encara que no en siguen part.»

Onze. Es modifica l'article 10, que queda redactat com segueix:

«Article 10. *Idoneïtat dels adoptants.*

1. Es considera com a idoneïtat la capacitat, aptitud i motivació adequades per a exercir la responsabilitat parental, atenent les necessitats dels menors a adoptar, i per a assumir les peculiaritats, conseqüències i responsabilitats que comporta l'adopció.

2. A aquest efecte, la declaració d'idoneïtat requerirà una valoració psicosocial sobre la situació personal, familiar i relacional de les persones que s'ofereixen per a l'adopció, la seua capacitat per a establir vincles estables i segurs, les seues habilitats educatives i la seua aptitud per a atendre un menor en funció de les seues particulars circumstàncies, així com qualsevol altre element útil relacionat amb la singularitat de l'adopció internacional. Així mateix, en la dita valoració psicosocial hauran de ser escoltats els fills dels qui s'ofereixen per a l'adopció, de conformitat amb el que estableix l'article 9 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil.

Les entitats públiques procuraran la necessària coordinació a fi d'homogeneïtzar els criteris de valoració de la idoneïtat.

3. La declaració d'idoneïtat i els informes psicosocials referents a aquesta tindran una vigència màxima de tres anys des de la data de la seua emissió per l'entitat pública, sempre que no es produïsquen modificacions substancials en la situació personal i familiar de les persones que s'ofereixen per a l'adopció que van donar lloc a la dita declaració, subjecta a les condicions i a les limitacions establides, si és el cas, en la legislació autonòmica aplicable en cada supòsit.

4. Correspon a les entitats públiques la declaració d'idoneïtat de les persones que s'ofereixen per a l'adopció a partir de la valoració psicosocial a què es refereix l'apartat 2, que estarà subjecta a les condicions, requisits i limitacions establits en la legislació corresponent.

5. Les persones que s'ofereixen per a l'adopció podran ser valorades i, si correspon, ser declarades idònies simultàniament per a l'adopció nacional i l'adopció internacional, sent compatible la tramitació del seu oferiment per als dos àmbits.»

Dotze. Es modifica l'article 11, que queda redactat com segueix:

«Article 11. *Obligacions preadoptives i postadoptives dels adoptants.*

1. Les persones que s'ofereixen per a l'adopció han d'assistir a les sessions informatives i de preparació organitzades per l'entitat pública o per l'organisme acreditat amb caràcter previ i obligatori a la sol·licitud de la declaració d'idoneïtat.

2. Els adoptants hauran de facilitar, en el temps previst, la informació, documentació i entrevistes que l'entitat pública, organisme acreditat o entitat autoritzada necessiten per a l'elaboració dels informes de seguiment postadoptiu exigits per l'entitat pública o per l'autoritat competent del país d'origen. La no-col·laboració dels adoptants en aquesta fase podrà donar lloc a sancions administratives previstes en la legislació autonòmica i podrà ser considerada causa de no-idoneïtat en un procés posterior d'adopció.

3. Els adoptants hauran de complir en el temps previst els tràmits postadoptius establits per la legislació del país d'origen del menor adoptat, i rebran per a això l'ajuda i assessorament necessari per part de les entitats públiques i els organismes acreditats.»

Tretze. Es modifica l'article 12, que queda redactat com segueix:

«Article 12. *Dret a conèixer els orígens biològics.*

Les persones adoptades, aconseguida la majoria d'edat o durant la seua minoria d'edat a través dels seus representants legals, tindran dret a conèixer les dades que sobre els seus orígens estiguen en poder de les entitats públiques, sense perjudici de les limitacions que puguen derivar-se de la legislació dels països de procedència dels menors. Aquest dret es farà efectiu amb l'assessorament, l'ajuda i mediació dels serveis especialitzats de l'entitat pública, els organismes acreditats o entitats autoritzades per a tal fi.

Les entitats públiques competents asseguraran la conservació de la informació de què disposen relativa als orígens del xiquet, en particular la informació respecte a la identitat dels seus progenitors, així com la història mèdica del xiquet i de la seua família.

Els organismes acreditats que hagen mitjançat en l'adopció hauran d'informar les entitats públiques de les dades de què disposen sobre els orígens del menor.»

Catorze. Es modifica l'article 13, que queda redactat com segueix:

«Article 13. *Protecció de dades de caràcter personal.*

1. El tractament i la cessió de dades derivades del compliment de les previsions de la present llei es trobaran sotmesos al que disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

2. Les dades obtingudes per les entitats públiques o pels organismes acreditats únicament podran ser tractades per a les finalitats relacionades amb el desenvolupament, en cada cas, de les funcions descrites per a cada una d'aquelles en els articles 5 i 6.3 de la present llei.

3. La transferència internacional de les dades a autoritats estrangeres d'adopció únicament s'efectuarà en els supòsits expressament previstos en aquesta llei i en el Conveni de l'Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció del xiquet i a la cooperació en matèria d'adopció internacional i la resta de legislació internacional.»

Quinze. Es modifica l'apartat 2 de l'article 14, que queda redactat com segueix:

«2. La nacionalitat espanyola i la residència habitual a Espanya s'apreciaran, en tot cas, en el moment de la presentació de l'ofertament per a l'adopció a l'entitat pública.»

Setze. Es modifica la rúbrica de l'article 15, se suprimeix el seu apartat 3 i es renumera l'apartat 4, que passa a ser el 3, i tot això queda redactat com segueix:

«Article 15. *Competència judicial internacional per a la declaració de nul·litat o conversió en adopció plena d'una adopció no plena en supòsits internacionals.*»

«3. Als efectes del que estableix aquesta llei, es considerarà com a adopció simple o no plena aquella constituïda per autoritat estrangera competent els efectes de la qual no es corresponguen substancialment amb els previstos per a l'adopció en la legislació espanyola.»

Dèsset. Es modifica l'article 17, que queda redactat com segueix:

«Article 17. *Competència dels cònsols en la constitució d'adopcions internacionals.*

1. Sempre que l'estat local no s'hi opose ni ho prohibisca la seua legislació, de conformitat amb els tractats internacionals i altres normes internacionals aplicables, els cònsols podran constituir adopcions en cas que l'adoptant siga espanyol, l'adoptand tinga la residència habitual en la demarcació consular corresponent i no siga necessària la proposta prèvia de l'entitat pública d'acord amb el que estableixen les circumstàncies 1a, 2a i 4a de l'article 176.2 del Codi Civil. La nacionalitat de l'adoptant i la residència habitual de l'adoptand es determinaran en el moment d'inici de l'expedient d'adopció.

2. En la tramitació i resolució d'aquest expedient d'adopció serà aplicable la legislació sobre jurisdicció voluntària.»

Díhuit. Se suprimeix la divisió per seccions del capítol II del títol II.

Dènou. Es modifica l'article 18, que queda redactat com segueix:

«Article 18. *Llei aplicable a la constitució de l'adopció.*

La constitució de l'adopció per l'autoritat competent espanyola es regirà pel que disposa la llei material espanyola en els casos següents:

a) Quan l'adoptand tinga la residència habitual a Espanya en el moment de constitució de l'adopció.

b) Quan l'adoptand haja sigut o serà traslladat a Espanya amb la finalitat d'establir la seua residència habitual a Espanya.»

Vint. S'afeg un apartat 4 en l'article 19, que queda redactat com segueix:

«4. En cas de menors la llei nacional dels quals prohibisca o no preveja l'adopció, es denegarà la constitució de l'adopció, excepte quan el menor es trobe en situació de desemparament i tutelat per l'entitat pública.»

Vint-i-u. Se suprimeix l'article 21.

Vint-i-dos. Es modifica l'article 22, que queda redactat com segueix:

«Article 22. *Llei aplicable a la conversió i nul·litat de l'adopció.*

La llei aplicable a la conversió de l'adopció no plena en plena i a la nul·litat de l'adopció serà l'aplicada per a la seua constitució.»

Vint-i-tres. Es modifica l'article 24, que queda redactat com segueix:

«Article 24. *Cooperació internacional d'autoritats.*

Quan l'autoritat estrangera que constituirà l'adopció, sent l'adoptant espanyol i resident en el dit país, sol·licite informació sobre ell a les autoritats espanyoles, el cònsol podrà demanar-la de les autoritats de l'últim lloc de residència a Espanya, o facilitar la informació que estiga en poder del consolat o puga obtindre per altres mitjans.»

Vint-i-quatre. Es modifica l'apartat 1 de l'article 26, que queda redactat com segueix:

«1. En defecte de tractats i convenis internacionals i altres normes d'origen internacional en vigor per a Espanya que resulten aplicables, l'adopció constituïda per autoritats estrangeres serà reconeguda a Espanya com a adopció si es compleixen els requisits següents:

1r. Que haja sigut constituïda per autoritat estrangera competent. Es considerarà que l'autoritat estrangera és competent si el supòsit presenta vincles raonables amb l'estat estranger les autoritats del qual l'han constituït. Es presumirà, en tot cas, que són competents aplicant de manera recíproca les normes de competència previstes en l'article 14 d'aquesta llei.

2n. Que l'adopció no vulnere l'ordre públic.

A aquest efecte, es considerarà que vulnere l'ordre públic espanyol aquelles adopcions en la constitució de les quals no s'ha respectat l'interés superior del menor, en particular quan s'ha prescindit dels consentiments i audiències necessaris, o quan es constata que no van ser informats i lliures o es van obtindre per mitjà de pagament o compensació.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'article 27, que queda redactat com segueix:

«Article 27. *Control de la validesa de l'adopció constituïda per autoritat estrangera.*

L'autoritat pública espanyola davant de la qual se suscite la validesa d'una adopció constituïda per autoritat estrangera i, en especial l'encarregat del registre civil en què s'instea la inscripció de l'adopció constituïda a l'estranger per al seu reconeixement a Espanya, controlarà, incidentalment, la validesa de la dita adopció a Espanya d'acord amb les normes contingudes en el Conveni de l'Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció del xiquet i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, a través de la presentació del certificat de conformitat amb allò que s'ha previst en l'article 23, i que no s'ha incorregut en la causa de no-reconeixement prevista en l'article 24 del dit conveni.

En els casos de menors que provenen de països no signataris d'aquell, l'encarregat del registre civil realitzarà el dit control incidental verificant si l'adopció reuneix les condicions de reconeixement previstes en els articles 5.1.e), 5.1.f) i 26.»

Vint-i-sis. Es modifica l'article 28, que queda redactat com segueix:

«Article 28. *Requisits per a la validesa a Espanya de decisions estrangeres de conversió o nul·litat d'una adopció.*

Les decisions de l'autoritat pública estrangera en virtut de les quals s'establisca la conversió o nul·litat d'una adopció produiran efectes legals a Espanya d'acord amb les exigències recollides en l'article 26.»

Vint-i-set. Es modifica l'article 29, que queda redactat com segueix:

«Article 29. *Inscripció de l'adopció en el Registre Civil.*

Quan l'adopció internacional s'haja constituït a l'estranger i els adoptants tinguen la residència habitual a Espanya hauran de sol·licitar la inscripció de naixement del menor i d'adopció d'acord amb les normes contingudes en la Llei de Registre Civil perquè l'adopció es reconega a Espanya.»

Vint-i-huit. Es modifica l'article 30, que queda redactat com segueix:

«Article 30. *Adopció simple o no plena legalment constituïda per autoritat estrangera.*

1. L'adopció simple o no plena constituïda per autoritat estrangera produirà efectes a Espanya, com a adopció simple o no plena, si s'ajusta a la llei designada per l'article 9.4 del Codi Civil.

2. La llei designada per l'article 9.4 del Codi Civil determinarà l'existència, validesa i efectes d'aquestes adopcions, així com l'atribució de la pàtria potestat.

3. L'adopció simple o no plena no serà objecte d'inscripció en el Registre Civil espanyol com a adopció ni comportarà l'adquisició de la nacionalitat espanyola d'acord amb l'article 19 del Codi Civil.

4. L'adopció simple o no plena constituïda per autoritat estrangera competent podrà ser convertida en l'adopció regulada pel dret espanyol quan es donen els requisits previstos per a això, a través d'un expedient de jurisdicció voluntària. La conversió es registrarà per la llei determinada d'acord amb la llei de la seua constitució.

Per a instar el corresponent expedient judicial no serà necessària la proposta prèvia de l'entitat pública competent.

En tot cas, per a la conversió d'una adopció simple o no plena en una adopció plena el jutge competent haurà d'examinar la concurrència dels punts següents:

a) Que les persones, institucions i autoritats el consentiment de les quals es requerisca per a l'adopció hagen sigut convenientment assessorades i informades sobre les conseqüències del seu consentiment, sobre els efectes de l'adopció i, en concret, sobre l'extinció dels vincles jurídics entre el menor i la seua família d'origen.

b) Que aquestes persones hagen manifestat el seu consentiment lliurement, en la forma legalment prevista, i que aquest consentiment haja sigut prestat per escrit.

c) Que els consentiments no s'hagen obtingut per mitjà de pagament o compensació de cap classe i que aquests consentiments no hagen sigut revocats.

d) Que el consentiment de la mare, quan s'exigisca, s'haja prestat després del naixement del menor.

e) Que, tenint en compte l'edat i el grau de maduresa del menor, aquest haja sigut convenientment assessorat i informat sobre els efectes de l'adopció i, quan s'exigisca, del seu consentiment a aquesta.

f) Que, tenint en compte l'edat i el grau de maduresa del menor, aquest haja sigut oït.

g) Que, quan haja de demanar-se el consentiment del menor en l'adopció, s'examine que aquest ho va manifestar lliurement, en la forma i amb les formalitats legalment previstes, i sense que hi haja hagut preu o compensació de cap classe.»

Vint-i-nou. Es modifica l'article 31, que queda redactat com segueix:

«Article 31. *Ordre públic internacional.*

No serà procedent en cap cas el reconeixement d'una decisió estrangera d'adopció simple o no plena si produeix efectes manifestament contraris a l'ordre públic internacional espanyol. A aquest efecte, es tindrà en compte l'interès superior del menor.»

Trenta. Es modifica l'article 32, que queda redactat com segueix:

«Article 32. *Competència per a la constitució d'altres mesures de protecció de menors.*

La competència per a la constitució de les altres mesures de protecció de menors es regirà pels criteris recollits en els tractats i convenis internacionals i altres normes d'origen internacional en vigor per a Espanya, en particular pel Reglament (CE) núm. 2201/2003, del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental, i pel Conveni de l'Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels xiquets.»

Trenta-un. Es modifica l'article 33, que queda redactat com segueix:

«Article 33. *Llei aplicable a altres mesures de protecció de menors.*

La llei aplicable a les altres mesures de protecció dels menors es determinarà d'acord amb els tractats i convenis internacionals i altres normes d'origen internacional en vigor per a Espanya, en particular pel Conveni de l'Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels xiquets.»

Trenta-dos. Es modifica l'article 34, que queda redactat com segueix:

«Article 34. *Efectes legals a Espanya de les decisions relatives a institucions de protecció de menors que no produïsquen vincles de filiació acordades per autoritats estrangeres.*

1. Les institucions de protecció de menors constituïdes per autoritat estrangera i que, segons la llei de la seua constitució, no determinen cap vincle de filiació s'equipararan a l'acolliment familiar o, si és el cas, a una tutela, regulats en el dret espanyol, si concorren els requisits següents:

1r. Que els efectes substancials de la institució estrangera siguen equivalents als de l'acolliment familiar o, si és el cas, als d'una tutela, previstos per la llei espanyola.

2n. Que les institucions de protecció hagen sigut acordades per autoritat estrangera competent, siga judicial o administrativa. Es considerarà que l'autoritat estrangera que va constituir la mesura de protecció era internacionalment competent si el supòsit presenta vincles raonables amb l'estat estranger les autoritats del qual l'han constituït.

No obstant el que estableix la regla anterior, en cas que la institució de protecció no presente connexions raonables d'origen, d'antecedents familiars o d'altres ordres semblants amb el país l'autoritat del qual ha constituït aquesta institució, s'estimarà que l'autoritat estrangera no tenia competència internacional.

3r. Que els efectes de la institució de protecció estrangera no vulneren l'ordre públic espanyol atenent l'interés superior del menor.

4t. Que el document en què consta la institució constituïda davant d'autoritat estrangera reunisca els requisits formals d'autenticitat consistents en la legalització o postil·la i en la traducció a l'idioma espanyol oficial. Se n'exceptuen els documents eximits de legalització o traducció en virtut d'altres normes vigents.

2. L'autoritat pública espanyola davant de la qual se suscite la qüestió de la validesa d'una mesura de protecció constituïda per autoritat estrangera i, en especial, l'encarregat del registre civil en què s'inste l'anotació de la mesura de protecció constituïda a l'estranger per al seu reconeixement a Espanya, controlarà, incidentalment, la validesa de la dita mesura a Espanya d'acord amb aquest article.»

Article quart. *Modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil.*

La Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, queda modificada en els termes següents:

U. S'inclou un nou ordinal 3r en l'apartat 2 de l'article 76 i es modifica l'últim paràgraf del dit apartat, amb la redacció següent:

«3r. Quan es tracte de processos en què se substancie l'oposició a resolucions administratives en matèria de protecció d'un mateix menor, tramitats conforme a l'article 780, sempre que en cap d'aquells s'haja iniciat la vista.

En tot cas, en els llocs on hi haja més d'un jutjat que tinga assignades competències en matèria mercantil, en els casos dels números 1r i 2n, o en matèria civil, en el cas del número 3r, les demandes que es presenten després d'una altra es repartiran al jutjat al qual haja correspost conèixer de la primera.»

Dos. Es modifica la circumstància 1a de l'apartat 1 de l'article 525, que queda redactada com segueix:

«1a. Les sentències dictades en els processos sobre paternitat, maternitat, filiació, nul·litat de matrimoni, separació i divorci, oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, capacitat i estat civil i drets honorífics, excepte els pronunciaments que regulen les obligacions i relacions patrimonials relacionades amb el que siga objecte principal del procés.»

Tres. Es modifica l'article 779, que queda redactat com segueix:

«Article 779. *Caràcter preferent del procediment. Competència.*

Els procediments en què se substancie l'oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors tindran caràcter preferent.

Serà competent per a conèixer d'aquells el jutjat de primera instància del domicili de l'entitat pública i, a falta d'això o en els supòsits dels articles 179 i 180 del Codi Civil, el tribunal del domicili de l'adoptant.»

Quatre. Es modifiquen els apartats 1 i 2 i s'afeg un apartat 5 a l'article 780, que queden redactats com segueix:

«1. No serà necessària reclamació prèvia en via administrativa per a formular oposició, davant dels tribunals civils, a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors. L'oposició a aquestes podrà formular-se en el termini de dos mesos des de la seua notificació.

Estaran legitimats per a formular oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, sempre que tinguen interès legítim i directe en la dita resolució, els menors afectats per la resolució, els progenitors, tutors, acollidors, guardadors, el Ministeri Fiscal i aquelles persones que expressament la llei els reconega aquesta legitimació. Encara que no siguen actors, podran personar-se en qualsevol moment en el procediment, sense que es retrotrauen les actuacions.

Els menors tindran dret a ser part i a ser oïts en el procés d'acord amb el que estableix la Llei orgànica de protecció jurídica del menor. Exerciran les seues pretensions en relació a les resolucions administratives que els afecten través dels seus representants legals sempre que no tinguen interessos contraposats als seus, o a través de la persona que es designe com el seu defensor perquè els represente.

2. El procés d'oposició a una resolució administrativa en matèria de protecció de menors s'iniciarà per mitjà de la presentació d'un escrit inicial en què l'actor succintament expressarà la pretensió i la resolució a què s'oposa.

En l'escrit consignarà expressament la data de notificació de la resolució administrativa i manifestarà si hi ha procediments relatius a aquest menor.»

«5. Si el Ministeri Fiscal, les parts o el jutge competent tenen coneixement de l'existència de més d'un procediment d'oposició a resolucions administratives relatives a la protecció d'un mateix menor, demanaran els primers i disposarà el segon, fins i tot d'ofici, l'acumulació davant del jutjat que conega del procediment més antic.

Acordada l'acumulació, es procedirà segons disposa l'article 84, amb l'especialitat que no se suspendrà la vista que ja estiga assenyalada si és possible tramitar la resta de processos acumulats dins del termini determinat per l'assenyalament. En cas contrari, el secretari judicial acordarà la suspensió de la que tinga la vista ja fixada, fins que els altres es troben en el mateix estat, i procedirà a realitzar el nou assenyalament per a tots amb caràcter preferent i, en tot cas, dins dels deu dies següents.

Contra la interlocutòria que denegue l'acumulació podran interposar-se els recursos de reposició i apel·lació sense efectes suspensius. Contra la interlocutòria que acorde l'acumulació no es donarà cap recurs.»

Cinc. Es modifica l'article 781, que queda redactat com segueix:

«Article 781. *Procediment per a determinar la necessitat d'assentiment en l'adopció.*

1. Els progenitors que pretenguen que es reconega la necessitat del seu assentiment per a l'adopció podran comparèixer davant del tribunal que conega del corresponent expedient d'adopció i manifestar-ho així. El secretari judicial, amb suspensió de l'expedient, atorgarà el termini de quinze dies per a la presentació de la demanda, per al coneixement de la qual serà competent el mateix tribunal.

2. Si no es presenta la demanda en el termini fixat, el secretari judicial dictarà un decret on es done per finalitzat el tràmit i s'alce la suspensió de l'expedient d'adopció, que continuarà tramitant-se de conformitat amb el que estableix la legislació de jurisdicció voluntària. El decret serà recurrible directament en revisió davant del tribunal. Sent ferma la dita resolució, no s'admetrà cap reclamació posterior dels mateixos subjectes sobre la necessitat d'assentiment per a l'adopció de què es tracte.

3. Presentada la demanda dins de termini, el secretari judicial dictarà decret on declare contenciós l'expedient d'adopció i acordarà la tramitació de la demanda presentada en el mateix procediment, com a peça separada, d'acord amb el que preveu l'article 753.

Una vegada ferma la resolució que es dicte en la peça separada sobre la necessitat de l'assentiment dels progenitors de l'adoptand, el secretari judicial acordarà la citació davant del jutge de les persones indicades en l'article 177 del

Codi Civil que hagen de prestar el consentiment o l'assentiment a l'adopció així com ser oïdes, i que encara no ho hagen fet, havent de resoldre a continuació sobre l'adopció.

Les citacions s'efectuaran de conformitat amb les normes establides en la Llei de Jurisdicció Voluntària per a tals supòsits.

La interlocutòria que pose fi al procediment serà susceptible de recurs d'apel·lació, que tindrà efectes suspensius.

El testimoni de la resolució ferma en què s'acorde l'adopció es remetrà al Registre Civil perquè es practique la seua inscripció.»

Disposició addicional primera. *Utilització de l'expressió «entitat pública».*

S'utilitzarà en els textos legals l'expressió «entitat pública» referida a l'entitat pública de protecció de menors competent territorialment.

Disposició addicional segona. *Referències a l'acolliment preadoptiu i a l'acolliment simple i a les entitats col·laboradores d'adopció internacional.*

Totes les referències que en les lleis i la resta de disposicions es realitzen a l'acolliment preadoptiu hauran de considerar-se fetes a la delegació de guarda per a la convivència preadoptiva prevista en l'article 176 bis del Codi Civil. Les que es realitzen a l'acolliment simple hauran de considerar-se fetes a l'acolliment familiar temporal previst en l'article 173 bis del Codi Civil; i quan ho siguen a les entitats col·laboradores d'adopció internacional, es consideraran fetes als organismes acreditats per a l'adopció internacional.

Disposició addicional tercera. *Criteris comuns de cobertura, qualitat i accessibilitat.*

El Govern promourà amb les comunitats autònomes l'establiment de criteris comuns i mínims estàndards de cobertura, qualitat i accessibilitat en l'aplicació d'aquesta llei en tot el territori i, en tot cas, quant a:

1. Composició, nombre i titulació dels equips professionals de l'entitat pública de protecció de menors competent territorialment que han d'intervindre en situacions com ara risc i desemparament de menors, entrega voluntària de la guarda, programes per a la vida independent dels joves que estiguen sota una mesura de protecció, processos d'acolliment i adopció.

2. Elements essencials dels procediments d'acolliment familiar: valoració de l'aptitud educadora de les famílies; compensació econòmica, tant per a l'acolliment especialitzat com per a l'ordinari, amb especial atenció a les necessitats derivades de l'acolliment de menors amb discapacitat; mesures de foment i suport a l'acolliment familiar; campanyes informatives; foment de l'associacionisme de les persones i famílies acollidores.

3. Elements essencials en els procediments d'adopció relatius a preparació preadoptiva; declaració d'idoneïtat; concepte de menors «amb necessitats especials»; acreditació d'organismes acreditats per a l'adopció internacional; campanyes informatives, amb especial atenció a les enfocades a l'adopció de menors amb necessitats especials.

4. Estàndards de qualitat i accessibilitat, instal·lacions i dotació de cada tipus de servei dels centres d'acolliment residencial. Mesures a adoptar perquè la seua organització i funcionament tendisca a seguir patrons d'organització familiar. Incorporació de models d'excel·lència en la gestió.

5. Estàndards de cobertura, qualitat i accessibilitat, instal·lacions i dotació dels punts de trobada familiar.

6. Atenció integral a joves extutelats: formació en habilitats i competències per a afavorir la seua maduresa i propiciar la seua autonomia personal i social en complir els 18 anys d'edat; garantia d'ingressos suficients per a subsistir; allotjament; formació per a l'ocupació, que facilite o prioritze la seua participació en ofertes d'ocupació com a mesura de discriminació.

Disposició addicional quarta. *Règim jurídic dels centres específics de protecció de menors amb problemes de conducta d'entitats privades col·laboradores de les entitats públiques competents.*

Als centres de protecció específics de menors amb problemes de conducta de les entitats privades col·laboradores de les entitats públiques competents on estiguen previstes la utilització de mesures de seguretat i de restricció de llibertats o drets fonamentals els serà aplicable el que preveu el títol II, capítol IV, de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor.

Aquests centres privats hauran de comptar amb l'autorització administrativa per al seu funcionament emesa per l'entitat pública competent en matèria de protecció a les persones menors d'edat, i subjectes al seu règim d'inspecció i, si és el cas, sanció administrativa.

Disposició addicional cinquena. *Mecanisme interterritorial d'assignacions.*

Les administracions públiques realitzaran les actuacions necessàries per a establir un mecanisme eficaç que permeta l'assignació a famílies adequades d'aquells menors amb un perfil determinat en la comunitat autònoma dels quals no existisquen oferiments de famílies per a acolliments o, si és el cas, adopcions.

Disposició addicional sisena. *Equiparació de règims jurídic en matèria d'acolliment.*

Als efectes de les normes i lleis existents amb anterioritat a la present llei i de les legislacions corresponents de les comunitats autònomes amb codi civil propi o amb lleis civils que el regulen, s'equipara la situació d'acolliment familiar temporal amb acolliment familiar simple, i la situació de guarda amb fins d'adopció amb l'acolliment preadoptiu.

Disposició addicional setena. *Plans específics de protecció per als menors.*

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències respectives, hauran d'aprovar plans específics de protecció per als menors de sis anys en què es recullen mesures concretes de foment de l'acolliment familiar d'aquests.

Disposició transitòria primera. *Normativa aplicable als procediments judicials ja iniciats.*

Els procediments i expedients judicials iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei i que es troben en tramitació es continuaran tramitant d'acord amb la legislació processal vigent en el moment de l'inici del procediment o expedient judicial.

Disposició transitòria segona. *Cessament dels acolliments constituïts judicialment.*

Els acolliments constituïts judicialment amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei podran cessar per resolució de l'entitat pública sense necessitat de resolució judicial.

Disposició transitòria tercera. *Normativa aplicable als expedients d'adopció internacional ja iniciats; i vigència de l'acreditació dels organismes acreditats.*

1. Els expedients d'adopció internacional de menors iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei i que es troben en tramitació es continuaran tramitant d'acord amb la legislació vigent en el moment de l'inici de l'expedient.

2. Els organismes acreditats per a mitjançar en l'adopció internacional que tinguen l'acreditació en la data d'entrada en vigor d'aquesta llei la mantindran vigent fins a la seua caducitat o mentre es produeix una nova acreditació o autorització, si és el cas, en els termes que preveu aquesta llei.

Disposició transitòria quarta. *Certificació d'antecedents penals.*

Fins que entre en funcionament el Registre Central de Delinqüents Sexuals, la certificació a què es refereix l'article 13 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil, serà emesa pel Registre Central d'Antecedents Penals.

Disposició transitòria quinta. *Extensió dels beneficis relatius als drets de matriculació i examen en l'àmbit de l'educació als títols de família nombrosa en vigor a partir de l'1 de gener de 2015.*

La modificació de l'article 6 de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, prevista en la disposició final cinquena, serà aplicable, només a l'efecte d'accedir als beneficis en l'àmbit de l'educació relatius als drets de matriculació i examen previstos en l'article 12.2.a) de l'esmentada llei, als títols de família nombrosa que estiguen en vigor l'1 de gener de 2015.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

Es deroga la disposició addicional única de la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'Adopció Internacional.

Així mateix, queden derogades totes les normes que s'oposen o siguen incompatibles amb el que disposa la present llei.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.*

Es modifica l'apartat 6 de l'article 8 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, que queda redactat com segueix:

«6. Coneixeran també els jutjats contenciosos administratius de les autoritzacions per a l'entrada en domicilis i restants llocs l'accés als quals requirisca el consentiment del seu titular, sempre que això siga procedent per a l'execució forçosa d'actes de l'Administració pública, llevat que es tracte de l'execució de mesures de protecció de menors acordades per l'entitat pública competent en la matèria.

Així mateix, correspondrà als jutjats contenciosos administratius l'autorització o ratificació judicial de les mesures que les autoritats sanitàries consideren urgents i necessàries per a la salut pública i impliquen privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret fonamental.

A més, els jutjats contenciosos administratius coneixeran de les autoritzacions per a l'entrada i inspecció de domicilis, locals, terrenys i mitjans de transport que haja sigut acordada per la Comissió Nacional de la Competència quan, requerint el dit accés i inspecció el consentiment del seu titular, aquest s'hi oposa o hi haja risc d'aquesta oposició.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.*

Es modifiquen els apartats 3, 4 i 5 i s'afigen els apartats 6 i 7 a l'article 9 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, que queden redactats com segueix:

«3. S'atorgarà el consentiment per representació en els supòsits següents:

a) Quan el pacient no siga capaç de prendre decisions, a criteri del metge responsable de l'assistència, o el seu estat físic o psíquic no li permeta fer-se càrrec

de la seua situació. Si el pacient no té representant legal, el consentiment el prestaran les persones vinculades a ell per raons familiars o de fet.

b) Quan el pacient tinga la capacitat modificada judicialment i així conste en la sentència.

c) Quan el pacient menor d'edat no siga capaç intel·lectualment ni emocionalment de comprendre l'abast de la intervenció. En aquest cas, el consentiment el donarà el representant legal del menor, després d'haver escoltat la seua opinió, d'acord amb el que disposa l'article 9 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

4. Quan es tracte de menors emancipats o majors de 16 anys que no es troben en els suposats b) i c) de l'apartat anterior, no cal prestar el consentiment per representació.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan es tracte d'una actuació de greu risc per a la vida o salut del menor, segons el criteri del facultatiu, el consentiment el prestarà el representant legal del menor, una vegada oïda i tinguda en compte l'opinió d'aquest.

5. La pràctica d'assajos clínics i la pràctica de tècniques de reproducció humana assistida es regeixen per allò que s'ha establert amb caràcter general sobre majoria d'edat i per les disposicions especials d'aplicació.

6. En els casos en què el consentiment haja d'atorgar-lo el representant legal o les persones vinculades per raons familiars o de fet en qualsevol dels supòsits descrits en els apartats 3 a 5, la decisió haurà d'adoptar-se atenent sempre el major benefici per a la vida o salut del pacient. D'aquelles decisions que siguen contràries als dits interessos se n'haurà d'informar l'autoritat judicial, directament o a través del Ministeri Fiscal, perquè adopte la resolució corresponent, llevat que, per raons d'urgència, no siga possible demanar l'autorització judicial, i en aquest cas els professionals sanitaris adoptaran les mesures necessàries en salvaguarda de la vida o salut del pacient, emparats per les causes de justificació de compliment d'un deure i d'estat de necessitat.

7. La prestació del consentiment per representació serà adequada a les circumstàncies i proporcionada a les necessitats que calga atendre, sempre a favor del pacient i amb respecte a la seua dignitat personal. El pacient participarà en la mesura que siga possible en la presa de decisions al llarg del procés sanitari. Si el pacient és una persona amb discapacitat, se li oferiran les mesures de suport pertinents, incloent-hi la informació en formats adequats, seguint les regles marcades pel principi del disseny per a tots de manera que resulten accessibles i comprensibles a les persones amb discapacitat, per a afavorir que pugua prestar per si el seu consentiment.»

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març.*

Es modifica la lletra f) de l'apartat 3 de l'article 37 del text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, que queda redactat com segueix:

«f) Pel temps indispensable per a la realització d'exàmens prenatals i tècniques de preparació al part i, en els casos d'adopció o acolliment, o guarda amb fins d'adopció, per a l'assistència a les preceptives sessions d'informació i preparació i per a la realització dels preceptius informes psicològics i socials previs a la declaració d'idoneïtat, sempre, en tots els casos, que hagen de tindre lloc dins de la jornada de treball.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.*

Es modifica la lletra e) de l'article 48 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, que queda redactat com segueix:

«e) Pel temps indispensable per a la realització d'exàmens prenatals i tècniques de preparació al part per les funcionàries embarassades i, en els casos d'adopció o acolliment, o guarda amb fins d'adopció, per a l'assistència a les preceptives sessions d'informació i preparació i per a la realització dels preceptius informes psicològics i socials previs a la declaració d'idoneïtat, que hagen de realitzar-se dins de la jornada de treball.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses.*

U. Es modifica l'apartat 4 de l'article 2 de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, que queda redactat com segueix:

«4. Tindran la mateixa consideració que els fills les persones sotmeses a tutela o acolliment familiar permanent o preadoptiu legalment constituït. Els menors que, havent estat en alguna d'aquestes situacions, aconseguisquen la majoria d'edat i romanguen en la unitat familiar conservaran la condició de fills en els termes establits en l'article 3 de la present llei.»

Dos. Es modifica l'article 6 de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, que queda redactat com segueix:

«Article 6. *Renovació, modificació o pèrdua del títol.*

El títol de família nombrosa haurà de renovar-se o deixar-se sense efecte quan varie el nombre de membres de la unitat familiar o les condicions que van donar motiu a l'expedició del títol i això supose un canvi de categoria o la pèrdua de la condició de família nombrosa.

El títol seguirà en vigor, encara que el nombre de fills que compleixen les condicions per a formar part del títol siga inferior a l'establert en l'article 2, mentre almenys un d'ells reunisca les condicions previstes en l'article 3. No obstant això, en aquests casos la vigència del títol es considerarà exclusivament respecte dels membres de la unitat familiar que continuen complint les condicions per a formar part d'aquell, i no serà aplicable als fills que ja no les compleixen.»

Tres. S'afeg una disposició addicional en la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, amb el text següent:

«Disposició addicional deu. *Impacte de les normes en la família.*

Les memòries de l'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar els avantprojectes de llei i els projectes de reglaments inclouran l'impacte de la normativa en la família.»

Quatre. El Govern remetrà a les Corts Generals, en el termini més breu possible, un projecte de llei de reforma de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, amb l'objectiu de garantir la igualtat d'oportunitats i l'accés als béns i serveis públics, contribuint a la redistribució de la renda i la riquesa de les famílies.

Disposició final sisena. *Modificació de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.*

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 2 de l'article 84, que queda redactat com segueix:

«2. Quan no hi haja places suficients, el procés d'admissió es regirà pels criteris prioritaris d'existència de germans matriculats en el centre, pares, mares o tutors legals que hi treballen, proximitat del domicili o del lloc de treball d'algun dels seus pares, mares o tutors legals, renda per capita de la unitat familiar i condició legal de família nombrosa, situació d'acolliment familiar de l'alumne o l'alumna, i concurrència de discapacitat en l'alumne o alumna o en algun dels seus pares, mares o germans, sense que cap d'aquests tinga caràcter exclouent i sense perjudici del que estableix l'apartat 7 d'aquest article.

No obstant això, aquells centres que tinguen reconeguda una especialització curricular per les administracions educatives, o que participen en una acció destinada a fomentar la qualitat dels centres docents de les descrites en l'article 122 bis, podran reservar al criteri del rendiment acadèmic de l'alumne o alumna fins a un 20 per cent de la puntuació assignada a les sol·licituds d'admissió a ensenyances postobligatòries. El dit percentatge podrà reduir-se o modular-se quan siga necessari per a evitar la ruptura de criteris d'equitat i de cohesió del sistema.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 de l'article 87, que queda redactat com segueix:

«2. Per a facilitar l'escolarització i garantir el dret a l'educació de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, les administracions educatives hauran de reservar-li fins al final del període de preinscripció i matrícula una part de les places dels centres públics i privats concertats.

Així mateix, podran autoritzar un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització, bé per a atendre necessitats immediates d'escolarització de l'alumnat d'incorporació tardana, bé per necessitats que siguen motivades per trasllat de la unitat familiar en període d'escolarització extraordinària, a causa de la mobilitat forçosa de qualsevol dels pares, mares o tutors legals, o a causa de l'inici d'una mesura d'acolliment familiar en l'alumne o l'alumna.»

Disposició final setena. *Modificació de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.*

U. L'apartat seixanta de l'article únic de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, queda modificat de manera que el primer paràgraf de l'apartat 2 de l'article 84 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, tindrà el contingut següent:

«Quan no hi haja places suficients, el procés d'admissió es regirà pels criteris prioritaris d'existència de germans matriculats en el centre, pares, mares o tutors legals que hi treballen, proximitat del domicili o del lloc de treball d'algun dels seus pares, mares o tutors legals, renda per capita de la unitat familiar i condició legal de família nombrosa, situació d'acolliment familiar de l'alumne o alumna, i concurrència de discapacitat en l'alumne o alumna o en algun dels seus pares, mares o germans, sense que cap d'aquests tinga caràcter exclouent i sense perjudici del que estableix l'apartat 7 d'aquest article.»

Dos. L'apartat seixanta de l'article únic de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, queda modificat de manera que l'apartat 2 de

l'article 87 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, tindrà el contingut següent:

«Així mateix, podran autoritzar un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització, bé per necessitats que siguen motivades per trasllat de la unitat familiar en període d'escolarització extraordinària a causa de la mobilitat forçosa de qualsevol dels pares, mares o tutors legals, o a causa de l'inici d'una mesura d'acolliment familiar en l'alumne o l'alumna.»

Disposició final huitena. *Modificació de la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació.*

S'introdueix un nou apartat 4 ter en l'article 2 de la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, en els termes següents:

«4 ter. Els ocupadors que contracten indefinidament víctimes de comerç d'éssers humans, identificades d'acord amb el que disposa l'article 59 bis de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, i que, si és el cas, hagen obtingut l'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals, sense que siga necessària la condició d'estar en desocupació, tindran dret, des de la data de subscripció del contracte, a una bonificació mensual de la quota empresarial a la Seguretat Social o, si és el cas, pel seu equivalent diari, per treballador contractat de 125 euros/mes (1.500 euros/any) durant 2 anys.

En cas que se subscriguen contractes temporals amb aquestes persones, es tindrà dret a una bonificació mensual de la quota empresarial a la Seguretat Social o, si és el cas, pel seu equivalent diari, per treballador contractat de 50 euros/mes (600 euros/any), durant tota la vigència del contracte.»

Disposició final novena. *Modificació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.*

S'afeg un nou apartat 8 a l'article 14 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, amb la redacció següent:

«8. Les prestacions econòmiques establides en virtut d'aquesta llei són inembargables, excepte per al supòsit previst en l'article 608 de la Llei d'Enjudiciament Civil.»

Disposició final desena. *Modificació del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny.*

El text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny, queda modificat com segueix:

U. S'afeg un nou article 179 ter, amb la redacció següent:

«Article 179 ter. *Impediment per a ser beneficiari de les prestacions de mort i supervivència.*

1. Sense perjudici del que estableix la disposició addicional primera de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, no podrà tindre la condició de beneficiari de les prestacions de mort i supervivència que hagen pogut correspondre-li qui siga condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes quan la víctima siga el subjecte causant de la prestació.

2. L'entitat gestora podrà revisar, per si mateixa i en qualsevol moment, la resolució per la qual haja reconegut el dret a una prestació de mort i supervivència a qui siga condemnat per sentència ferma en el supòsit indicat, i aquest estarà obligat a tornar les quantitats que, si és el cas, haja percebut pel dit concepte.

La facultat de revisió d'ofici a què es refereix el paràgraf anterior no estarà subjecta a termini, si bé l'obligació de reintegrament de l'import de les prestacions percebudes prescriurà en el termini previst en l'article 45.3. En tot cas, la prescripció d'aquesta obligació s'interromprà quan recaiga una resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals que el subjecte investigat és responsable d'un delictes dolós d'homicidi, així com per la tramitació del procés penal i dels diferents recursos.

En l'acord d'inici del procediment de revisió del reconeixement de la prestació a què es refereix aquest article s'acordarà, si no s'ha produït abans, la suspensió cautelar de la percepció d'aquesta fins a la resolució ferma que pose fi al dit procediment.»

Dos. S'afeg un nou article 179 quater, amb la redacció següent:

«Article 179 quater. *Suspensió cautelar de l'abonament de les prestacions de mort i supervivència en determinats supòsits.*

1. L'entitat gestora suspendrà cautelarment l'abonament de les prestacions de mort i supervivència que, si és el cas, haja reconegut, quan recaiga una resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals que el subjecte investigat és responsable d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes si la víctima és el subjecte causant de la prestació, amb efectes del dia primer del mes següent a aquell en què li siga comunicada aquesta circumstància.

Quan l'entitat gestora tinga coneixement, abans o durant el tràmit del procediment per al reconeixement de la prestació de mort i supervivència, que ha recaigut contra el sol·licitant una resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals de criminalitat per la comissió de l'indicat delictes, procedirà al seu reconeixement si concorren tota la resta de requisits per a això, amb suspensió cautelar del seu abonament des de la data en què haja hagut de tindre efectes econòmics.

En els casos indicats en els dos paràgrafs precedents, la suspensió cautelar es mantindrà fins que recaiga sentència ferma o una altra resolució ferma que pose fi al procediment penal, o determine la no-culpabilitat del beneficiari.

Si el beneficiari de la prestació és finalment condemnat per sentència ferma per la comissió de l'indicat delictes, serà procedent la revisió del reconeixement i, si és el cas, el reintegrament de les prestacions percebudes, d'acord amb el que preveu l'article 179 ter. Quan recaiga sentència absolutòria o resolució judicial ferma que declare la no-culpabilitat del beneficiari, es rehabilitarà el pagament de la prestació suspesa amb els efectes que haurien correspost si no s'haguera acordat la suspensió, una vegada descomptades, si és el cas, les quantitats satisfetes en concepte d'obligació d'aliments d'acord amb el que disposa l'apartat 3.

2. No obstant això, si recau sentència absolutòria en primera instància i aquesta és objecte de recurs, la suspensió cautelar s'alçarà fins a la resolució del recurs per sentència ferma. En aquest cas, si la sentència ferma que ha recaigut en el dit recurs és també absolutòria, s'abonaran al beneficiari les prestacions deixades de percebre des que es va acordar la suspensió cautelar fins que es va alçar aquesta, amb descompte de les quantitats que, si és el cas, s'hagen satisfet a tercers en concepte d'obligació d'aliments d'acord amb el que disposa l'apartat 3. Al contrari, si la sentència ferma que ha recaigut en el recurs resulta condemnatòria, serà procedent la revisió del reconeixement de la prestació així com la devolució de les prestacions percebudes pel condemnat, d'acord amb allò que s'ha indicat en l'apartat 1 d'aquest article, incloent-hi les corresponents al període en què va estar alçada la suspensió.

3. Durant la suspensió del pagament d'una pensió de viudetat, acordada d'acord amb el que preveu aquest article, es podran fer efectives amb càrrec a aquesta, fins al límit de l'import que li haja correspost pel dit concepte al beneficiari de la dita pensió, les obligacions d'aliments a favor dels titulars de pensió d'orfandat o a favor de familiars causada per la víctima del delictes, sempre que els dits titulars hagen de ser beneficiaris dels increments a què es refereix l'article 179 quinques si finalment recau sentència ferma condemnatòria d'aquell. La quantitat a percebre en concepte d'aliments per cada un dels pensionistes d'orfandat o a favor de familiars no podrà superar l'import que, en cada moment, li haja correspost pel dit increment.»

Tres. S'afig un nou article 179 quinques, amb la redacció següent:

«Article 179 quinques. *Increment de les pensions d'orfandat i a favor de familiars, en determinats supòsits.*

1. Quan, d'acord amb el que estableix l'article 179 ter, el condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes no puga adquirir la condició de beneficiari de la pensió de viudetat, o l'haja perdut, els fills d'aquest que siguen titulars de la pensió d'orfandat causada per la víctima del delictes tindran dret a l'increment previst reglamentàriament per als casos d'orfandat absoluta.

Els titulars de la pensió a favor de familiars podran, en aquests mateixos supòsits, ser beneficiaris de l'increment previst reglamentàriament, sempre que no hi haja altres persones amb dret a pensió de mort i supervivència causada per la víctima.

2. Els efectes econòmics de l'esmentat increment es retrotrauran a la data d'efectes del reconeixement inicial de la pensió d'orfandat o a favor de familiars quan no s'haja reconegut prèviament la pensió de viudetat a qui resulte condemnat per sentència ferma. En qualsevol altre cas, els dits efectes econòmics s'iniciaran a partir de la data en què haja cessat el pagament de la pensió de viudetat, com a conseqüència de la revisió del seu reconeixement per l'entitat gestora d'acord amb el que preveu l'article 179 ter o, si és el cas, a partir de la data de la suspensió cautelar prevista en l'article 179 quater.

En tot cas, l'abonament de l'increment de la pensió d'orfandat o a favor de familiars pels períodes en què el condemnat haja percebut la pensió de viudetat només podrà dur-se a terme una vegada que aquest faça efectiu el seu reintegrament, sense que l'entitat gestora, si no es produïeix el reintegrament, siga responsable subsidiària ni solidària de l'abonament al pensionista d'orfandat o a favor de familiars de l'increment assenyalat, ni estiga obligada al seu avançament.

De les quantitats que corresponguen en concepte d'increment de la pensió d'orfandat o a favor de familiars se'n descomptarà, si és el cas, l'import que per aliments haja percebut el seu beneficiari a càrrec de la pensió de viudetat suspesa, d'acord amb el que disposa l'article 179 quater.»

Quatre. S'afig un nou article 179 sexies, amb la redacció següent:

«Article 179 sexies. *Abonament de les pensions d'orfandat, en determinats supòsits.*

En cas que els fills de qui siga condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes, en els termes assenyalats en l'article 179 ter, sent menors d'edat o persones amb capacitat judicialment modificada, siguen beneficiaris de pensió d'orfandat causada per la víctima, la dita pensió no li serà abonable a la persona condemnada.

En tot cas, l'entitat gestora informarà el Ministeri Fiscal de l'existència de la pensió d'orfandat, així com de tota resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals que el progenitor és responsable d'un delictes dolós d'homicidi perquè, en

compliment del que disposa l'article 158 del Codi Civil, procedisca, si és el cas, a instar l'adopció de les mesures oportunes en relació amb la persona física o institució tutelar del menor o persona amb capacitat judicialment modificada a les quals ha d'abonar-se la pensió d'orfanat. Adoptades aquestes mesures amb motiu de la dita situació processal, l'entitat gestora, quan així siga procedent, comunicarà també al Ministeri Fiscal la resolució per la qual es pose fi al procés i la fermesa o no de la resolució judicial en què s'acorde.»

Cinc. L'apartat 1 de la disposició addicional octava queda redactat de la manera següent:

«1. Serà aplicable a tots els règims que integren el sistema de la Seguretat Social el que disposen els articles 137, apartats 2 i 3; 138; 140, apartats 1, 2 i 3; 143; 161, apartats 1, 2 i 3; 161 bis, apartat 1 i apartat 2. B); 162, apartats 1.1, 2, 3, 4 i 5; 163; 165; 174; 174 bis; 175; 176, apartat 4; 177, apartat 1, segon paràgraf; 179; 179 ter; 179 quater; 179 quinquies, i 179 sexies. Igualment, seran aplicables les normes sobre les prestacions familiars contingudes en el capítol IX del títol II; les disposicions addicionals setena bis, quaranta-tresena i cinquantesena-novena i les disposicions transitòria cinquena, apartat 1, cinquena bis, sisena bis i setzena.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, se n'exceptua l'aplicació als règims especials del que preveu l'article 138 en l'últim paràgraf del seu apartat 2, així com allò que s'ha regulat pel seu apartat 5.»

Disposició final onze. *Modificació del text refós de la Llei de Classes Passives de l'Estat, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 670/1987, de 30 d'abril.*

El text refós de la Llei de Classes Passives de l'Estat, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 670/1987, de 30 d'abril, queda modificat com segueix:

U. S'afig un apartat tres a l'article 15, amb la redacció següent:

«Article 15.3. *Sense perjudici del que disposa el número 1, l'Administració podrà revisar els actes de reconeixement del dret a una prestació a favor de familiars motivada per la condemna del beneficiari, per mitjà de sentència ferma, per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes, quan la víctima siga el subjecte causant de la prestació, que podrà efectuar-se en qualsevol moment, així com la reclamació de les quantitats que, si és el cas, haja percebut per aquest concepte.»*

Dos. S'afig un nou article, el 37 bis, amb la redacció següent:

«Article 37 bis. *Impediment per a ser beneficiari de les prestacions a favor dels familiars.*

Sense perjudici del que estableix la disposició addicional primera de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, no podrà tindre la condició de beneficiari de les prestacions a favor dels familiars que hagen pogut correspondre-li qui siga condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes quan la víctima siga el subjecte causant de la prestació.

L'Administració podrà revisar, per si mateixa i en qualsevol moment, l'acte o acord pel qual haja reconegut el dret a una prestació a favor dels familiars a qui siga condemnat per sentència ferma en el supòsit indicat, i aquest estarà obligat a tornar les quantitats que, si és el cas, haja percebut pel dit concepte.

En l'acord d'inici del procediment de revisió del reconeixement de la prestació a què es refereix aquest article s'acordarà, si no s'ha produït abans, la suspensió cautelar de la percepció d'aquesta fins a la resolució que pose fi al dit procediment.»

Tres. S'afeg un nou article, el 37 ter, amb la redacció següent:

«Article 37 ter. *Suspensió cautelar de l'abonament de les prestacions a favor dels familiars, en determinats supòsits.*

1. La Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques suspèn cautelament l'abonament de les prestacions reconegudes a favor dels familiars quan recaiga sobre el beneficiari una resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals de criminalitat per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes si la víctima és el subjecte causant de la prestació, amb efectes del dia primer del mes següent a aquell en què li siga comunicada aquesta circumstància.

En els casos indicats, la suspensió cautelar es mantindrà fins que recaiga sentència ferma o una altra resolució ferma que pose fi al procediment penal o determine la no-culpabilitat del beneficiari.

Si el beneficiari de la prestació és finalment condemnat per sentència ferma per la comissió de l'indicat delictes, serà procedent la revisió del reconeixement i, si és el cas, el reintegrament de les prestacions percebudes, d'acord amb el que preveu l'article 37 bis. En aquest supòsit, la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques o la Direcció General de Personal del Ministeri de Defensa, en l'àmbit de les seues competències respectives, fixaran l'import de les pensions, si n'hi ha, com si no existira la persona condemnada.

Quan, per mitjà de sentència o resolució judicial ferma, finalitze el procés sense la mencionada condemna o es determine la no-culpabilitat del beneficiari, es rehabilitarà el pagament de la prestació suspesa amb els efectes que haurien sigut procedents si no s'haguera acordat la suspensió.

2. No obstant això, si recau sentència absolutòria en primera instància i aquesta és objecte de recurs, la suspensió cautelar s'alçarà fins a la resolució del recurs per sentència ferma. En aquest cas, si la sentència ferma que ha recaigut en el dit recurs és també absolutòria s'abonaran al beneficiari les prestacions deixades de percebre des que es va acordar la suspensió cautelar fins que es va alçar aquesta. Al contrari, si la sentència ferma que ha recaigut en el recurs resulta condemnatòria serà procedent la revisió del reconeixement de la prestació, així com la devolució de les prestacions percebudes pel condemnat, d'acord amb allò que s'ha indicat en l'apartat 1 d'aquest article, incloent-hi les corresponents al període en què va estar alçada la suspensió.

3. Durant la suspensió del pagament d'una prestació acordada d'acord amb el que preveu aquest article, la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques o la Direcció General de Personal del Ministeri de Defensa, en l'àmbit de les seues competències respectives, fixaran l'import de les pensions, si n'hi ha, com si no existira la persona contra la qual s'ha dictat la resolució a què es refereix l'apartat 1. El dit import tindrà caràcter provisional fins que es dicte la resolució ferma que pose fi al procés penal.

En cas d'arxiu de la causa o de sentència ferma absolutòria, es procedirà a l'abonament de les prestacions cautelarment suspeses. No obstant això, el beneficiari de la pensió calculada d'acord amb el que disposa el paràgraf anterior no estrarà obligat a tornar cap quantitat.»

Quatre. S'afeg un nou article, 37 quater, amb la redacció següent:

Article 37 quater. *Abonament de les pensions a favor de familiars en determinats supòsits.*

«En cas que hi haja beneficiaris menors o incapacitats judicialment la pàtria potestat o tutela dels quals estiga atribuïda a una persona contra la qual s'haja dictat una resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals de criminalitat o

sentència condemnatòria ferma per la comissió del delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes, la pensió no li serà abonable a la dita persona.

En tot cas, la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques informará el Ministeri Fiscal de l'existència de la pensió, així com de tota resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals que una persona que tinga atribuïda la pàtria potestat o tutela és responsable del delictes dolós d'homicidi perquè procedisca, si és el cas, a instar l'adopció de les mesures oportunes en relació amb la persona física o institució tutelar del menor o de la persona amb la capacitat modificada judicialment a les quals ha d'abonar-se la pensió. Adoptades les dites mesures amb motiu de la dita situació processal, l'Administració, quan així siga procedent, comunicarà també al Ministeri Fiscal la resolució per la qual es pose fi al procés penal i la fermesa o no de la resolució judicial en què s'acorde.»

Cinc. La disposició addicional onze queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional onze. *Prestacions a favor dels familiars.*

La regulació continguda tant en l'article 38 i en la disposició transitòria dotze com en l'article 41 d'aquest text, a excepció del que disposa el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'últim article esmentat, serà aplicable, respectivament, a les pensions de viudetat i d'orfanat de classes passives de l'Estat causades a l'empara de la legislació vigent el 31 de desembre de 1984, així com a les causades en aplicació de la legislació especial de guerra; sempre que, en l'un i l'altre cas i tractant-se d'orfanat, el límit d'edat determinant de la condició de beneficiari de la pensió d'orfanat siga igual o menor de vint-i-un anys.

Així mateix, el que disposen els articles 37 bis i 37 ter serà aplicable a totes les pensions de classes passives de l'Estat, siga quina siga la seua legislació reguladora, així com a les pensions causades a l'empara de la legislació especial de guerra.»

Disposició final dotze. *Modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal.*

S'afig una nova disposició addicional en la Llei d'Enjudiciament Criminal, aprovada pel Reial Decret de 14 de setembre de 1882, amb la redacció següent:

«Disposició addicional quinta. *Comunicació d'actuacions a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, a l'Institut Social de la Marina, a la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i a la Direcció General de Personal del Ministeri de Defensa.*

Els secretaris judicials dels jutjats i tribunals comunicaran a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, a l'Institut Social de la Marina i a la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques qualsevol resolució judicial de la qual es deriven indicis racionals de criminalitat per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes, en què la víctima siga ascendent, descendent, germà, cònjuge o excònjuge de l'investigat, o estiga o haja estat lligada a ell per una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal. Així mateix, comunicaran als dits organismes oficials les resolucions judicials fermes que posen fi als procediments penals. Les dites comunicacions es realitzaran als efectes previstos en els articles 179 ter, 179 quater, 179 quinquies i 179 sexies del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny, i en els articles 37 bis i 37 ter del text refós de la Llei de Classes Passives de l'Estat, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 670/1987, de 30 d'abril.»

Disposició final tretze. *Modificació de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social.*

L'article 146.2 de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, queda redactat de la manera següent:

«2. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior:

a) La rectificació d'errors materials o de fet i els aritmètics, així com les revisions motivades per la constatació d'omissions o inexactituds en les declaracions del beneficiari, així com la reclamació de les quantitats que, si és el cas, s'hagen percebut indegudament per aquest motiu.

b) Les revisions dels actes en matèria de protecció per desocupació, i per cessament d'activitat dels treballadors autònoms, sempre que s'efectuen dins del termini màxim d'un any des de la resolució administrativa o de l'òrgan gestor que no haja sigut impugnada, sense perjudici del que disposa l'article 147.

c) La revisió dels actes de reconeixement del dret a una prestació de mort i supervivència, motivada per la condemna del beneficiari, per mitjà de sentència ferma, per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seues formes quan la víctima siga el subjecte causant de la prestació, que podrà efectuar-se en qualsevol moment, així com la reclamació de les quantitats que, si és el cas, haja percebut per aquest concepte.»

Disposició final catorze. *Eficàcia en l'aplicació de les modificacions legals.*

Les modificacions introduïdes en la Llei General de la Seguretat Social, en la Llei de Classes Passives de l'Estat, en la Llei d'Enjudiciament Criminal i en la Llei reguladora de la jurisdicció social per mitjà de les disposicions finals desena a tretzena de la present llei, seran aplicables als fets causants de les prestacions del sistema de la Seguretat Social i del Règim Especial de Classes Passives de l'Estat produïts a partir de la data de la seua entrada en vigor, sempre que els fets delictius hagen ocorregut, així mateix, a partir de la mateixa data.

Disposició final quinze. *Títols competencials.*

La present llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva per a dictar la legislació civil atribuïda a l'Estat per l'article 149.1.8a. de la Constitució Espanyola, sense perjudici de la conservació, modificació i desenvolupament per les comunitats autònomes dels drets civils forals o especials, allí on existisquen.

L'article quart, la disposició transitòria primera i la disposició final primera es dicten a l'empara de l'article 149.1.6a de la Constitució Espanyola, que atribueix a l'Estat competència exclusiva per a dictar la legislació processal.

La disposició final segona té la condició de bàsica, de conformitat amb el que estableix l'article 149.1.1a i 16a de la Constitució Espanyola.

La disposició final tercera es dicta a l'empara de l'article 149.1.7a de la Constitució Espanyola, que atribueix a l'Estat competència exclusiva per a dictar la legislació laboral.

La disposició final quarta es dicta a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució Espanyola, constituent bases del règim estatutari dels funcionaris, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes que ja disposen de competència exclusiva sobre el règim estatutari del personal al servei de les administracions públiques i especialitats derivades de l'organització administrativa i funcional pròpies de les comunitats autònomes.

La disposició final quinta es dicta a l'empara de l'article 149.1.1a, 7a i 17a de la Constitució Espanyola.

Disposició final setze. *Desplegament reglamentari de les ciutats de Ceuta i Melilla.*

De conformitat amb el que disposa l'apartat tercer de la disposició addicional quarta de la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, les ciutats de Ceuta i Melilla, en exercici de la seua potestat reglamentària, podran desplegar el contingut de la present llei d'acord amb els criteris i circumstàncies que s'hi contenen, a fi d'ajustar-lo a les condicions particulars d'aquestes, en desplegament de la seua capacitat reglamentària i dins de l'abast d'aquesta.

Disposició final dèset. *Creació del registre central de delinqüents sexuals.*

El Govern, a proposta del Ministeri de Justícia, oït el Consell General del Poder Judicial i l'Agència de Protecció de Dades, dictarà en el termini de sis mesos des de la publicació d'aquesta llei les disposicions reglamentàries oportunes relatives a l'organització del Registre Central de Delinqüents Sexuals en el Registre Central de Penats i en el Registre Central de Sentències de Responsabilitat Penal dels Menors, integrant-se en el sistema de registres de suport a l'Administració de justícia, així com el règim d'inscripció i cancel·lació dels seus assentaments i l'accés a la informació continguda en aquell, assegurant en tot cas la seua confidencialitat. Es formarà, almenys, amb les dades relatives a la identitat i perfil genètic (ADN) de les persones condemnades pels delictes contra la llibertat i indemnitat sexuals, en els quals s'inclouen l'agressió i abús sexual, assetjament sexual, exhibicionisme i provocació sexual, prostitució i explotació sexual i corrupció de menors. L'Administració General de l'Estat col·laborarà amb les autoritats competents dels estats membres de la Unió Europea per a facilitar l'intercanvi d'informació en aquest àmbit.

Disposició final díhuit. *Modificacions i desplegaments reglamentaris.*

El Govern durà a terme les modificacions i desplegaments reglamentaris que siguen necessaris per a l'aplicació de la present llei.

Disposició final dènou. *Incorporació de normes de la Unió Europea.*

En aquesta llei s'hi contenen les normes d'incorporació al dret espanyol dels articles 10 i 15 de la Directiva del Parlament Europeu i del Consell 2011/93/UE, de 13 de desembre de 2011, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil i per la qual se substitueix la Decisió Marc 2004/68/JAI del Consell.

Disposició final vint. *No-increment de la despesa.*

Les mesures incloses en aquesta norma no podran suposar increment de despesa pública, ni de dotacions, ni de retribucions, ni d'altres despeses de personal.

Disposició final vint-i-una. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor al cap de vint dies de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen aquesta llei i que la facen complir.

Madrid, 28 de juliol de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY